

ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ ਅੰਦਰ ਦੇਖੋ)

12ਵਾਂ ਸਾਲ **ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ** ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ

VOL - 12 ISSUE - 37
December 20, 2023

Postal Address
Desh Doaba
5101 Doe Hollow Pl., Antelope, CA-95843

www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

"ਗੁਰੂ ਕੇ ਬੇਟੇ"
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ
(ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ ਅੰਦਰ ਦੇਖੋ)

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ ਸੰਪਰਕ : 916-947-8920 ਫੈਕਸ : 916-238-1393 E-mail : deshdoaba@yahoo.com ਸੰਪਾਦਕ : ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ / ਵਿਵੇਕ ਭਾਟੀਆ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਇਡਨ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨਾਲ ਕਾਰ ਟਕਰਾਈ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਬਿਊਰੋ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਡੈਲਵੇਅਰ 'ਚ ਐਤਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨਾਲ ਕਾਰ ਟਕਰਾ ਗਈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਉਦੋਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੈਂਪੇਨ ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੀਕ੍ਰਿਟ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਜਿਲ ਬਾਇਡਨ ਵੀ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸੀਕ੍ਰਿਟ ਸਰਵਿਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਘਟਨਾ 'ਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਟੀਮ ਨਾਲ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਤ ਕਰੀਬ ਅੱਠ ਵਜੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਸਨ। ਉਹ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਸਿਲਵਰ ਰੰਗ ਦੀ ਇਕ ਸੇਡਾਨ ਕੈਂਪੇਨ ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ ਦੇ ਚੌਰਾਹੇ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਕਾਫ਼ਲੇ ਦੀ ਔਸਯੂਵੀ ਨਾਲ ਜਾ ਟਕਰਾਈ। ਉਸ 'ਤੇ ਡੈਲਵੇਅਰ ਦੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਫੁਟੇਜ 'ਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਕ੍ਰਿਟ ਸਰਵਿਸ ਏਜੰਟ ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ ਨੂੰ ਕਾਰ ਤੱਕ ਐਸਕਾਰਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਟੱਕਰ 'ਚ ਸੇਡਾਨ ਕਾਰ ਦਾ ਬੰਪਰ ਨੁਕਸਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਦੇਖਦਿਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਸੇਡਾਨ ਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਰ ਡਰਾਈਵਰ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਤਾਣ ਦਿੱਤੇ। ਬਾਇਡਨ ਰਾਤ 8:20 ਵਜੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਨ।

ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਬਰਕਰਾਰ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਸਦਨ ਵਾਂਗ ਬਣ ਰਿਹੈ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ: ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਬਿਊਰੋ)- ਭਾਰਤੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚੋਂ 49 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਬਰ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਸਦਨ ਨਾਲ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਬਰ ਇੱਥੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।'

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕਿਹਾ, 'ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਸੰਸਦ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਖੇ! ਇਹ ਨਵਾਂ ਭਾਰਤ ਹੈ।' ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕਾਰਤੀ ਚਿਦੰਬਰਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਸਦਨ ਵਾਂਗ

ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਸਦਨ ਵਾਂਗ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਵਰਗੀ ਇੱਕ ਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੋਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਤਾਤੀਆਂ ਮਾਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤਕ ਸਦਨ ਬਣਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।' ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਸੀ ਬਰੂਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਭਰਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਉਨ੍ਹਾਂ (ਸਰਕਾਰ) ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਕੋਈ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।'

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਮਨੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਸਭ ਸੰਸਦ 'ਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ

ਖਤਰਨਾਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੁਲੀਸ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਣਗੇ।' ਉਹ ਸੰਸਦ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਖੋਪਣ ਦਾ ਢੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਵਾਪਸ ਆਏ ਤਾਂ ਡਾ। ਬੀ।ਆਰ। ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੋਗੇ।'

ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੇ ਸਦਨ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸੀ. ਥਾਮਸ ਅਤੇ ਏਐੱਮ ਆਰਿਫ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਬਾਕੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੁੱਲ 97 ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ 13, ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ 33 ਅਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ 49 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਥਾਂ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲਗਾਈ

ਭੋਪਾਲ (ਬਿਊਰੋ)- ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹਟਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉਤੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਤਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਭਾਜਪਾ ਨੇ 'ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਤਾ' ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਦਨ ਵਿਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਨਹਿਰੂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 16ਵੀਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਏਪੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਥਾਂ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਤਕਾਲੀ ਸਪੀਕਰ ਗਿਰੀਸ਼ ਗੌਤਮ ਨੇ ਜੁਲਾਈ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਸੀ ਤੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ।

Amrik Chand (CPA)
Phone : 510-490-8200
Fax : 510-490-8202
Email : achand@pacbell.net

Income Tax Preparation (Individual, Corporation & LLC)
 Payroll Services & Bookkeeping Services
 * We are in this business since 1989. Your satisfaction is our goal.

* Please call us for Professional & reliable services at reasonable rates.

959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

SAROAY INVESTMENT REALTY

Ram Saroay
 Broker/Realtor
 Business License 031035
ramsaroay@hotmail.com

39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
 Office: (510) 742-8120, Cell: (510) 368-3983

BAGGA JEWELERS
916-912-8842, 916-329-8772
jewelers.Bagga@gmail.com

SINCE 1996

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਵਿਚ 22 ਅਤੇ 24 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਨਾ ਵੇਚਣ, ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਦਲੇ ਨਵਾਂ ਸੋਨੇ ਤੇ ਕੈਸ਼ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇੱਥੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Sandeep Jony Bagga

6930 65TH STREET # 115 SACRAMENTO CA 95823

MAJESTIC HOMES

RAMESH SUMAN
 Broker Realtor
 RCS-D TM

Office (925) 779-1234
Direct (925) 366-3618
Fax (905) 219-3918
DRE Licence- 00871752

www.majestichomes.us ramesh@rameshsuman.com
P.O. Box 3434, Antioch, CA 94531-3434

DR. TAKHAR'S FAMILY MEDICINE & URGENT CARE CLINIC

8191 Timberlake Way, Suite # 400, Sacramento, CA 95823, Phone: 916-688-8888 Fax: 916-688-8837

Clinic Hours: Monday to Friday 9:00 AM to 5:30 PM, Saturday 9:00 AM - 4:00 PM & Sunday closed

Dr. Paramjit S Takhar, MD **Goodie Takhar, PhD**

We speak your language: Panjabi, Hindi, Urdu, Farsi, Arabic and Spanish

URGENT CARE CLINIC

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION
PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540
121 E 11th St. Tracy, CA 95376

SRI GURU RAVIDASS SABHA (CA)

2150 Crestview Drive, Pittsburg CA 94565
Tel : (925) 439-2355

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ,
ਪਿਟਸਬਰਗ ਦੇ ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

December 31, 2023

Akhand Path Sewa by Bains Family

Bains family will host Akhand path and Langar Sewa. Akhand Path will start on Friday, December 29, 2023 at 10:00 AM and will conclude with Bhog ceremony on Sunday morning December, 31, 2023. May Guru Sahib keep Bains family in Chardikala.

December 31, 2023

Rain Sabai New Year's Celebration

We will be celebrating New Year's Eve at Gurughar in welcoming the New Year 2024. Let us start the New Year with a prayer for love, happiness and prosperity of our Sangat.

For **STALLS** or any **SEWA**, please contact :

President Vinod Kumar at (408) 718-2506 or Chairman Ramesh Suman at (925) 366-3618

Sangat Sewadars

www.srigururavidasstemple.com

Chairman
Ramesh Suman
(925) 366 3618

President
Vinod Kumar
(408) 718-2506

General Secretary
Naresh Kumar
(415) 424 9860

Treasurer
Sunita K Singh
(415) 233-3319

KB USED AUTO SALES

8655 B Monterey Street Gilroy, CA 95020

Kashmiri Bhatia,
Dealer/Broker
408-848-2365

50% OFF WARRANTY
with Qualifying Car Purchase

**IN HOUSE
FINANCING AVAILIABLE**
www.kbusedautosales.com

ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੋਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Kashmiri Bhatia & his wife

K&K AUTO REPAIR
and Car Wash
63 Muckelemi St
San Juan Bautista 95045

Kashmiri Bhatia (Owner)
831-623-4702

20% OFF LABOUR
on your next qualifying service

Car Care You Can Trust

ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ 'ਤੇ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਏ ਗਏ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ, ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ 554ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਓਹਾਇਓ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸਿਨ ਸਿਨੈਟੀ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਗਰੇਟਰ ਸਿਨ ਸਿਨੈ ਟੀ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਆਏ ਭਾਈ ਮਨਬੀਰ

ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੱਥੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੇਲੇ ਦੇ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ ਰਬਾਬ ਅਤੇ ਦਿਲਰੁਬਾ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਸੰਗਤਾਂ ਰੱਸ ਭਿੰਨੇ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀਆਂ ਲੀਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਕਿ ਭਾਈ ਮਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਹਨਾਂ ਸਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ 2 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹਨਾਂ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ, ਖਾਸਕਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ

ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੱਥੇ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਜਾਉਣਾ ਹੈ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਅਤੇ ਪੰਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵੀ ਸਜਾਏ ਗਏ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੀਆਂ ਕਈ ਹਾਜ਼ਰ ਅਬਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਗਿਆ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਅਬਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ

ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਗਰਮ ਦੁੱਧ, ਪਾਣੀ, ਫਲਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਾਏ ਗਏ। ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ। ਸਰਦੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿਨ ਸਿਨੈਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਡੇਟਨ ਅਤੇ ਕੈਨਟਿਕੀ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤਿੰਨੋਂ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਵੀ ਅਤੁਟ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੇ ਲਾਗਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਗਾਲਟ ਸਿਟੀ ਦੇ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਮੇਅਰ ਬਣੇ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੇ ਲਾਗਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਗਾਲਟ ਸਿਟੀ ਦਾ ਮੇਅਰ ਚੁਣ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕੌਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਨ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਗਾਲਟ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਫਿਰ ਗਾਲਟ ਸਿਟੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ। ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਸਥਾਨਕ ਭਾਇਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸਤਿਕਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਬਸੋਰਪੁਰ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਇਥੇ ਆ

ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ 25 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅਮਰੀਕਨ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਉਹ ਅਮਰੀਕਨ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਪਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਹਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਹ

ਦਸੰਬਰ 2019 ਵਿਚ ਗਾਲਟ ਸਿਟੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਪਰੰਤ ਉਹ ਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਮੇਅਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਫਿਰ ਤੋਂ ਗਾਲਟ ਸਿਟੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਗਾਲਟ ਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਚ ਵੀ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਰਾਡਸ਼ਾਅ ਰੋਡ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਪੋਰਟਸ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵੀ ਹਨ।

ਜੇ 'ਆਪ' ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹੋਂਦ ਗੁਆ ਬੈਠੇਗੀ: ਜਾਖੜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਗੱਠਜੋੜ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 2027 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸ੍ਰੀ ਜਾਖੜ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਸਬੰਧੀ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੱਠਜੋੜ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਹੀ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਹਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਵਿਚਾਲੇ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਲ 2024 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਠਜੋੜ ਦਾ ਕਿੱਨਾ ਕੁ ਅਸਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ 2027 ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

SUNSHINE AUTO CARE INC.

WE REPAIR ALL MAKES & MODELS. AUTO, DIESEL TRUCK & TRAILERS

- ✓ DPF Filter Cleaning
- ✓ Clutch
- ✓ Transmission
- ✓ New/Used Tires
- ✓ Oil Changes
- ✓ Wheel Balancing
- ✓ Truck & Trailer Repair

- ✓ All Major & Minor Repairs
- ✓ We Do Aluminum Welding
- ✓ Computer Check
- ✓ Differential
- ✓ Inspections
- ✓ Van/Reefer Work

WE PROVIDE SHUTLE SERVICE FOR ALL CUSTOMERS

hablamos español

We Speak English, Spanish & Punjabi

We Provide Towing & 24/7 Mobile Road Services For All Autos, Trucks & Trailers

Open Monday to Saturday

ACCEPTED HERE

Com-Check
T-Check
EFS Check

1003 Moffat Blvd,
Manteca CA 95336

209-239-1551

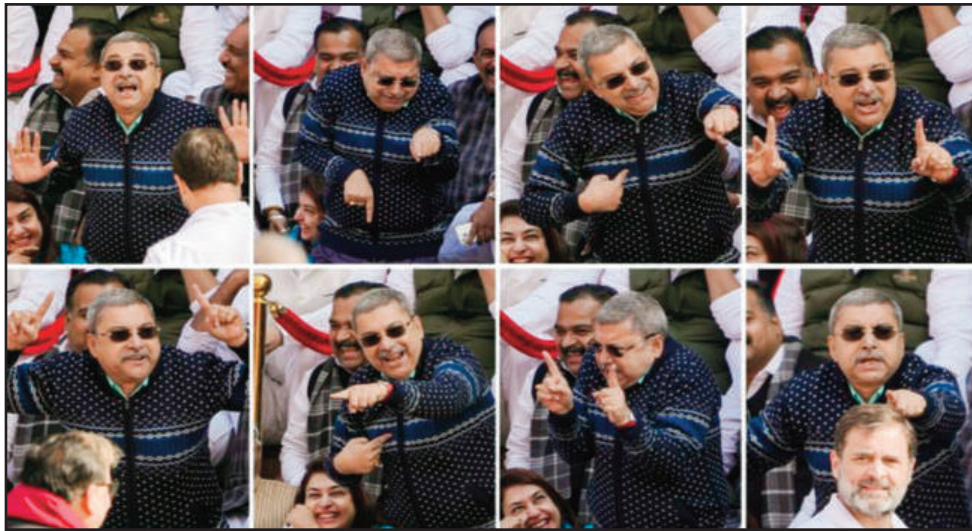

ਉਪ ਰਾਸਟਰਪਤੀ ਦੀ ਨਾਲ ਲਾਹੁਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਟੀਐੱਸਸੀ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਖਿਲਾਫ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕਲਿਆਣ ਬੈਨਰਜੀ ਖਿਲਾਫ ਸੰਸਦ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੀਪ ਧਨਖਤ ਦੀ ਨਕਲ ਲਾਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਖਿਲਾਫ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਧਨਖਤ ਦੀ ਨਕਲ ਲਾਹੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਬੈਨਰਜੀ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਉਂਦੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, 'ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੋਤਮ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਡਿਫੈਂਸ ਕਲੋਨੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਸੀਨੀਅਰਾਂ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।'

ਨਕਲ ਲਾਹੁਣਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ, ਮੋਦੀ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ: ਕਲਿਆਣ ਬੈਨਰਜੀ

ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕਲਿਆਣ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਕਲ ਲਾਹੁਣਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ (ਭਾਜਪਾ) ਅਸਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਭਟਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਕੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਪ

ਰਾਸਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਅਕਸ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੈਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 2014 ਤੋਂ 2019 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਉਤਾਰਦੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਨਾ ਕਿ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ। ਹੁਣ ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੋਦੀ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ: ਖੜਗੇ

ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਨੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ 'ਚੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ 141 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਦੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਖੜਗੇ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਐਕਸ' 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ, '141 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਬਿਆਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। 6 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਯੂਏਪੀਏ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ (ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿਮਹਾ) ਤੋਂ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਪੁੱਛ ਪਤਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਹੈ? ਸੰਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ?'

ਡਾਕਟਰ ਭਰਤੀ ਘੁਟਾਲਾ: ਪੀਪੀਐੱਸਸੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਪੰਜ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ

ਪਟਿਆਲਾ- ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਵੱਲੋਂ ਡੇਢ ਦਹਾਕਾ ਪੁਰਾਣੇ 312 ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਕਬਿਤ ਭਰਤੀ ਘੁਟਾਲੇ ਸਬੰਧੀ 'ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ' (ਪੀਪੀਐੱਸਸੀ) ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਰਹੂਮ ਐੱਸ ਕੇ ਸਿਨਹਾ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਮਰਹੂਮ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਡੀਐੱਸ ਗਰੇਵਾਲ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਸਥਿਤ ਬਾਣੇ 'ਚ ਐੱਫ-ਫਾਰਆਈ ਨੰਬਰ 45 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਕੇਸ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਏ) ਰ/ਵ 13 (2) ਸਮੇਤ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 409 ਅਤੇ 120 ਬੀ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੋਹੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੁਤਰਾਣਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ 1985 'ਚ ਵਿਧਾਇਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟਕਸਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨੂੰਹ ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਅਨਿਲ ਸਰੀਨ ਅਤੇ ਡੀਐੱਸ ਮਾਹਲ ਨਾਮਜ਼ਦ

ਹਨ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਤਵੰਤ ਮੋਹੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਪਟਿਆਲਾ 'ਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਇਹ ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਭਰਤਇੰਦਰ ਚਹਿਲ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤਫਤੀਸੀ ਅਫਸਰ ਡੀਐੱਸਪੀ ਸੱਤਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੀਪੀਐੱਸਸੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2008-2009 ਦੌਰਾਨ 312 ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋ ਪੜਾਵਾਂ 'ਚ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹੀ ਇਸ ਭਰਤੀ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ 100 ਅਤੇ ਫਿਰ 212 ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਸਾਮੀਆਂ 'ਚ ਕਬਿਤ

ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਚਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 22 ਨਵੰਬਰ 2013 ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਟੀਮ (ਸਿੱਟ) ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਯੁਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐੱਮ ਐੱਸ ਬਾਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਡੀਜੀਪੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਸਿੱਟ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਭਰਤੀ ਘੁਟਾਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਸਿੱਟ ਨੇ ਕਈ ਹੋਰ ਤੱਥਾਂ ਸਮੇਤ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ 2008-2009 ਵਿੱਚ 312 ਮੈਡੀਕਲ

ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਪੂਰੀ ਚੋਣ/ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਹੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਿੱਟ ਦੀ ਇਸ ਪਤਤਾਲੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਹੁਣ ਪਟਿਆਲਾ 'ਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਤਾਜ਼ਾ ਕੇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਪਹਿਲਾਂ 1998 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਫਿਰ 2002 ਵਿੱਚ ਪੀਪੀਐੱਸਸੀ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਰਵੀ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਪੀਪੀਐੱਸਸੀ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਭਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੰਬੀ ਚੱਲੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਰਵੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਵੀ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਕੇਸ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਮਗਰੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ 2009 ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਇਹ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀਪੀਐੱਸਸੀ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸੁਰਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

STRIVE FOR MORE

WE PROVIDE ALL TRUCKING RELATED PERMITS AND SERVICES

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

SPECIAL BIT INSPECTION AND DOT AUDIT COMPLIANCE:

NOTARY PUBLIC SERVICES.
ON THE SPOT VIN VERIFICATION SERVICES.
DOT OUT OF SERVICES??
AUTHORIZED IRS E- FILE PROVIDER.
WE HAVE COMPLETE SOLUTIONS FOR OUT OF SERVICE DOT.

SPECIAL DOT COMPLIANCE FOR SAFETY, AUDITS AND RECORD KEEPING.

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION

PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540

Email: skytransportsolution@gmail.com

Give us a chance to provide you best services

121 E 11th St. Tracy, CA 95376

ਮਾਰਸ਼ਲ ਮਸ਼ੀਨਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ 41 ਦਿਨ ਲੰਮੀ ਹੜਤਾਲ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਖਤਮ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਸੀਐਨਸੀ ਖਰਾਦ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਮਾਰਸ਼ਲ ਮਸ਼ੀਨਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਖਾਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੜਤਾਲ 19 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 8 ਵਜੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। 9 ਨਵੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜੁਝਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਡਟੇ ਰਹੇ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਝੁਕਾਉਣ ਦੀਆਂ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਨਾਕਾਮ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। 8 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 5 ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 9 ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ, ਤਨਖਾਹ ਵਾਧਾ, ਬੋਨਸ ਅਦਾਇਗੀ, ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਸਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਹੇਠ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰੀਬ 90 ਵਿੱਚੋਂ 73 ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਦਾ ਕਰੀਬ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਠੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਜਦ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਮਾਲਕ-ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਗੇ ਤਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ 26 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ, ਗਰੈਚੂਇਟੀ, ਬੋਨਸ, ਛੁੱਟੀਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਸਾਰਾ ਬਕਾਇਆ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਹੜਤਾਲ 'ਚ ਡਟੇ ਰਹੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਝ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਤਨਖਾਹ ਵਾਧੇ ਆਦਿ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤਾ, 20 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇ ਗਏ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਡਟੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਅੰਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਝੁਕਣਾ ਪਿਆ। ਹੜਤਾਲ 'ਚ ਡਟੇ ਰਹੇ 60 ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਗਰੈਚੂਇਟੀ, ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹ, ਬੋਨਸ, ਛੁੱਟੀਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਪੈਸਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ 20-20, 25-25 ਸਾਲ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹ, ਗਰੈਚੂਇਟੀ, ਬੋਨਸ, ਛੁੱਟੀਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਹੜਤਾਲ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹੜਤਾਲ ਛੱਡ ਕੇ ਗਏ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਕੁੱਝ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਹੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਕਰੋਨਾ ਲੋਕਡਾਊਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਫੀ ਬੁਰੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ 40-

40 ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ ਕਾਫੀ ਡਿੱਗ ਗਈ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤਾਂ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 1-2 ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 7-8 ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੰਦੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਬੋਝ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਉੱਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ

ਹੈ। ਤਨਖਾਹ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ 2-2, 3-3 ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਰੋਕੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਇਸ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਮਾਲਕ-ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਿਰੋਧੀ ਰਵੱਈਏ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਪਿਛਲੇ 3-4 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 300 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਗਰੈਚੂਇਟੀ, ਬੋਨਸ, ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਆਦਿ ਤਾਂ ਛੱਡੋ, 2-2, 3-3 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਗਰੈਚੂਇਟੀ, ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹ, ਬੋਨਸ, ਛੁੱਟੀਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਫਰਵਰੀ 2023 ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਯੂਨੀਅਨ ਬਣਨ ਨਾਲ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਫਰਵਰੀ 2023 ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਤਨਖਾਹ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਮਨਵਾਈ ਗਈ। ਡੇਢ ਸਾਲ ਤੋਂ ਦੱਬਿਆ ਗਿਆ ਈਪੀਐਫ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਕੰਪਨੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਈ, ਈਪੀਐਫ ਤੇ ਈਐਸਆਈ

ਸਹੂਲਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹੱਕ ਮਿਲੇ। ਸੈਲਰੀ ਸਲਿੱਪ ਲਾਗੂ ਹੋਈ। 'ਮਾਰਸ਼ਲ ਮਸ਼ੀਨਜ਼ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ, ਪੰਜਾਬ' ਨਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੀ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਕੰਪਨੀ

ਮੰਦੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਆਵੇ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਮੰਦੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ, ਯੂਨੀਅਨ ਤੋੜਨ ਲਈ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢੇ ਜਾਣ, ਤਨਖਾਹ ਵਾਧਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ, ਹੜਤਾਲ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮਨਵਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾ ਹੋਣ ਆਦਿ ਕਰਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਪਿਆ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਹੜਤਾਲ ਉੱਤੇ ਜਾਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਮੰਦੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੌਰਾਨ ਮਜ਼ਬੂਰੀਵੱਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮਨਵਾਉਣ (ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਉੱਤੇ ਬਹਾਲੀ ਆਦਿ) ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਤਾਕਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਮੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮ ਠੱਪ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਲਕ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਖੋੜਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਹੜਤਾਲੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਦੂਜਾ ਹੋਰ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵੀ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਹੋਰ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਜੁਝਾਰੂ-ਇਮਾਨਦਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮਾਰਸ਼ਲ ਮਸ਼ੀਨਜ਼ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋੜਨ ਲਈ ਜੋਰ ਲਾਇਆ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਾਲਕ-ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦਾ ਪਲੜਾ ਭਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਹੜਤਾਲੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਵਾ ਸਕੇ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਕੇ ਹਿਸਾਬ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਲੜਾਈ ਲੜ੍ਹਨੀ ਪਈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵੀ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਖਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਹੈ। ਫਰਵਰੀ 2023 ਤੋਂ ਹੜਤਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਲੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਕਾਰਖਾਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਮਹੂਰੀ, ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤੇ ਜੁਝਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਾਰਾ ਰਾਜਸੀ/ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ, ਅਕਾਲੀਆਂ, ਭਾਜਪਾਈਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਅੱਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਿਰਦਾਰ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੱਧ, ਜੁਝਾਰੂ ਤੇ ਲੰਮੀ ਹੜਤਾਲ ਹੋਈ ਹੈ। 41 ਦਿਨ ਲੰਮੀ ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰਚਿਆਂ, ਨੁੱਕਰ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੈਲ ਮਾਰਚਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉਭਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹਮਾਇਤ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਇਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਹੋਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਹੜਤਾਲ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹੀ ਸਗੋਂ ਜਿਹੜੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ਉਹਨਾਂ 'ਚੋਂ ਵੀ ਕਈ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਮਾਰਸ਼ਲ ਮਸ਼ੀਨਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਲੋਟੂ ਮਾਲਕਾਂ ਅੱਗੇ ਨਾ ਝੁਕਣ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਣ ਨਾਲ, ਕਾਰਖਾਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜੁਝਾਰੂ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਰੱਖਣ, ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ-ਅਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ, ਘਾਟਾਂ-ਕਮਜੋਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬਕਾਂ ਨੂੰ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀਆਂ ਚਿਣਗਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲੈ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੜਤਾਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਰਸ਼ਲ ਮਸ਼ੀਨਜ਼ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣਾ ਹੈ।

CORNING ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ

AAA Truck Wash, Tire, and Lube

- * We Carry New and Used Tires All Major Brands
- * Smart Way Tires Available
- * Used Tires Start From & 135
- * Old Change \$ 189 + Tax
- * We also do truck and car washing and waxing
- * Friendly and Professional Staff
- * We offer truck and car detailing

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਲ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਿਜਸਟੋਨ ਸਟੇਅਰਿੰਗ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਗਾਈ ਹੈ

ਬਰਿਜਸਟੋਨ 283 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$1149
ਚਾਈਨੀਜ਼ 749 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$749

Call:

530-824-5134

ਘੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

Used Tires American Brand	\$99+ Labor
Recap Truck Tire	\$ 249+ Labor
Recap Trailer Tires and Kind	\$ 199+ Labor

NEW & USED
TIRES

WASH, LUBE, BRAKES

Call:

650-642-0697

3525 Highway 99, West Corning, CA 96021

Across the Street from TA Truck Stop

ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ 'ਚ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ

ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿਚ ਜਿਹਨਾਂ ਯੋਧਿਆਂ, ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਨੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਅੱਜ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਅਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦਾ ਲੋਕਰਾਜੀ ਭਾਰਤ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ, ਉਥੇ ਹੀ ਅੱਜ ਦੇ ਲੋਕਰਾਜੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵਰਗ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰੀ-ਨਿਰਵਾਣ ਦਿਵਸ ਵੀ ਹਾਲੇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਾਇਆ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਇਕ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਜੋ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਯਤੀਮ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਯਤੀਮਖਾਨੇ ਵਿਚ ਹੀ ਪਲੇ-ਵੱਡੇ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਭਰੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਦਰਸ਼ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਣ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣੇ, ਜਿੱਥੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਇਆਂ ਵਾਂਗ ਭੁੰਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਇਸ ਵਾਰਦਾਤ ਦਾ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਨਿਸਚਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਉਹ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਤੁਰੇ ਅਤੇ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਆਖਿਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਪਹੁੰਚੇ। ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਖੂਨੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਫਸਰ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਜਿਸ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੇ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਤੇ ਇੰਨਾ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹੁਣ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹਾਨ ਸਪੂਤ ਨੇ ਬੜਾ ਲੰਮਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦਲਿਤ, ਪੱਛੜੇ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਲਦਲ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ ਤਾਂ ਮਿਲੇ ਹੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਫੈਡਰਲ ਅਤੇ ਵਿਕੇਂਦਰਿਤ ਰਾਜ ਬਣਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਸਾ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੀ ਭਾਰਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 75 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

- ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ

ਸਾਲ 2023 ਆਪਣੇ ਆਖਿਰੀ ਪੰਦਰਵਾਂ ਵੇਲੇ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੁਲਕਾਂ ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਕੌਮੀ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬੱਝਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਤਿੰਨ ਸੂਬਿਆਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਨਤਕ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਬਾਅਦ ਤਿਲੰਗਾਨਾ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੋ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ- ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਾਲ 2024 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਲੀਕਾ ਦਾ ਨੰਬਰ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਧਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਮਾਲਦੀਵ ਦੇ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਇਜ਼ ਦੀ ਰਸਮੀ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਟਾਪੂ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ 75 ਦੇ ਕਰੀਬ ਫੌਜੀ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਲਦੀਵ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਲਈ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਬਾਬਤ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਨੇ 1988 ਵਿਚ ਮਾਲਦੀਵ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਬਹਾਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫੌਜੀ ਦਸਤੇ ਉਥੇ ਭੇਜੇ ਸਨ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਰਥਿਕ ਦੀਵਾਲੀਏਪਣ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਥੇ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸਹੀ ਮਾਇਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਫੌਜ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਭਾਵੇਂ ਲੋਕਰਾਜ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਸੋਲੋ ਗਈ ਜਾਵੇ ਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੱਤਾ ਦੀ ਕਮਾਨ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਜਨਰਲ ਆਸਿਮ ਮੁਨੀਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੇ ਲਾਲਸੀ ਹਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਜਨਰਲ ਵਾਂਗ ਹੀ ਜਨਰਲ ਆਸਿਮ ਮੁਨੀਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਥਾਪਤਾ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਮੁਨੀਰ ਜੋ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸੁਖਾਂਦੇ, ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੰਗ ਵਲੋਂ ਬਾਇਓਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ, ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ, ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਆਦਿ ਨਾਲ ਵ੍ਰਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਨਰਲ ਮੁਨੀਰ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਫੁਪਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜਨਰਲ ਮੁਨੀਰ ਆਪਣੇ ਪੂਰਬਵਰਤੀ ਸੈਨਾਪਤੀ ਜਨਰਲ ਕਮਰ ਜਾਵੇਦ ਬਾਜਵਾ ਦੀ ਚੋਣ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜਨਰਲ ਬਾਜਵਾ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਸਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਬੋਮਸ ਵੈਸਟ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਖਿਲਾਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਵੱਜ ਕੇ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਇਓਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਭੁੱਲ ਭੁਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਉਸਾਮਾ ਬਿਨ-ਲਾਦਿਨ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈਐਸਆਈ ਦੀ ਨੱਕ ਹੇਠ ਤਾਲਿਬਾਨ ਕਾਬੁਲ ਦੀ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਿਜ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ 'ਸਦਾ ਬਹਾਰ ਦੋਸਤ' ਚੀਨ ਨੂੰ ਚੱਤੀ ਭਰ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਰਿਸ਼ਤੇ ਆਮ ਵਾਂਗ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਨਰਲ ਮੁਨੀਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਸਮਖਾਸ ਸਾਬਕਾ ਵਜ਼ੀਰ ਸ਼ਾਹ ਮਹਿਮੂਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਫੌਜ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਫਸਰਾਂ, ਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਥਕੰਡਿਆਂ ਦਾ ਪੂਰਜੋਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਤਬਕਾ ਵੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੈ। ਉੱਝ, ਹਾਲੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਣ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਦਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਡੂਰੰਡ ਲਾਈਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੀਂ ਭਾਰੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਪਖਤੂਨਾਂ ਵਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਤੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਨਵੀਂ ਬਣਾਈ ਸੜਕ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਪਠਾਨਕੋਟ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ) ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾਰੋਸਲਾਮ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 43 ਦੀ ਸੜਕ ਜੋ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 76 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਹ ਸੜਕ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਇਹ ਸੜਕ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਖੁਰਾਕ, ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਦਾਰੋ ਸਲਾਮ ਵਿਖੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਵਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੁਆਇੰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਫੌਜੀ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਅੰਮਿਤ ਕੁਮਾਰ, ਸੋਹਣ ਲਾਲ ਸਾਬਕਾ ਕੌਂਸਲਰ, ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਤੋਂ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੜਕ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਸਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੜਕ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਾਈ

ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਚੈਨਲ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਫਗਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕਣਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਇਰਾਨ ਦੀ ਦਾਬਹਾਰ ਬੰਦਰਗਾਹ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ ਪਰ ਉਧਰ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਨਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਣਾ ਕੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਤੁਅੱਸਬ ਪਾਲ ਰੱਖੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਦਿੱਕਤਾਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਤੀਯੁੱਧ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਭਰਮ ਪੈਂਦਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਅਟੱਟ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਮੀ ਲੀਗ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੀਨ ਨਾਲ ਸਿੰਧ ਪੱਧਰੇ ਅਤੇ ਠੀਕ ਠੀਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਣੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੈਰਾਨਕੁਨ ਜਾਪਦੀ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਚੀਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਗਹਿਰੇ ਫੌਜੀ ਹਨ ਜੋ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁੱਲ ਨਹੀਂ ਚੁਭਦੇ।

ਜੀ ਪਾਰਥਾਸਾਰਥੀ

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਸ਼ੇਖ ਮੁਜੀਬੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਤੁਅੱਸਬ ਪਾਲੇ ਸਨ, ਉਹ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਵਾਮੀ ਲੀਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ੇਖ ਮੁਜੀਬੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦੇ ਸ਼ੱਕ-ਸੁਬਹੋ ਹਨ। ਸ਼ੇਖ ਮੁਜੀਬੁਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਿਜ਼ ਹੋਏ ਜਨਰਲ ਜ਼ਿਆ-ਉਰ-ਰਹਿਮਾਨ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕਾਫੀ ਨੇਤਲੇ ਸਬੰਧ ਬਣਾ ਲਏ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੋਵੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਮਿਆਮਾਰ ਨਾਲ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਮਿਆਮਾਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕਰੀਬੀ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਿਆਮਾਰ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕਈ ਦਿੱਕਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਰੋਹਿੰਗੀਆਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਤਾਦਾਦ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਮਿਆਮਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਕਾਫੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮਨੀਪੁਰ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ।

ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਦੱਖਣ ਪੂਰਬੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉਪਰ ਤਣਾਅ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੱਟਤਪੰਥੀ ਤਾਕਤਾਂ ਉਥੋਂ ਦੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਸਿਰਦਰਦ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਪ੍ਰਤੀ ਗਿੱਲੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ੇਖ ਮੁਜੀਬੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵਿਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਅਫਸਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਉਥੋਂ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੋਣੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜੁਟੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਪਾਸੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਕਿਵੇਂ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਦੀਵਾਲੀਏਪਣ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਾਇਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਆਈਐਮਐਫ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਦੁਬਾਰਾ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਨਾ ਆ ਸਕੇ।

ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੜਕ ਤੇ ਸਟਰੀਟ ਲਾਈਟਾਂ ਵੀ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ

ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਜ ਇਹ ਰੋੜ ਬਣਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੜਕ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਸੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਹੁਸਨ ਲੜੇਆ ਬੰਗਾ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਰਾਡਸ਼ਾਅ ਰੋਡ ਵੱਲੋਂ ਗਾਲਟ ਸਿਟੀ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦਾ ਚੈਕ ਭੇਂਟ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ- ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਬਰਾਡਸ਼ਾਅ ਰੋਡ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗਾਲਟ ਸਿਟੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਹ ਚੈਕ ਗਾਲਟ ਸਿਟੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਭੇਂਟ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੇਅਰ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਐੱਜਲਾ, ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਧੀਰਾ ਨਿੱਜਰ, ਬੱਬੂ ਕਲੋਟੀਆ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਝਾਵਰ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਕੈਲ, ਗੋਲਡੀ ਲਾਲੀ, ਹੈਰੀ ਸੰਘਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਗਾਲਟ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਹਦਾਸੇ ਵਿਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਇਕ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਅਫਸਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਰਾਡਸ਼ਾਅ ਰੋਡ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਾਇਕ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਐਫ ਬੀ ਆਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 4 ਸਾਲ 2 ਮਹੀਨੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ- ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਐਫ ਬੀ ਆਈ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਕਾਊਂਟਰਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚਾਰਲਸ ਮੈਕਗੋਨੀਗਲ ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੂਤਿਨ ਦੇ ਕਰੀਬੀ ਇਕ ਰੂਸੀ

ਅਰਬਪਤੀ ਲਈ ਜਸੂਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ 4 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਯੂ ਐਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਜੈਨੀਫਰ ਰੀਅਰਡਨ ਨੇ ਮੈਕਗੋਨੀਗਲ ਨੂੰ 4 ਸਾਲ 2 ਮਹੀਨੇ ਜੇਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 40000 ਡਾਲਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਾਇਆ। ਐਫ ਬੀ ਆਈ ਦੀ ਕਾਊਂਟਰ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖੀ ਮੈਕਗੋਨੀਗਲ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ਵਿਚ ਰੂਸ ਉਪਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਤੇ ਰੂਸੀ ਅਰਬਪਤੀ ਓਲੇਗ ਡੈਰੀਪਾਸਕਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਕਾਲਾ ਧੰਨ ਚਿੰਟਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਸੀ। 55 ਸਾਲਾ ਮੈਕਗੋਨੀਗਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਦੱਬੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਛਤਾਵੇ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਉਪਰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਵਾਰ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਜਦੀਕੀਆਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋੜਿਆ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਬਾਕੀ ਦੀ ਬਚੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੜਦਾ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਕਗੋਨੀਗਲ ਜਿਸ ਨੇ ਐਫ ਬੀ ਆਈ ਦੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਕਾਊਂਟਰ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦਫਤਰ ਦੀ 2016 ਤੋਂ 2018 ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਫਰਵਰੀ ਵਿਚ ਅਲਬਾਨੀਆ ਤੋਂ ਇਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਖੁਫੀਆ ਸੂਤਰ ਤੋਂ 225000 ਡਾਲਰ ਮਿਲਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਫਲਸਤੀਨ ਪੱਖੀ ਪੋਸਟ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਕੂਲੋਂ ਕੱਢਿਆ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਫਲਸਤੀਨ ਪੱਖੀ ਪੋਸਟ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਫਲਸਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਅਮੈਰੀਕਨ-ਇਸਲਾਮਿਕ ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਨੇ ਯੂ ਐਸ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਵੇ ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਮਾਂ ਡਾ ਮਾਹਾ ਅਲਮਾਸਰੀ ਨੇ ਪਾਈ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚ ਇਸਰਾਈਲ

ਲਾਊਡਰਡੇਲ, ਫਲੋਰਿਡਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ 15 ਸਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਜਬ ਅਬੂਹਮਦਾ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਡਾ ਮਾਹਾ ਅਲਮਾਸਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਗਣਿਤ ਦੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਲਮਾਸਰੀ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨਫਰਤ ਭਰੀ ਤੇ ਭੜਕਾਹਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਡਾ ਅਲਮਾਸਰੀ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਜਬ ਅਬੂਹਮਦਾ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਦੱਸਿਆ।

ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮਾਂ ਨੂੰ ਹੋਈ 2 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਰਜੀਨੀਆ ਰਾਜ ਵਿਚ ਨਿਊਜ਼ ਪੋਰਟ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਵਰਤਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤਹਿਤ 2 ਸਾਲ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕਾ ਦੇ ਹੱਥ ਤੇ ਛਾਤੀ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਵੱਜੀ ਸੀ। ਦਾਇਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਡੇਜਾ ਟੇਲਰ ਨਾਮੀ ਔਰਤ ਦਾ 6 ਸਾਲਾ ਪੁੱਤਰ 6 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਗੰਨ ਸਕੂਲ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਐਬੀ ਵਰਨਰ ਨਾਮੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਉਪਰ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ਵਿਚ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਟੇਲਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੁਨਾਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਘਰ ਵਿਚ ਭਰੀ

ਹੋਈ ਗੰਨ ਖੁਲੋਆਮ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਨ ਜ਼ੋਖਮ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਟਾ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਬੱਚਾ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਗੰਨ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਮਿਸੋਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕਨਸਾਸ ਵਿਚ ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ ਗੈਸ ਚੜ੍ਹਣ ਨਾਲ 3 ਮੌਤਾਂ 1 ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਿਸੋਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕਨਸਾਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸੁੱਤੇ ਪਿਆਂ ਸ਼ੱਕੀ ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ ਗੈਸ ਚੜ੍ਹਣ ਨਾਲ 3 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਕਨਸਾਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਵਿਭਾਗ

ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਮਾਈਕਲ ਹੋਪਕਿਨਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਘਟਨਾ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਦਰ ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੀਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ਹੋਪਕਿਨਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵੇਰੇ 6.50 ਵਜੇ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਅਮਲਾ ਮੌਕੇ ਉਪਰ ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ

3 ਹਿਸਪੈਨਿਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 20 ਤੋਂ 40 ਸਾਲ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਹੈ। ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਦੀ ਡਸੀਜ਼ ਕੰਟਰੋਲ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਲੋਕਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਸਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸਿਰ ਕਲਮ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜਾਰਜੀਆ ਰਾਜ ਦੇ ਇਕ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਇਕ 13 ਸਾਲਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨੂੰ ਸਿਰ ਕਲਮ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣ

ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਮੌਕੇ ਦਾ ਗਵਾਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਝੰਡਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਪਾਰਾ ਚੜ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਹੋਸਟਨ ਕਾਊਂਟੀ ਸ਼ੈਰਿਫ ਦਫਤਰ ਦੀ ਰਿ-ਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਰਨਰ ਰੋਬਿਨਜ਼ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਦੀ 7 ਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦੇ 51 ਸਾਲਾ ਅਧਿਆਪਕ ਬੈਨਜਾਮਿਨ ਰੀਸ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਰਦਈਪੁਣਾ ਵਰਤਣ ਦੇ ਤੀਸਰਾ ਦਰਜਾ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 20 ਤੋਂ ਵਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ।

ਗਾਜ਼ਾ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਵਿਚ 400 ਤੋਂ ਵਧ ਯਹੂਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੀਆਂ ਬੰਬ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ- ਐਂਟੀ ਡੈਫਾਮੇਸ਼ਨ ਲੀਗ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ- ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੇ ਹਮਾਸ ਵਿਚਾਲੇ ਗਾਜ਼ਾ ਪਟੀ ਵਿਚ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਦੀਆਂ 400 ਤੋਂ ਵਧ ਯਹੂਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੀਆਂ ਈ ਮੇਲ ਬੰਬ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਯਹੂਦੀ ਗੈਰ ਮੁਨਾਫਾ ਸੰਗਠਨ ਐਂਟੀ-ਡੈਫਾਮੇਸ਼ਨ ਲੀਗ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੀਗ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦ ਬਾਰੇ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਓਰੇਨ ਸੇਗਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਪਿੱਛੇ ਇਕ ਜਾਂ ਕੁਝ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈ ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਵਿਚ ਕਈ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਥਿਤ ਧਮਕੀਆਂ ਦਾ ਲਹਿਜਾ ਤੇ ਰੂਪ ਆਦਿ। ਸੇਗਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਧਮਕੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਯਹੂਦੀ

ਭਾਈਚਾਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਕੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਹੂਦੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਮਕੀਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੈੱਟ ਵਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 200 ਤੋਂ ਵਧ ਬੰਬ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਧਮਕੀਆਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ ਕੋਨੈਕਟੀਕਟ, ਕੋਲੋਰਾਡੋ, ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਯਹੂਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਐਫ ਬੀ ਆਈ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੌਕਸ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸਥਾਨਕ ਲਾਅ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’
‘ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼’
ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

ਪੰਨੂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਹਾ 'ਜੇ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਾਂਗਾ'

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ' ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਨੂੰ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਉਤਾਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਅਖਬਾਰ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ

ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੇ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਬੁਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਕੁਝ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਤੱਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕਾਉਣ 'ਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।' ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ 'ਤੇ ਪੰਨੂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਲਾਅ ਕਲਰਕ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਾਰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਰਚਿਆ ਇਤਿਹਾਸ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)-ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ 17 ਸਾਲਾ ਲਾਅ ਕਲਰਕ ਨੇ ਰਾਜ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਾਰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ਵਿਚ ਟੁਲੇਰ ਕਾਊਂਟੀ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਟਾਰਨੀ ਨਾਲ ਲਾਅ ਕਲਰਕ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਪੀਟਰ ਪਾਰਕ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਸਹੂ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਬਾਰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਲੀਗਲ ਕਰੀਅਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਾਰਕ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ

ਮੈਂ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਵਕੀਲ ਬਣਨਾ ਚਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਬਰਾਬਰਤਾ ਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖ ਸਕਾਂ।

ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੁਬਾਰਕ

ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਂ: ਏਕਮਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਲਹੋਤਰਾ
ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ: ਸਾਹਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਲਹੋਤਰਾ (ਕੈਨੇਡਾ)
ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ: ਅੰਜਲੀਨਾ ਬਲਹੋਤਰਾ

ਮਾਨਯੋਗ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਨਕਲ ਉਤਾਰ ਕੇ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੱਲ

ਚੰਡੀਗੜ- ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕਲਿਆਣ ਬੈਨਰਜੀ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮਾਨਯੋਗ ਜਗਦੀਪ ਧਨਖੜ ਦੀ ਨਕਲ ਉਤਾਰ ਕੇ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੈਣੇਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੱਲ ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 11:00 ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਦਿਆਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਮਾਜ, ਅੰਨਦਾਤਾ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਉੱਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਾਰਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮਨਾਕ 'ਰਾਸ਼ੋਹੀਣ' ਅਤੇ ਨਾਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲਿਆਣ ਬੈਨਰਜੀ ਨਕਲ ਉਤਾਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ਭਾਜਪਾ ਇਸ ਦੀ ਪੁਰਜੋਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਕਲਿਆਣ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਸਮੂਹ ਕਿਸਾਨ ਸਮਾਜ, ਅੰਨਦਾਤਾ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਉੱਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਯਹੂਦੀ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਕਬੂਲਿਆ ਗੁਨਾਹ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)-ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ 21 ਸਾਲਾ ਦੀਪ ਅਲਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪਟੇਲ ਨੇ ਵਾਇਸਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਗੁਨਾਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ। ਯੂ ਐੱਸ ਅਟਾਰਨੀ ਜੋਰਜ ਬੀ ਹੈਂਡਬਰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ 5 ਸਾਲ ਜੇਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ 21 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪਟੇਲ ਨੇ ਵਰਲਡ ਜੈਵਿਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਾਇਸਮੇਲ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਦਸੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਇਸਮੇਲ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਜਦੋਂ 24 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਪਟੇਲ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵਰਲਡ ਜੈਵਿਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਨਾ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਤਰੀਕ ਅਜੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜਦ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਐਫ ਬੀ ਆਈ ਦੀ ਜਾਇੰਟ ਟੈਰਿਜ਼ਮ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਤੇ ਫਲੋਰਿਡਾ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਲਾਅ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

Golden State Truck Sales Inc.

ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ
ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Call : Dharminder Singh

Cell : 530-870-6600

Fax : (530) 870-1429

532 Houston St.

West Sacramento, CA 95691

Email: myfuturetruck@gmail.com

ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਿਪਾਹੀ ਵਿੱਛੜ ਗਿਆ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਅੱਜ ਬਸਪਾ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਵੇਲੇ ਦੇ ਕੱਟੜ ਵਰਕਰ ਤੇ ਸਮਰਥਕ ਸਰਦਾਰ ਬੰਤ ਸਿੰਘ ਉਮਰ 65 ਸਾਲ ਸਾਬਕਾ ਪੰਚ ਪਿੰਡ ਮਾਹਮਦਪੁਰ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਬਿਮਾਰ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਸਵੇਰੇ 11-40 ਵਜੇ ਆਖਰੀ ਸਾਂਹ ਲਿਆ। ਸਰਦਾਰ ਬੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਉਥੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕਦੀ ਵੀ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਬਸਪਾ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਦਾਰ ਬੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਉਪਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਸਰਦਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਅਲੀਪਰ ਖਾਲਸਾ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਹਮਦਪੁਰ, ਨੌਰੰਗ ਸਿੰਘ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਾਹਮਦਪੁਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ, ਦਲਵਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰਸੀ ਸਾਰੇ ਨਿਵਾਸੀ ਮਾਹਮਦਪੁਰ, ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੇ ਮਿੱਤਰ, ਸੱਜਣ ਤੇ ਨਗਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਸ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਹੋਏ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਸਮੂਹ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਿਆਂਗ ਦਿਵਸ

ਪਠਾਨਕੋਟ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਸਮੂਹ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਐ.ਸਿ.) ਕਮਲਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਈ. ਈ. ਡੀ ਕੰਪੋਨੈਂਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ਵ ਦਿਵਿਆਂਗਤਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਐ.ਸਿ.) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਐ.ਸਿ.) ਸ਼੍ਰੀ ਡੀਜੀ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰਿਸੋਰਸ ਸੈਂਟਰ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰ ਦਿਵਿਆਂਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡੀਐਸਐਸਓ ਨਵੀਨ ਗੜਵਾਲ, ਸਕਿਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਫ਼ਸਰ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਕੁਸਮ ਖਜੂਰੀਆ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਹੰਸਨੀ ਐਨਜੀਓ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿਵਿਆਂਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਮ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪੂਰਾ ਮਾਣ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਆਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਤੇ ਹੌਂਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕਾਮ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀਜੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਿਅਕਤੀ ਅਸਲ ਨਾਇਕ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ (ਰਜਿ) ਯੂਰਪ ਦਾ ਗਠਨ

ਅਵਤਾਰ ਹੀਰ ਜਰਮਨ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਰਾਜ ਵਿਆਨਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਬੰਗੜ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ

ਫਿਲੋਰ, ਅੱਪਰਾ (ਜੱਸੀ)- ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ, ਸੋਚ ਤੇ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ 'ਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤੇ ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਦੇ ਗੌਦੀਨਸ਼ੀਨ ਸੰਤ ਨਿਰੰਜਣ ਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਦਕਾ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ (ਰਜਿ) ਯੂਰਪ ਦਾ ਗਠਨ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਅਵਤਾਰ ਹੀਰ ਜਰਮਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਰਾਜ ਵਿਆਨਾ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਬੰਗੜ ਨੂੰ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਯਸ਼ਪਾਲ ਨੂੰ ਕੈਸ਼ੀਅਰ, ਮਨਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਰਿਕੂ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਜਗਦੀਸ਼ ਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਬੰਗੜ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਦਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਪਿੰਦਰ, ਮਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਕਿਸ਼ੋਰੀ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਪਿੰਦਰ ਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ

ਕੁਮਾਰ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਗੌਰਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਵਤਾਰ ਹੀਰ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਉੱਘੇ ਐੱਸ. ਸੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨੇਤਾ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਯੂ. ਕੇ 'ਚ ਵੀ ਲਗਭਗ 5 ਸਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ ਯੂਰਪ ਨੂੰ (ਰਜਿ) ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਲਦ ਹੀ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਿਰੋਲ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਸੋਚ, ਫਲਸਫੇ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ 'ਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਆਲੋਵਾਲ ਵਿਖੇ 'ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ' ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਲੰਗੜੇਆ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪਿੰਡ ਆਲੋਵਾਲ ਵਿਖੇ 'ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ' ਬਾਬਤ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 40 ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਬੀਬੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਡਿਮਾਨਸਟ੍ਰੇਟਰ (ਗੁਹਿ ਵਿਗਿਆਨ) ਰੇਨੂ ਬਾਲਾ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਦਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਘਾ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇ. ਵੀ. ਕੇ. ਵਿਖੇ 'ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ' ਸਬੰਧੀ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਰੇਨੂ ਬਾਲਾ ਨੇ ਕੇ.ਵੀ.ਕੇ. ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿੱਤਾ ਮੁੱਖੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰਾਂ ਬਾਰੇ

ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖੇਤੀ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਸਿਖਲਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ (ਸਬਜੀ ਵਿਗਿਆਨ) ਡਾ. ਆਰਤੀ ਵਰਮਾ ਨੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 'ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ' ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇ.ਵੀ.ਕੇ. ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ, ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਡਾ. ਆਰਤੀ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਫਲ ਅਤੇ ਸਬਜੀਆਂ ਦੀ ਪੌਸ਼ਟਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰਦੀ ਦੀਆਂ ਸਬਜੀਆਂ ਤੇ ਖੁੰਬਾਂ ਦੀ ਸਫਲ ਕਾਸ਼ਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ। ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ, ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ

ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ (ਕੀਟ ਵਿਗਿਆਨ), ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਦੇ ਜਰੂਰੀ ਨੁਕਤੇ ਤੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਰੋਗਨਾਸ਼ੀ ਦਵਾਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਜੀਵ ਅਮ੍ਰਿਤ, ਬੀਜ ਅਮ੍ਰਿਤ, ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਅਸਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਵੀ ਦਰਸਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਖੇਤੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪਿਆਜ ਦੀ ਪਨੀਰੀ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੰਡ ਆਲੋਵਾਲ ਦੀ ਸਰਪੰਚ ਸ਼ੀਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਸਖੀ, ਸੀਮਾ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਿਖਲਾਈ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਬਾਬਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਲੋਕ ਗੀਤ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਅਤੇ ਭੱਟੀ ਭੜੀ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭਰਪੂਰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼

ਫਤਵਾ
Fattwa

ਆਰਾਜ: ਬੁਟਾ ਮੁਹੰਮਦ | ਕਲਮ: ਭੱਟੀ ਭੜੀਵਾਲਾ | ਸੰਗੀਤ: ਬੀ.ਆਰ. ਦੀਮਾਣਾ ਅਤੇ ਆਰ.ਡੀ. ਬੁਆਏ | ਵੀਡੀਓ: ਜਸਵਿੰਦਰ ਸੋਹੀ

C & P 2023 © Lok Geet Entertainment Contact : +91 78140 42872

Not ad

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰੱਖਣ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਅਗਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਲਾਵਾਰਿਸ ਘੁੰਮਦੇ ਪਾਏ ਗਏ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ

ਪਠਾਨਕੋਟ: (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਠਾਨਕੋਟ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪਠਾਨਕੋਟ ਸ੍ਰ: ਹਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਿਟੀ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਮਲਿਕਪੁਰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਸਾਫ ਸਫਾਈ, ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਵਸ੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ ਕੁਮਾਰ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੁਆਇੰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਸਤੀਸ਼ ਸੈਣੀ, ਡਾ. ਐਨ.ਕੇ। ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ. ਹਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਸਿਟੀ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹੀ ਸਮਾਨ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਥਾਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ ਏ.ਪੀ।ਕੇ। ਰੋਡ, ਢਾਂਗੂ ਰੋਡ, ਸੈਲੀ ਕੁਲੀਆਂ ਰੋਡ ਆਦਿ ਤੇ ਬਿਊਟੀਫਿਕੇਸ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ

ਦੋਹੇ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਗਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੂੜਾ ਕਰਕਟ ਹਰ ਰੋਜ ਹੀ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਲਾਵਾਰਿਸ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਸ਼ੂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਸੜਕ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪਣੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪਸ਼ੂ ਲਾਵਾਰਿਸ ਘੁੰਮਦਿਆਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਪਸ਼ੂ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਪਾਰਕਾਂ ਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸਾਭ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਾਰਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਜਿਮ੍ਹਾ ਲੈਣ, ਪਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਟੀ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਰਾਂ ਦੇ ਕੂੜਾ ਕਰਕਟ, ਪਾਲੀਥਿਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੀਵਰੇਜ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸੀਵਰੇਜ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਗਿੱਲੇ ਅਤੇ ਸੁੱਕੇ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਡਸਟਬੀਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਜੋ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ "ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਬੇਗਾਨਾ" ਕੀਤੀ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ.ਕੇ. ਰੱਤੂ) ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮੰਚ (ਰਜਿ.) ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੁਸਤਕ "ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਬੇਗਾਨਾ" ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਅਜੀਤ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਸੰਪਾਦਕ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ ਨੇ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2023 ਦੌਰਾਨ ਲੇਖਕ ਦੇ ਲਿਖੇ 51 ਸਿਆਸੀ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਲੇਖ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਰਹੇ ਮਾਸਿਕ, ਸਪਤਾਹਿਕ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਨਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਰਚਨਾ ਖਹਿਰਾ, ਪ੍ਰੋ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੰਡਮ, ਰਵਿੰਦਰ ਚੋਟ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ, ਸੰਤੋਖ ਲਾਲ ਵਿਰਦੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਸਕੇਪ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਗਾਇਕ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ ਸੰਗੀਤਕ ਸ਼ਾਮ ਅਮਿੱਟ ਯਾਦਾਂ ਛੱਡਦੀ ਹੋਈ ਸਮਾਪਤ

ਗਾਇਕ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕੀ, ਗਜ਼ਲਾਂ ਤੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨਿਆਂ ਸਮਾਂ

ਫਗਵਾੜਾ 15 ਦਸੰਬਰ (ਬੀ.ਕੇ. ਰੱਤੂ) ਸਾਫ-ਸੁਥਰੀ ਗਾਇਕੀ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਸਦੇ ਗਾਇਕ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਨਾਲ ਸਕੇਪ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾ (ਰਜਿ.) ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਸੰਗੀਤਕ ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕੀ, ਗਜ਼ਲਾਂ, ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਬੁਲੇ ਸਾਹ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਕੋਮਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਕਲਾਮ, ਗੀਤ, ਗਜ਼ਲਾਂ ਗਾਈਆਂ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਪਰਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਰਵਿੰਦਰ ਚੋਟ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਕੋਮਲ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਸ. ਐਲ. ਵਿਰਦੀ, ਮਾਸਟਰ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਵਲੋਂ ਗਾਇਕ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਨੂੰ ਮੰਮੋਟੇ, ਦੁਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਪ੍ਰਿੰ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਸਾਫ-ਸੁਥਰੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਲਿਖਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ

ਉਸਨੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਫਗਵਾੜਾ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਣ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਕੁਲਵੰਤ ਭਿੰਡਰ, ਰਵਿੰਦਰ ਰਾਏ, ਅਸ਼ੋਕ ਮਾਹਿਰ, ਨਰਿੰਦਰ ਭੋਗਲ, ਦਵਿੰਦਰ ਜੱਸਲ ਮਾਧੋਪੁਰੀ, ਬੰਸੋ ਦੇਵੀ, ਜਨਕ ਪਲਾਹੀ, ਸਵਿਤਾ ਪ੍ਰਾਸਰ, ਅਰਚਨਾ ਬੱਤਰਾ, ਲਸਕਰ ਚੰਡਵਾੜਵੀ, ਮਾਸਟਰ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਆਰ.ਐਲ. ਜੱਸੀ., ਅਸ਼ੋਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਬੀ.ਕੇ. ਰੱਤੂ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਵਿਧਾਇਕ, ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰੁੰਗੜਾ)— ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਸਬੰਧੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਫੁੱਟਬਾਲ ਦਾ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਫੁੱਟਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਇਕ ਬਲਾਚੋਰ ਸੰਤੋਸ਼ ਕਟਾਰੀਆਂ, ਵਾਈਸਚੇਅਰਮੈਨ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਸ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਬੰਗਾ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਵਜੋਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਡੀ।ਆਈ ਜੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਰੋਜ ਧਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਡਾ. ਅਖਿਲ ਚੌਧਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਜ਼ਾਦ ਫੁੱਟਬਾਲ ਕਲੱਬ

ਜਗਤਪੁਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਧਾਇਕ ਬਲਾਚੋਰ ਸੰਤੋਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਰਵਾਇਆ ਫੁੱਟਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ। ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਬੰਗਾ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲ ਨੇ ਵੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਵਜੋਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਕੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ

ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਡਾ. ਅਖਿਲ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 99883-03232 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰੋਕਥਾਮ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਐਕਸ਼ਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੱਠ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਐਸ।ਡੀ।ਐਮ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਡਾ। ਅਕਸ਼ਿਤਾ ਗੁਪਤਾ, ਐਸ।ਡੀ।ਐਮ ਬੰਗਾ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜ) ਗੁਰਲੀਨ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

HAPPY BAZAAR

INDIAN, PAKISTANI & FIJIAN GROCERIES

WE ARE OPEN 7 DAYS A WEEK
9:00am to 8:30pm

RENT DVDS & BUY CLOTHES
ENJOY YOUR DAY WITH HOPES

We sell Air Tickets ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ।

EVERY SATURDAY & SUNDAY SPECIAL DISCOUNT ON GROCERIES

1304 E Hammer Lane # 7 Stockton CA 95212
EMAIL: indiabazaar08@yahoo.com

Kash FABRICS

ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ

ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਲਹਿਰੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ

ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀਥ ਵੀ ਡੀਥ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂਥ ਪੀਥ ਐਂਡ ਰਾਹੀਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

KASH FABRICS
ONE STOP SHOPPING CENTRE
29576 Mission Blvd Hayward, Ca 94544
www.kashfabrics.com
Tel: 510-538-1138

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਭਵਨ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਕਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਾਰਜ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂਗੜਾ)-ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਉਨਤੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਭਵਨ ਰਾਮ ਕਲੋਨੀ ਕੈਂਪ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਅਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਰਣਜੀਤ ਚੌਧਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਡਾ. ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਮਾਹੌਲ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ

ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ।

ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਸ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦਰਸ਼ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਈਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਕਸੀਅਨ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਰਾਜੀਵ ਸੈਣੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਫ਼ਸਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੌਂਸਲਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੇਚੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰੀਨਿਰਵਾਣ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਵਿੱਕੀ ਬਹਾਦਰਕੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜੀਵਨ ਗਾਇਆ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂਗੜਾ)- ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਝੰਡੇਰ ਖੁਰਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਨਿਰਵਾਣ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਰਲਡਵਾਈਡ ਬਸਪਾ ਸਪੋਰਟ ਸੁਰਜੀਤ ਝੰਡੇਰ ਨਿਵਾਸੀ ਕੁਵੈਤ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਗਾਇਕ ਵਿੱਕੀ ਬਹਾਦਰਕੇ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਗੀਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਬੰਗਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਧਰਮਪਾਲ ਤਲਵੰਡੀ ਬਸਪਾ ਬੰਗਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਕੈਬੀਨਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਸਿੱਖ ਬਣਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਏ ਸਨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਤ ਪਾਤ ਨੂੰ ਲਾਂਭੇ ਰੱਖ ਕੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸੁਰਜੀਤ ਝੰਡੇਰ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਣਖ ਜਗਾਉਣੀ ਜਰੂਰੀ- ਡਾ. ਜਸਵੀਰ ਗੜੀ/ ਪ੍ਰਵੀਨ ਬੰਗਾ

ਮੈਂ ਜੈ ਭੀਮ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਦਾ ਰਹਾਂਗਾ - ਡਾ. ਨਛੱਤਰ ਪਾਲ

ਫਗਵਾੜਾ / ਬੰਗਾ- ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਬੰਗਾ ਵਲੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹਿੱਤ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਰਤਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਪਰੀਨਿਰਵਾਣ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਣਖ ਜਗਾਉ ਵਰਕਰ ਸੰਮੇਲਨ ਸੰਯੋਗ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹਾਲ ਲਧਾਣਾ ਉੱਚਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਵੀਨ ਬੰਗਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹਲਕਾ ਬੰਗਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਇੰਚਾਰਜ ਡਾ. ਨਛੱਤਰ ਪਾਲ ਵਿਧਾਇਕ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰੀ ਇੱਕਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਆਪਣੇ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨੋਂ ਭੁਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਖ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਸਪਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਣਖ ਜਗਾਉਣ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹੀ ਹੋਕਾ ਬਹੁਜਨ ਦਾ ਰਾਜ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ

ਮੰਤਰੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ 70 ਵਿਧਾਨਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਣਖ ਜਗਾਉ ਵਰਕਰ ਕੇਂਦਰ ਕੈਂਪ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਬੰਗਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਨਛੱਤਰ ਪਾਲ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬਹੁਜਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚੋਂ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਬਣਿਆਂ ਹਾਂ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਜੈ ਭੀਮ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਾ ਰਹਾਂਗਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਚੋ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਜਿਤਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਗੁੰਜ ਸਕਣ। ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਬੰਗਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹਲਕਾ ਬੰਗਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਲੋਂ 1 ਲੱਖ ਇਕ। ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਬੈਲੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ

ਬੰਗਾ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬਜੀਤ ਜਾਫਰਪੁਰ, ਬੰਗਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੈ ਪਾਲ ਸੂੰਡਾ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰੂਪ ਲਾਲ ਧੀਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਹਰਬਿਲਾਸ ਬਸਰਾ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਗੁਣਾਚੇਰ, ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਗਾਇਕ ਰਾਜ ਦਦਰਾਲ,

ਮਾਨਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਧਿਰ ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਧਾਣਾ ਉੱਚਾ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਗੂ ਰਾਮ ਲਭਾਇਆ ਲਧਾਣਾ ਉੱਚਾ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨੋਹਰ ਕਮਾਮ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ

ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੱਸੀ, ਸੋਮ ਨਾਥ ਰਣੈਂਡਾ, ਧਰਮ ਪਾਲ ਤਲਵੰਡੀ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਅਟਾਰੀ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਫਰਾਲਾ, ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਪਟਵਾਰੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਝਿੰਗੜ, ਸੋਹਣ ਲਾਲ ਰਣੈਂਡਾ, ਸਤਪਾਲ ਔਤ ਸਰਪੰਚ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਅਜੀਤ ਰਾਮ ਗੁਣਾਚੇਰ, ਮਹਿਲਾ ਆਗੂ ਬੀਬੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਬਹਿਰਾਮ, ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਲੇਡੀਜ਼ ਵਿੰਗ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਖੋਬਤਾਂ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਯੂਥ ਇੰਚਾਰਜ ਚਰਨਜੀਤ ਮੰਚਾਲੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਬਹਿਰਾਮ, ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸੰਧੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਰਲ ਹਲਕਾ ਯੂਥ ਇੰਚਾਰਜ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਯੂ.ਐਸ.ਏ., ਸੁਰਜੀਤ ਝੰਡੇਰ ਐਨ. ਆਰ. ਆਈ., ਤੀਰਥ ਕਲਸੀ, ਜਸਪਾਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਲਾਲ ਦਰਸ਼ਨ ਰਾਮ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਰੋਮਜਾਰਾ ਰਾਣੂਆ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਕੱਦਪੁਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੰਦੇਰਾਂ, ਦੇਸ ਰਾਜ ਚੱਕਮੰਡੇਰ, ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਲ ਬਹਿਰਾਮ, ਨਿਰਮਲ ਸੱਲਣ, ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਭਰੋਮਜਾਰਾ, ਗੁਰਮੁੱਖ ਐਮ.ਸੀ., ਬਹਾਦਰ ਸੰਧਵਾਂ, ਵਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਝਿੰਗੜ, ਹੋਮ ਰਾਜ ਰਿਟਾਇਰ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬਸਪਾ ਸਮਰਥਕ ਕੇਂਦਰ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਧਾਣਾ ਉੱਚਾ ਵਲੋਂ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੈ ਪਾਲ ਸੂੰਡਾ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਅਣਖ ਜਗਾਉ ਵਰਕਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਣਖ ਜਗਾਕੇ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜੀ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂਗੜਾ)- ਅੱਜ ਅਣਖ ਜਗਾਉ ਵਰਕਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਣਖ ਜਗਾ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨਾਲ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਵਾਚੇ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਨੂੰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਸਾਰਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਚੰਨੀ ਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਿਰ ਦਾ ਤਾਜ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਦਾ ਤਾਜ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਹਰਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਮਾਲੂਮ ਹੋਇਆ ਚਾਹੇ ਨਹੀਂ ਮਾਲੂਮ ਹੋਇਆ ਪਰ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਲੂਮ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਦੋਂ ਹੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਣਖ ਜਗਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹਾਂ। ਛੱਡੋ ਕਾਂਗਰਸ, ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ

ਪਾਰਟੀ ਇਹ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਚਾਵਲ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਸੱਦ ਦੇ ਹੋ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਖ ਜਗਾਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਚਾਰ ਚਾਰ ਵਾਰ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਤਹਿਈਆ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੇ, ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ, ਭੈਣ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਨੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹੀ ਕਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਅਣਖ ਜਗਾ ਲਓ ਅਤੇ ਰਾਜ ਭਾਗ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖੋ ਇਹ ਸਭ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜੀ ਬਸਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਹੇ।

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹੱਲ ਹੈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਧਾਇਕ ਜਿੱਤ ਕੇ ਭੇਜਣੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿ ਹੁਣ ਡਾ ਨਛੱਤਰ ਪਾਲ ਐਮ ਐਲ ਏ ਹਲਕਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਨੇ ਹਰ ਇੱਕ ਮਸਲੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰੱਖਕੇ ਉਸ ਤੇ ਬੈਂਸ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਗੱਲ ਬਾਤ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ। ਪ੍ਰਵੀਨ ਬੰਗਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ, ਮਨੋਹਰ ਕਮਾਮ ਇੰਚਾਰਜ ਹਲਕਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਰਬਜੀਤ ਜਾਫਰਪੁਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਸਪਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਰਾਮ

ਲਭਾਇਆ ਸਕੱਤਰ, ਹਰਬਲਾਸ ਬਸਰਾ, ਅਜੀਤ ਰਾਮ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਵਿਜੇ ਗੁਣਾਚੇਰ ਯੂਥ ਆਗੂ, ਚਰਨਜੀਤ ਮੰਚਾਲੀ, ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਬੋਧੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਬਹਿਰਾਮ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਆਗੂ ਬਸਪਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਬਹਿਰਾਮ, ਧਰਮਪਾਲ ਤਲਵੰਡੀ, ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਗਾਇਕ ਰੂਪ ਲਾਲ ਧੀਰ, ਰਾਜ ਦਦਰਾਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛਿੰਦਾ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਅਟਾਰੀ, ਮਲਕੀਤ ਮੁਕੱਦਪੁਰ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਖੋਬਤਾਂ ਸਰਪੰਚ, ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਜਸਪਾਲ ਰੱਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਲਧਾਣਾ ਉੱਚਾ, ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ ਨੰਬਰਦਾਰ, ਗੁਰਮੁਖ ਨੌਰਥ ਐਮ ਸੀ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਰੱਲ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਸਟਾਲ ਵੀ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਨੂੰ ਸੰਤ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ, ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਆਗੂਆਂ ਕੀਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ

ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਵਾਰਸ ਬਾਪਿਆ

ਫਗਵਾੜਾ 19 ਦਸੰਬਰ (ਬੀ.ਕੇ. ਰੱਤੂ) ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ, ਸਾਬਕਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਕਾਰੀ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਸਵ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਨਮਿਤ ਕੀਰਤਨ ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਤ ਸਾਗਰ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਜੌਹਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਪਵਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹਜੂਰੀ ਰਾਗੀ ਤੇ ਭਾਈ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਹਜੂਰੀ ਰਾਗੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਤਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਵੈਰਾਗਮਈ ਕੀਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਨੇ ਸਵ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ, ਬੇਦਾਗ ਤੇ ਉਸਾਰੂ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਹੁੰਚੇ ਸੰਤਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਨਕੋਦਰ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਦਿਹਾਤੀ) ਜਲੰਧਰ, ਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰੌੜੀ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੋਟਲੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਆਦਮਪੁਰ, ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਵ। ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਭਰੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਛੜੇ ਆਗੂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਪੀ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੂਲੇ, ਅਵਿਨਾਸ ਰਾਏ ਖੇਨਾ, ਸਾਬਕਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਤੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. (ਰਿਟਾ) ਇਕਬਾਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਵਲੋਂ ਸ਼ੋਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਗਿਆਨੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੇ ਸਵ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਦੀ ਜੀਵਨ 'ਤੇ

ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤਾਂ-ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਸਵ। ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤਹਿਸੀਲ ਭਲਾਈ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਤੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ, ਇੰਜ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ, ਧੀ ਤੇ (ਹਰਿਦੁਆਰ), ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੀਖੋਵਾਲ, ਸੰਤ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਡੇਰਾ ਨਿਰਮਲੇ ਡੱਲੀ, ਸੰਤ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖੀ ਨਿਰਮਲ ਕੁਟੀਆ ਜੌਹਲ, ਸੰਤ ਰਮਿੰਦਰ ਦਾਸ ਬਹਾਦਰਪੁਰ, ਸੰਤ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਮੂਨਕ,

ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤਾਂ-ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਸਵ। ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤਹਿਸੀਲ ਭਲਾਈ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਤੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ, ਇੰਜ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ, ਧੀ ਤੇ (ਹਰਿਦੁਆਰ), ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੀਖੋਵਾਲ, ਸੰਤ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਡੇਰਾ ਨਿਰਮਲੇ ਡੱਲੀ, ਸੰਤ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖੀ ਨਿਰਮਲ ਕੁਟੀਆ ਜੌਹਲ, ਸੰਤ ਰਮਿੰਦਰ ਦਾਸ ਬਹਾਦਰਪੁਰ, ਸੰਤ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਮੂਨਕ,

ਨੂੰਮਾਇੰਦੇ ਸੰਤ ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਠੱਕਰਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਠੱਕੇਦਾਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲੇਵਾਲ ਰਾਠਾਂ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ, ਬੀਬੀ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਲਰਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਵਿਧਾਇਕ ਕਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਦਸੂਹਾ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਗਿੱਲ ਟਾਂਡਾ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਬੇਰੀ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਜਲੰਧਰ ਸੈਂਟਰਲ, ਸੁਭਾਸ਼ ਸੌਂਧੀ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖੀ ਗਿਲਜੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਡਾ. ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ, ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਜੂਲਪੁਰ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ, ਚੌਧਰੀ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮਿਆਣੀ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏਪੁਰ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਲਵ

ਕੁਮਾਰ ਗੋਲਡੀ, ਪ੍ਰੋ. ਹਰਬਸ ਸਿੰਘ ਬੋਲੀਨਾ, ਕੰਵਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਬੋਰਡ, ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਹਨੀ ਗਿੱਲ, ਕੰਵਰ ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ 'ਆਪ' ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਕੰਢੀ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੀਲਾ ਨਲੋਆ, ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਡੀਸੀਪੀ ਜਲੰਧਰ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. (ਰਿਟਾ) ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਨਵਰਾਜ ਘੁੰਮਣ, ਐੱਲ.ਪੀ.ਜੀ. ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਸਿਮਰ ਕੌਰ, ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਗੁਰਲਾਲ ਸੈਲਾ, ਠੱਕੇਦਾਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਵਲੋਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ, ਸੋਮ ਨਾਥ ਬੰਗਤ, ਸੁਬਾਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਗੂ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਵਾਹਿਦਪੁਰੀ, ਰਾਮ ਪਾਲ ਸਰਪੰਚ ਸਾਹਗਰੀ, ਬਾਬਾ ਗਿਆਨ ਚੰਦ, ਸੰਦੀਪ ਸਰਮਾ ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰ ਯੂਨੀਅਨ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੀਹਲ ਆਪ ਆਗੂ, ਟਰਾਂਪੋਰਟਰ ਗੋਲਡੀ ਨਰਵਾਲ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੰਡੋਰ, ਜਥੇਦਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰੋਹੀਪੁਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੂਨਕ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੋਮੀ, ਬਾਬਾ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਕਾਲਜ, ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ ਫਗਵਾੜਾ, ਬੰਟੀ ਹਦੀਆਬਾਦ, ਪਾਰਸ ਸੌਂਕੀ ਹਰਦਾਸਪੁਰ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਹਰਦਾਸਪੁਰ, ਤਰਲੋਕ ਚੰਦ ਕੋਟਸਦੀਕ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, ਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁਰਖੋਵਾਲ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਆਤੜੀ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਗਵਾਈ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਬਿਲੜੋਂ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਕਿੱਤਣਾ ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤਹਿਸੀਲ ਭਲਾਈ ਅਫਸਰ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੰਢੀ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ, ਇੰਜ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਡੀਏ। ਲੀਗਲ ਤੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ।

18 ਪੰਜਾਬ ਰੈਜ਼ੀਮੈਂਟ (ਹਰ ਮੈਦਾਨ ਫਤਿਹ) ਦੇ ਵੈਟਰਨਜ਼ ਨੇ ਮਨਾਇਆ ਵੈਟਲ ਹੋਮਰ ਬ੍ਰਾਚੀਲ ਅਤੇ ਬਾਲਮਲਿਕ ਦਸੰਬਰ 1971 ਵਿਜੈ ਦਿਵਸ

ਪਠਾਨਕੋਟ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ) 18 ਪੰਜਾਬ ਰੈਜ਼ੀਮੈਂਟ (ਹਰ ਮੈਦਾਨ ਫਤਿਹ) ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਵੈਟਰਨਜ਼ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਹੋਟਲ ਯੂ-ਨਾਈਟ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿਖੇ ਵੈਟਲ ਹੋਮਰ ਬ੍ਰਾਚੀਲ ਅਤੇ ਬਾਲਮਲਿਕ ਦਸੰਬਰ 1971 ਵਿਜੈ ਦਿਵਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਵੈਟਰਨਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸਹਾਦਤ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ 2 ਮਿੰਟ ਦਾ ਸ਼ੋਕ ਰੱਖ ਕੇ ਸਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਵੀਰਸੈਨਿਕ ਕੈਪਟਨ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਚੋਹਾਣ ਅਤੇ ਕੈਪਟਨ ਨਵੀਨ ਰਾਮ ਵਰਮਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਵੈਟਰਨਜ਼ ਨੂੰ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਯੁੱਧ

ਨੀਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਵੱਲੋਂ 1 ਮਹਾਵੀਰ ਚੱਕਰ, 1 ਵੀਰਚੱਕਰ, ਅਤੇ 2 ਸੈਨਾ ਮੈਡਲ ਬਹਾਦਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ। 18 ਪੰਜਾਬ ਰੈਜ਼ੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਇਸ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਲਈ ਵੈਟਲ ਹੋਮਰ ਬ੍ਰਾਚੀਲ ਅਤੇ ਬਾਲਮਲਿਕ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ ਸੈਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕੈਪਟਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨਕੋਟੀਆ, ਕੈਪਟਨ ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਨਾਇਕ ਅਮਰਜੀਤ ਡੋਗਰਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਵੈਟਰਨਜ਼ ਨੂੰ ਵੈਟਲ ਹੋਮਰ ਦਾ ਯਾਦਗਾਰ ਚਿਨ੍ਹ ਭੇਂਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਬੰਗਾ ਵਲੋਂ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾਨ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂਗੜਾ)-ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਬੰਗਾ ਜੋ ਕਿ ਨਗਰ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੰਮ ਕਰਦਾ

ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਸਪਾਂਸਰ ਰੋਟੋ। ਮਨਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ

ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਵਲੋਂ ਅੱਜ 30 ਅਸਥਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਭ ਕੰਵਲ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਰੋਵਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਣਾਚੌਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਫਤ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਵਿਚ ਲੋੜਬੱਧ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਰੋਟਰੀ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਉੱਤੇ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ

ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰੋਟੋ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਰੋਟੋ ਮਨਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ, ਰੋਟੋ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੀਸਲਾ, ਰੋਟੋ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਖੇਪੜ, ਰੋਟੋ। ਸਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰੋਟੋ। ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ ਅਲੀ, ਰੋਟੋ। ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾੜ, ਰੋਟੋ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰੋਟੋ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਮਾਸਟਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

“ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ”
ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਅਖਬਾਰ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ “ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ” ਵਿਚ ਲਗਵਾਓ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ

ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ 14 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਖਬਰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ ਸਿਰਫ ਅਣਛਪੀ ਹੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਫ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਫਤੇ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਭੇਜ ਦੇਣ।

E-mail : deshdoaba@yahoo.com

(ਸੰਪਰਕ) 1-916-947-8920,
(ਫੈਕਸ) 1-916-238-1393

www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

ਸੰਪਾਦਕੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਟਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ-ਘਾਟਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੇਪਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਹਰ ਲਿਖਤ ਜਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਬੰਧੀ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਜਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਿਆ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਨਰੇਰੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਮਲਕਪੁਰ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਜੱਥਾ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰਗੋਠਾ)- ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੋਆਬਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪਿੰਡ ਮਲਕਪੁਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜੱਥਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ। ਜੱਥੇ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ

ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਮਨਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਵਿੱਲੋਂ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਪੁਰ ਸੁੰਨਤਾ, ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ,

ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਪਿੰਡ ਮਲਕਪੁਰ ਦੇ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਚਤੁਰੀ ਕਲਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੋਆਬਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਸਾਬੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਭ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਬੱਸ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਗਾਂ ਨਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਗੁਰੂ

ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜੱਥੇ ਵਿਚ ਸੀਨੀਅਰ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਸੀਰਾਬਾਦ, ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਗੁਰਮੇਜ

ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੌਰ ਕੰਗਨੀਵਾਲ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਮਨਵੀਰ ਕੌਰ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਥੂਰੀਆ ਦਾ ਫਗਵਾੜਾ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ

ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ - ਡਾ. ਕਥੂਰੀਆ

ਫਗਵਾੜਾ 19 ਦਸੰਬਰ (ਬੀ.ਕੇ. ਰੱਤੂ) ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਥੂਰੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸੇ ਲੋੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ 'ਚ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਉੱਤੇ ਲਿਆਏਗੀ। ਇਸੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਬਰੈਂਚਪਟਨ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਥੂਰੀਆ ਅਤੇ ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ ਰਾਏਕੋਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ

ਚੈਪਟਰ ਦਾ ਸਕੋਪ ਸਾਹਿੱਤਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਕੋਮਲ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਵਿੰਦਰ ਚੋਟ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ,

ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਵਿੰਦਰ ਰਾਏ ਅਤੇ ਉਘੇ ਵਕੀਲ ਐਸ.ਐਲ. ਵਿਰਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਨੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਸ. ਐਲ.

ਵਿਰਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਦਿਅਕ, ਸਾਹਿੱਤਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਧੁਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੇਖਕ, ਚਿੱਤਕ, ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਪ੍ਰਿੰ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਗਵਾੜਾ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿੱਤਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਚ ਡਾ. ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਥੂਰੀਆ, ਸੁੱਖੀ ਬਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਲੋਂ ਆਰੰਭੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਧੂ ਵਰਿਆਣਵੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ, ਅਮਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ, ਮਨਦੀਪ ਬਾਸੀ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਡਾ. ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਥੂਰੀਆ ਅਤੇ ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ ਰਾਏਕੋਟੀ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਸੈਂਟ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਾਲੇ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

NSB Insurance

for Insurance Call:
NIRMAL SINGH BADHAN
707-228-2020

Lic #0144676

www.nsbinsures.com

1519 Gary CT., Rohnert Park, CA 94928

NIRMAL SINGH BADHAN

HEALTH INSURANCE	RETIREMENT
LIFE INSURANCE	COLLEGE PLANNING
LONG TERM CARE INS	AUTO * HOME
FUNERAL EXPENSE	BUSINESS

Call: 707-228-2020,
Fax: 707-260-2813

AAAA AUTO AND BODY WORKS

ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਖੂਬੀ ਹੈ।

We Do Complete Engine Transmission, Body and Paint Work We Sell Used Cars at a Good Price

Free Estimates
Free Towing

510- 733- 2222

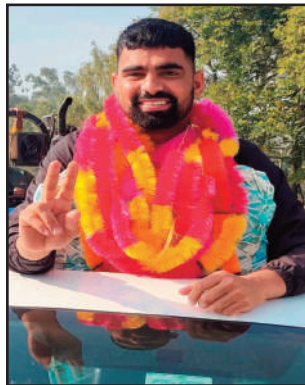
1421 Industrial PKWY West #F Hayward, CA 94544

Prop: Jasbir Singh Takhar
510-755-2132

Harmandeep Singh

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੇ ਸਟਾਰ ਖਿਡਾਰੀ ਫਰਿਆਦ ਦਾ ਆਦਮਪੁਰ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਵਾਗਤ ਸ਼ਾਮ 84 ਕਠਾਰ ਰੋਡ ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਦਾ ਹੈ ਵਾਸੀ

ਕਨੇਡਾ /ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਬਰ)- ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਅੱਜ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਫਰਿਆਦ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਦੇ ਵਾਪਿਸ ਆਦਮਪੁਰ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਬੱਡੀ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਫਰਿਆਦ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕਠਾਰ - ਸ਼ਾਮ ਚੁਰਾਸੀ ਰੋਡ ਲਾਗਲੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਸਿਖਰਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਹੈ। ਫਰਿਆਦ ਦੇ ਸ਼ਗਿਰਦਾਂ ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਉਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਆਦਮਪੁਰ ਤੋਂ ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਤੱਕ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰਚ ਕੱਢਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਲੈਕਚਰਾਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਰਿਆਦ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਬੰਮ ਹੈ। ਫਰਿਆਦ ਨੇ ਵੱਡੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ, ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ ਆਦਿ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਰਿਆਦ ਤੇ ਉਸਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਲਤੀਫ ਮੁਹੰਮਦ ਸੈਂਕੜੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧੀਆ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਏਸ ਮੌਕੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਫਰਿਆਦ ਨੂੰ ਕਬੱਡੀ ਟ੍ਰੇਨਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਂ ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਤਕੜਾ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲੇ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਫਸਲ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ

ਫ਼ਾਜ਼ਲੀ/ਸੰਗਰੂਰ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਉਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਫ਼ਾਜ਼ਲੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਫਸਲ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕੀਟ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾ. ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਡਾ. ਹਰੀ ਰਾਮ ਸਹਾਰਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਫਸਲ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ ਅਤੇ

ਕਗਾਰ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖੇਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੇਕਰ ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਵਿੱਚ ਸੁੰਡੀ ਦਾ ਹਮਲਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਸੁਦਾ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਉੱਪਰ ਸਪਰੇਅ ਕਰਕੇ ਇਸ ਉਤੇ ਕਾਬੂ

ਕੇ।ਵੀ।ਕੇ।, ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਟੀਮ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹੱਲ ਦੱਸੇ। ਟੀਮ ਦੇ ਦੌਰੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਕਣਕ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਬਿਜਾਈ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਸਲ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੁਝ ਰਕਬੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ, ਉੱਪਰ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦਾ ਹਮਲਾ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਖੇਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਫਸਲ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਅੰਦਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 100 ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਉੱਪਰ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦਾ ਹਮਲਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 15 ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਉੱਪਰ ਹੀ ਹਮਲਾ ਆਰਥਕ

ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਣਕ ਦੇ ਪਿੱਲੇ ਪੈਣ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੌੜਾਂ ਦੀ ਘਾਟ, ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਉਲੀ ਰੋਗ, ਗੈਰ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਸੁਦਾ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਦਿ ਜੋ ਕਿ ਫਸਲ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਿਨ ਸਮੇਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਛੀ ਸੁੰਡੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਮਲਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 1 ਲੀਟਰ ਕਲੋਰੋਪਾਈਰੋਫਾਸ 20% ਈਸੀ ਜਾਂ 7 ਕਿੱਲੋ ਫਿਪਰੋਨਿਲ 0.3% ਨੂੰ 20 ਕਿੱਲੋ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਰਲਾ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 50 ਮਿਲੀ। ਕਲੋਰੋ-ਟਰਾਨੀਲੀਪਰੋਲ 18.5% ਐਸਸੀ ਦਾ 80-100 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੋਲ ਬਣਾ ਕੇ ਸਪਰੇਅ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਕਿਸਾਨੀ ਮਸਲੇ ਵਿਚਾਰੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ) ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨਾਲ ਪੈਨਲ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸਮੇਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੰਗਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਪੰਜ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਤੈਅ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਮੁੜ ਤੋਂ 12 ਬੋਰ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਲਸਟਰ ਬਣਾ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਅਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਅਤੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦਾ 31 ਮਾਰਚ 2024 ਤੱਕ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਪਸ਼ੂ ਖੁੱਲੇ ਛੱਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਗੜੇਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਖਰਾਬ ਹੋਈਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 31 ਮਾਰਚ 2024 ਤੱਕ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੰਨੇ ਦੇ ਖਰਾਬੇ ਲਈ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਚਿੰਠੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਖਾਤੇ ਖੋਲਣ ਤੇ ਲਾਈ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਇੱਕ ਜਨਵਰੀ 2024 ਤੋਂ ਇਸ ਉੱਪਰ ਲੱਗੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਕਿਸਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਸਕਣਗੇ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੰਗ ਦਿੱਲੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਸਹਿਤ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਲਿਆਉਣ ਮਗਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਸਈਅਮ ਅਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਕੇ 31 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਸਿਰ ਚੜੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਤ ਕਰਜ਼ ਨਿਬੇਤੂ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵੀ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਦੂਜੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾਬਾਰਡ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ।

ਆਬਾਦਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਲੈ ਕੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਪਾਣੀਆਂ ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਹੱਕ ਜਤਾਵੇ ਅਤੇ ਡੈਮ ਸੇਫਟੀ ਐਕਟ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਪੂਰੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਲੜੇਗੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਸੋਧ ਬਿੱਲ 2022 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਵੇ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਚਿਪ ਵਾਲੇ ਸਮਾਰਟ ਮੀਟਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੀਟਰ ਬਣਨੇ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਮਾਰਟ ਮੀਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਪੈਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗੀ।

ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਕਸੀਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਤਕਸੀਮ ਦੇ ਕੇਸ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਸਮਾਂ-ਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਫਸਰਾਂ ਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 01/01/2024 ਤੋਂ 13/04/2024 ਤੱਕ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਤਕਸੀਮ ਬਗੈਰਾ ਦੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਕੇਸ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਰਹੰਦ ਫੀਡਰ ਤੇ ਲਿਫਟ ਪੰਪਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਮੋਟਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਮੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਐਲਾਨ ਕੇ ਬਿੱਲ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨੈਨੋ ਪੈਕਿੰਗ ਦੇਣੀ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਉੱਪਰ ਅਮਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਲੀ ਕੀੜੇ ਮਾਰ ਅਤੇ ਨਦੀਨ ਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ, ਬੀਜ ਅਤੇ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੋਬਾਇਲ ਸੈਂਪਲ ਵੈਨਾਂ ਦੇ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿ

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖੋਵਾਲ, ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਦੀਆਂ, ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਲਗੜ੍ਹ, ਡਾਕਟਰ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਲ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਗਰਾਹਾਂ, ਰੁਲਦੂ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬੁਰਜ ਗਿੱਲ, ਸੁਖ ਗਿੱਲ ਮੋਗਾ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਮੋਹਾਲੀ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲੂ ਨੰਗਲ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਐਲਖ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ, ਡਾ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲ, ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਸਾਈਪੁਰ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਹਿਰੂ, ਜੰਗਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਜੀਦਪੁਰ, ਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲੋਵਾਲਾ, ਜਗਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੜ੍ਹੀ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲੇ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਵੀ, ਨਿਰਵੈਲ ਸਿੰਘ ਡਾਲੇਕੇ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਕਿਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਅਤੇ ਰਫ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਸ਼ਾਰਟ ਫਿਲਮ 'ਘਰ ਵਾਪਸੀ' ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਰੀ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ)- ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਵਜੋਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਸ਼ਾਰਟ ਫਿਲਮ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਮਝੂਰ ਦੋਆਬਾ ਫਿਲਮਸ ਚੈਨਲ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਸਬੰਧੀ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੋਣਾਦਾਇਕ ਆ ਰਹੀ ਫਿਲਮ ਘਰ ਵਾਪਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੇ/ਲੜਕੀਆਂ ਲਵ ਅਫੇਅਰਜ਼, ਮੈਰਿਜ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਨਸੇ ਸਬੰਧੀ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਤੋਂ ਜੋ ਬਾਗੀ ਸੁਰ ਅਪਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਤਾਪ, ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਮਾਪਿਆ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪੋਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ

'ਤੇ ਫਿਲਮ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਤੇ ਰੰਗਕਰਮੀ ਸੁਰਜੀਤ ਮਝੂਰ ਅਤੇ ਫਿਲਮੀ ਕਾਸਟਿੰਗ ਜਥੇਦਾਰ ਅਰੋੜਾ (ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਅਦਾਕਾਰਾ), ਸਿੰਗਾਰਾ ਮੁਜੰਫਰਪੁਰ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਏ., ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਰੀਡਰ, ਅਸ਼ੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟਾਫ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਫਿਲਮ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਰੀਰ-ਦਾਨੀ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਜੁਝਾਰੂ ਆਗੂ ਨਾਮਦੇਵ ਭੁਟਾਲ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਾਵਭਿੰਨੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ-ਦਲੇਰੀ ਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਕੀਤੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ

ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ)- ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਜਮਹੂਰੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਜੁਝਾਰੂ ਆਗੂ ਨਾਮਦੇਵ ਭੁਟਾਲ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜਮੇਰ ਅਕਲੀਆ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਗੀਤ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਹਿਬੂਬ ਆਗੂ ਨੂੰ ਦੇ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੌਨ ਧਾਰ ਕੇ ਨਮ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਸਥਾਨਕ ਜੀਪੀਐਫ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੇ ਫਲੈਕਸਾਂ, ਮਾਟੋਆਂ ਤੇ ਝੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਸਜਾਏ ਪੰਡਾਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੇ ਨਾਮਦੇਵ ਭੁਟਾਲ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਤੋਰਨ ਦਾ ਅਹਿਦ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ 70 ਸਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ 50 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਜਮਹੂਰੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿੱਛੜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਸਰੀਰ ਮੈਡੀਕਲ ਖੋਜਾਂ ਲਈ ਅਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਜਗਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਬੀ ਨਾਮਦੇਵ ਭੁਟਾਲ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸੁਲਝੀ ਹੋਈ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਦਾ ਨਾਂ ਸੀ। ਉਹ ਸੰਨ 2012 ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਏਐੱਲਐੱਲ ਸਾਹ ਤੱਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਇੱਕ ਦਹਾਕਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀਆਂ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਉਹਨੇ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਕਈ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਮਹੂਰੀ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫਿਰਕੂ-ਫ਼ਾਸੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਦੇਵ

ਭੁਟਾਲ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਤੁਰ ਜਾਣਾ ਜਮਹੂਰੀ ਲਹਿਰ ਲਈ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਹੈ।

ਕਰੀਬ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਨਾਮਦੇਵ ਭੁਟਾਲ ਦੇ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਲੋਕ ਚੇਤਨਾ ਮੰਚ, ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਚੇਤਨਾ ਮੰਚ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਆਗੂ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ ਉਹਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਰਮਭੂਮੀ ਵੀ ਸੀ।

ਉਹਨੇ ਸਹੀਦ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਰੰਧਾਵਾ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਘੋਲ, ਬੱਸ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਵਿਰੁੱਧ ਘੋਲ, ਫਿਰਕੂ ਤੇ ਹਕੂਮਤੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜਮਹੂਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਘੋਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਅਨੇਕਾਂ ਸਥਾਨਕ ਘੋਲਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਤੇ ਝੂਠੇ ਪੁਲਸ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਉਹਦੀ ਜੀਵਨ ਸਾਬੀ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਸਮੇਤ ਦੋਵੇਂ ਬੇਟੇ ਤੇ ਬੇਟੀ ਉਹਦੇ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜ ਕੇ ਸਾਥ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਲੋਕ ਚੇਤਨਾ ਮੰਚ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਜੀਤ ਭੁਟਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਹ ਰਣਬੀਰ ਕਾਲਜ, ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਉਹ 1970ਵਿਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਰਾਹੀਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਤੋਂ ਤਰੱਕ ਬਾਅਦ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਦੇ ਆਗੂ ਤੋਂ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਉਗਰਾਹਾਂ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਗਰਾਹਾਂ ਨੇ ਨਾਮਦੇਵ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਲੰਮੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਰਡਰਾਂ 'ਤੇ ਲੜੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਸਾਨ ਘੋਲ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਘੋਲਾਂ ਦੀ ਜਚ ਕੇ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਮਨਜੀਤ ਧਨੋਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਕਿਸਾਨ ਲਹਿਰ 'ਤੇ ਹਰ ਬਿਪਤਾ ਸਮੇਂ ਨਾਮਦੇਵ ਭੁਟਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਇਆ। ਨਾਮਦੇਵ ਭੁਟਾਲ ਨੇ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਲੇਖੇ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮੈਡੀਕਲ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾਇਆ।

ਨਾਮਦੇਵ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦੋਸਤ ਰਹੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਗਮੋਹਣ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਮਦੇਵ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਆਗੂ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਵਿੱਛੜ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਜਨਤਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਖੋ ਲਿਆ ਹੈ।

ਨਾਮਦੇਵ ਭੁਟਾਲ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਗੂਹੜੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਿੱਤਰ ਜਸਟਿਸ ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਅੰਤਰੀ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਛਾਜਲੀ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਨਾਂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਦੁੱਖਦੇ-ਸੁੱਖਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

ਸੁਭਾਰਡੀਨੇਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਫੀਲਡ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਕਰਮਜੀਤ ਬੀਹਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਮਦੇਵ ਭੁਟਾਲ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਜਮਹੂਰੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲਾਮਿਸਾਲ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ, ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਈਮਾਨਦਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ

ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਘੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂ ਡਾ: ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਲ, ਲੋਕ ਸੰਗਰਾਮ ਮੰਚ ਦੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬਲਵੀਰ ਚੰਦ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਰੈਡੀਕਲ ਪੀਪਲਜ਼ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਨੱਤ, ਕਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਧਰਮਪਾਲ, ਕੁਦਰਤ ਮਾਨਵ ਕੇਂਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸੁਖਦੇਵ ਭੁਪਾਲ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਕਿਸਾਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਿਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਾਮਦੇਵ ਭੁਟਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਝਾਤ ਪਾਉਂਦਾ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੂਟਿਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਵੀ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਵੀ ਲੱਗੀਆਂ।

ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੀਆਂ ਦਰਜਨਾਂ ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ, ਨੌਜਵਾਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੋਕ ਮਤੇ ਭੇਜੇ ਗਏ।

ਨਾਮਦੇਵ ਭੁਟਾਲ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੰਚ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਹਰਭਗਵਾਨ ਗੁਰਨੇ, ਸਮੀਂਦਰ ਸਿੰਘ, ਤਰਸੇਮ ਭੋਲੂ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਖਾਈ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਭੀਮ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਚੰਗਲੀਵਾਲਾ, ਰਾਮਚੰਦਰ ਖਾਈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਹੈਪੀ, ਦਿਲਪੀਤ ਦੀਪੀ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮੋਹੂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

****

Raja
SWEETS & CATERING

AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS

ITEMS SERVING

All Kinds of Sweets | Snacks
Chaat Stall | North Indian Cuisine
Fluda Kulfi Stall | On Site Tandoor

CATERING SERVICE

Wedding Ceremonies | Receptions
Birthday Parties | Corporate Events
Religious Gatherings
Picnics/Bar-B-Que

ADDITIONAL SERVICE

Warmers | Chaffing Dishes
China & Silverware
Linen Rental | Waiters
Bartenders

CONTACT US:
RAJA SWEETS & CATERING
WORK (510) 489-9100
CELL (510) 715-1619

Email: msbains@rajasweets.com
www.rajasweets.com

Find us on facebook. Follow us on Twitter
rajasweetsandcatering rajasweets

L.A. MERCHANDISE

Whole Sale +Retail

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗ੍ਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

Loose Fabrics, Groceries, Blankets, Vegetables

500 N. Palora Ave. Yuba City, CA 95991

New folding bed verities

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, 220 ਅਤੇ 110 ਵੋਲਟ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ

ਜੈੱਟਸ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੇਡੀਜ਼ ਸੂਟ ਦੀ ਸੇਲ

ਇੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਆਰਗੈਨਿਕ ਦਾਲਾਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

Baksho Kaur Bisla Hardev Singh Bisla

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ

530-671-0439, Fax 530-822-0439 Cell- 530-844-3250

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ 25 ਸਾਲਾ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਔਕਲੈਂਡ ਦੇ ਵਿਚ ਹੱਤਿਆ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਗਾਰਡ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਇਕੱਲਾ ਪੁੱਤ

ਔਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਔਕਲੈਂਡ ਦੇ ਇਕ ਨਗਰ ਮੈਸੀ ਵਿਖੇ 'ਰੋਇਲ ਰਿਜ਼ਰਵ' (ਕਾਰ ਪਾਰਕ) ਦੇ ਵਿਚ 25 ਸਾਲਾ ਜਿਸ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਕਤਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ

ਉਸਨੂੰ 'ਲਵ ਯੂ' ਵੀ ਕਰਿਹਾ। ਘਟਨਾ ਉਪਰੰਤ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਬੇਸੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਮੈਡੀਕਲ

ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੋਟਲੀ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਪਿਤਾ ਸਾ। ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਆਰਮੀ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਘਰ ਬਾਰ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। 2018 ਦੇ ਵਿਚ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਇਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਇਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਗਾਰਡ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਅਜੇ ਆਉਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ।

ਸਟਾਫ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਹਲਾਤਾਂ ਵੱਜੋਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਟੀਮ ਅਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਲੈਬਰਟਰੀ ਵਾਲੇ ਸੈਂਪਲ ਲੈਣ ਪਹੁੰਚੇ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਔਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਪਾਰਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਾਹਨ ਵੀ ਉਥੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਕ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਤੇ ਭੱਜ ਵੀ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗਵਾ ਲਈ। ਇੰਡੀਆ ਰਹਿੰਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਗਹਿਰੇ ਸਦਮੇ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਾਫੀ ਸਦਮੇ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈ।

ਸੀ ਐਮ ਦੀ ਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਆਯੁਰਵੇਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸੀ ਕਾਲਜ 'ਚ ਰਿਫਰੈਸ਼ਰ ਕੋਰਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਆਯੁਰਵੇਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂਗੜਾ)- ਕਰਿਆਮ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਕੇਸੀ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਜ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਆਯੁਰਵੇਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸੀਐਮ ਦੀ ਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿਖੇ 15 ਰੋਜ਼ਾ ਯੋਗ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ

ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਕਰਕੇ ਲਾਭ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ 'ਚ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 7669400500 ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੱਸ ਇੱਕ ਮਿਸ ਕਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਯੋਗ ਅਧਿਆਪਕ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏਗੀ। ਲੋਕ

ਰਿਫਰੈਸ਼ਰ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਆਯੁਰਵੇਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਡਾ. ਸੰਜੀਵ ਗੋਇਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਮਰੇਸ਼ ਝਾਂ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਕੇਸੀ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਕੈਂਪਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਰਸ਼ਮੀ ਗੁਜਰਾਤੀ, ਐਸ.ਏ.ਓ ਰਜਿੰਦਰ ਮੁੰਮ, ਨੇਡਲ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਗਗਨ ਸਿੰਘ ਧਾਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋਤ ਜਗਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਂਚਾਰ ਆਰ ਮਨੀਸ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਹਿਲ ਸੀਐਮ ਦੀ ਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਡਾ. ਸੰਜੀਵ ਗੋਇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਯੋਗ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਭੀੜ ਘੱਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੀਐਮ ਦੀ ਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਰਾਹੀਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਯੋਗ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਫਰੈਸ਼ਰ ਕੋਰਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਧੀਆ ਯੋਗ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਯੋਗ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਮਰੇਸ਼ ਝਾਂ ਅਤੇ ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀਐਮ ਦੀ ਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਅਧੀਨ 290 ਯੋਗ ਟਰੇਨਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਰੀਬ 1200 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਯੋਗ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲਗਭਗ 30

ਖਾਣ ਪੀਣ ਅਤੇ ਯੋਗ ਅਭਿਆਸ ਬਾਰੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ www.cmidyogashala.punjab.n 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਵਰਤਮਾਨ 'ਚ, ਭਾਰਤ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਉਕਤ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਬਲੈਂਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਸ਼ੂਗਰ ਲੈਵਲ ਅਤੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਯੋਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸਣ, ਪ੍ਰਣਾਯਾਮ, ਧਿਆਨ, ਮੁਦਰਾ, ਬੰਦ, ਧਾਰਣਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਚੰਗੇ ਯੋਗ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਸੀਐਮ ਦਿ ਯੋਗਸ਼ਾਲਾ' ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ, ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਇੰਸਟਰਕਟਰ ਅਤੇ ਯੋਗ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੈਂਪਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਰਸ਼ਮੀ ਗੁਜਰਾਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਯੋਗ ਅਭਿਆਸ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਪ੍ਰਤੀਮਾ, ਕਿਰਨ ਬਾਲਾ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਵੰਦਨਾ, ਜਤਿਨ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਹੁਲ, ਸੰਜੀਵ ਕਨਵਰ, ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ, ਇੰਜ. ਜਫਤਾਰ ਅਹਿਮਦ, ਅੰਕੁਸ਼ ਨਿਝਾਵਨ, ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਟਾਫ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ।

ਅਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਦੇ ਬਸਪਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਬਣਨ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ - ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੱਸੀ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂਗੜਾ)- ਬਸਪਾ ਸੁਪਰੀਮੋ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਠੀਕ ਸਮੇਂ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਅਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਸਪਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬਸਪਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਗਏ ਅਖੌਤੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਉੱਡ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਲ ਹੁਣ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹਰ ਵਰਕਰ ਬਸਪਾ ਨਾਲ ਚਟਾਨ ਵਾਂਗ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਖੌਤੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋੜਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੱਸੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੱਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੀ 2024 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਰ ਇੱਕ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਲਬਭੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਹਰ ਇੱਕ ਧਰਮ, ਹਰ ਜਾਤ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਵਚਨਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਮਜਦੂਰ, ਕਿਸਾਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੀਲਾ ਝੰਡਾ ਹਾਥੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

RE/MAX Gold Each Office Independently Owned and Operated

ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ

Dil Nijjar REALTOR (R) CalBRE # 01418648

Honesty Starts From Here

SELL OR Residential • Business • Commercial Lease • Investment Property and Land

Serving in Greater Sacramento area since 2004

Cell: 916-628-2210
 Fax: 916-745-3424
 Office: 916-285-1000
 Email : Dil.Realtor@gmail.com

2081 Arena Blvd #
 100 Sacramento, CA 95834

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵਚਨਬੱਧ - ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੰਪਾ

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੰਤ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਸੰਤ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੰਤਾਂ- ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਅੱਜ ਰਹੀਮਪੁਰ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸੰਤ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਸੰਤ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲਿਆ। ਸੰਤ ਸੰਮੇਲਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਰਹੀਮਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਸ ਸੰਤ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੰਤ ਸੰਮੇਲਨ ਲਗਾਤਾਰ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ

ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ

ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਇਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਇਕ ਮਹਾਨ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਤਬਕਿਆਂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਨੇਕ ਅਤੇ ਉਤਮ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਡੇਰਾ ਬੱਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਵਿਚ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੇਰੇ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਫਲਸਫੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ

ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋੜਵੰਦ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਵਿਜੇ ਸਾਂਪਲਾ, ਮੇਅਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸੈਣੀ, ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਰਣਜੀਤ ਚੌਧਰੀ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਵਿੱਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਿੰਦੀ ਅਤੇ ਚੰਦਨ ਲੌਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਲੈਮਰੀਨ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਕਿੱਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਆਪਦਾ ਮਿੱਤਰਾ ਸਿਖਲਾਈ 'ਚ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਰਕਤ

ਬਲਾਚੌਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਵਜੋਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਲੈਮਰੀਨ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਕਿੱਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਲਾਚੌਰ ਵਿਖੇ ਆਪਦਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੂਹ ਟ੍ਰੇਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿਖਲਾਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਿਆਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਲੱਖ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਮਿੱਤਰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜ) ਰਾਜੀਵ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਡਾ: ਅਕਸ਼ਿਤਾ ਜੈਨ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਲੈਮਰੀਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ: ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੌਂਡਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਵਜੋਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਮਾਨਵ ਰਚਿਤ ਆਫ਼ਤ ਦੌਰਾਨ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਐਨ.ਡੀ.ਐਮ.ਏ, ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ.ਏ, ਡੀ.ਡੀ.ਐਮ.ਏ, ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ. ਨਗਰ ਅਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਸਟੇਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਪਬਲਿਕ ਐਡਮਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋ. ਭਾਟੀਆ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅੱਜ ਖਰਚੇ ਗਏ 100 ਰੁਪਏ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ 1 ਕਰੋੜ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਖਲਾਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ

ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ 200 ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਟ੍ਰੇਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਛਿੱਬਰ, ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਸ਼ੁਰੂਤੀ ਅਗਰਵਾਲ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਯੋਗੇਸ਼ ਉਨਿਆਲ, ਸੁਨੀਲ ਜਰਿਆਲ, ਗੁਲਸ਼ਨ ਹੀਰਾ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਯੋਗੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਟੈਨਜਿਨ ਸੈਲਾ, ਕੁਮਾਰੀ ਨੂਰਨਿਸ਼ਾ, ਸੁਭਮ ਵਰਮਾ, ਸਚਿਨ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ੁਮਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਬਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਕਨੇਡਾ/ ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਚੌਬਰ)- ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਦੇ ਪਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹਰ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਦਾ ਸਰਬਉੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨਗੇ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਸਮਾਜੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰਹਿਬਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਨ ਜਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਇਸ ਜਿੱਤ ਉਪਰੰਤ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵਕੀਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਹਰ ਵੇਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਜਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਕਦਰ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵਕਾਲਤ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨ ਵੱਲ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਕਾਲਤ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਜਿੱਤ ਮਗਰੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵਕੀਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲ ਤੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ ਭਾਵ, ਜਾਤ ਪਾਤ, ਉੱਚ ਨੀਚ ਤੋਂ ਉੱਚ ਉੱਠ ਕੇ ਇਹ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਵਾਈ। ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ 26 ਸਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਵਕੀਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਉਹ ਹਰ ਇੱਕ ਲੋੜਮੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦਿਵਾਉਣਗੇ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਮਿਹਨਤੀ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਬੀ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕ ਹਿਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਰੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਯੋਗ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਵਕਾਲਤ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਤੌਰ ਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੇਬਿਜਕ, ਨਿਯੰਤਕ, ਜਾਬਾਜ ਹੋ ਕੇ ਨਿਭਾਉਣ, ਸਾਡੀ ਇਹੀ ਦਿਲੀ ਦੁਆ ਹੈ।

ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਲੋਂ ਸ ਸ ਸ ਸ ਸਕੂਲ ਮੁੱਤੋਂ ਵਿਖੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ

ਬਲਾਚੌਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਅੱਜ ਰੈਂਡ ਕਰਾਸ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਮੁੱਤੋਂ ਵਿਖੇ "ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ" ਤਹਿਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਮੁੱਤੋਂ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਨੀਲਮ ਰਾਣੀ (ਅਧਿਆਪਕ) ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ: ਚਮਨ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਬਹਾਦਰ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਭੈੜੀ ਦਲ-ਦਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ

ਆਦਰਸ਼ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵ ਚੇਤਨਾ ਮਾਡਿਊਲ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ (ਕੌਂਸਲਰ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਾਤੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਫਸਣ ਕਿਉਂਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਰੀਰਕ, ਬੌਧਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਸ਼ੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੈਂਡ ਕਰਾਸ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਆਦੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮ ਰਾਣੀ (ਅਧਿਆਪਕ) ਨੇ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਰੈਂਡ ਕਰਾਸ ਟੀਮ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ

ਹੋ ਸਕਣ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰ ਅਲਕਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਤਰਕ ਤੇ ਪਖੰਡ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ - ਜਦੋਂ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਕੇ ਜਾਨ ਛੁਡਾਈ - ਕੁੱਲੇਵਾਲ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਗਤਸ਼ੰਕਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ ਤੇ ਪਿੰਡ ਬਗਵਾਣੀ - ਇਬਰਾਹੀਮਪੁਰ 'ਚ ਮੈਂ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਬਤੌਰ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਾਟਕ ਮੇਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਅਸੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਕੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗਤਸ਼ੰਕਰ-ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ ਤੇ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਐਸ.ਟੀ.ਡੀ। ਉਦੋਂ ਲਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਉਥੇ ਭੀੜ ਪਈ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਥੋਂ ਲੰਘਿਆ ਤਾਂ ਦੋ ਅਖੌਤੀ ਜੋਤਸ਼ੀ ਉਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੱਸਣ ਚ ਮਸ਼ਰੂਫ਼ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੀਆਂ-ਸੱਚੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਸ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਸਕੂਟਰ ਰੋਕ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਸਾਰਾ ਡਰਾਮਾ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਦਾ ਰਿਹਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੈਂ

ਹੌਲੀ ਦੇਣੀ ਜਾ ਕੇ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਜਾ ਖੜਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਕੰਮ ਚ ਮੈਂ ਮਲਕ ਦੇਣੀ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਪਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਝੋਲਾ ਜਿਹਾ ਖਿਸਕਾ ਲਿਆ ਤੇ ਐਸ.ਟੀ.ਡੀ। ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੌਲ ਤੇ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਆਟਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਦੋਂ ਕੰਮ ਮੁੱਕਾ ਤਾਂ ਅਖੌਤੀ ਜੋਤਸ਼ੀ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਝ ਦੱਸੇ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ।

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਣਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ 'ਮੇਰੇ ਚਾਵਲ ਕਹਾਂ ਗਏ, ਮੇਰਾ ਆਟਾ ਕਹਾਂ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਕੋਲ ਖੜਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਨੋਂ ਫੜ ਲਿਆ ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਬਾਰੇ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਜੇ ਪਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਵਿਦਿਆ ਨਾਲ ਜ਼ਰਾ ਚੌਲਾਂ ਦੇ

ਝੋਲੇ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰੋ ਤਾਂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਲੱਭ ਲਿਆ ਤਾਂ ਇਨਾਮ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਝੱਟ ਪੈਰ ਫੜਨ ਲੱਗੇ, ਕਹਿੰਦੇ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਇਹ ਤਾਂ ਤੀਰ-ਤੁੱਕਾ ਹੈ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ। ਉਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਠਗੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਮੁੜਵਾਏ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਝੂਠ ਤੇ ਧੋਖਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹਨਾਂ ਝੋਲਿਆਂ ਚੋ ਇੱਕ ਕਿੱਲੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਧਾਗੇ- ਤਵੀਤ ਜਿਹੇ ਕੱਢੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਭਰਮ ਜਾਲ ਚ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਤੌਰੀ ਫੁਲਕਾ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਨ ਫੜ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਦੋਨੋਂ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਕੇ ਖਹਿਤਾ ਛੁਡਾਵਾਇਆ ਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਹੋਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਰੱਖੀਆਂ 23ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਰੱਖਿਆ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਕੋਈ ਜਿੱਤ ਨਾ ਸਕਿਆ, ਆਪਣੀਆਂ ਜਮਾਨਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਵਾ ਗਏ। ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਤੇ ਮੱਥੇ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਚ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੋਣੀ ਦੇ ਆਪ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਕੇ ਲੁੱਟ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਤ ਚ ਇਹੀ ਕਹਾਂਗੇ "ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਹੋਕਾ, ਜੋਤਸ਼ ਵਿੱਦਿਆ ਝੂਠ ਤੇ ਧੋਖਾ।"

ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ "ਪੇਰੀਆਰ ਰਚਨਾਵਲੀ-ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦਾ ਸੁਕਰਾਤ" ਲੋਕ-ਅਰਪਣ ਤੇ ਗੋਸ਼ਟੀ ਸਮਾਗਮ

ਅਦਾਰਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਲਹਿਰ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਗ਼ਦਰੀ ਸ਼ਹੀਦ ਵਿਸ਼ਣੂ ਗਣੇਸ਼ ਪਿੰਗਲੇ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਆਲਾਮੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਜ਼ਹੀਨ ਚਿੰਤਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਈ.ਵੀ.ਰਾਮਾਸਾਮੀ ਪੇਰੀਆਰ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਰਚਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਵਲੋਂ ਅਨੁਵਾਦਤ ਵੱਡ-ਅਕਾਰੀ ਪੁਸਤਕ ਉਪੇਰੀਆਰ ਰਚਨਾਵਲੀ-ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦਾ ਸੁਕਰਾਤ" ਦਾ ਕਰਵਾਇਆ ਲੋਕ-ਅਰਪਣ ਅਤੇ ਗੋਸ਼ਟੀ ਸਮਾਗਮ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਸੰਗਰਾਮੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਪਾਸਲਾ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲਾ ਕੰਗਣੀਵਾਲ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਲੋਕ

ਆਗੂ ਮਾਸਟਰ ਹਰਕੰਵਲ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਮੁਖ ਪਰਚਾ ਅਨੁਵਾਦਕ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫ਼ਸਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੇਰੀਆਰ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ, ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸੰਪੱਤੀ ਆਤਮ ਸਨਮਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰਕੇ ਤਮਾਮ ਉਮਰ ਦਲਿਤਾਂ ਦਮਿਤਾਂ ਦੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਰੱਬ, ਆਤਮਾ, ਜੋਤਿਸ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਪਾਰ ਬੜਾ ਵਸੀਰ ਹੈ। ਲੋਕ ਹਿੰਤਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸੈਕੜੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬੜੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਲੋਕ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਅਟਵਾਲ ਨੇ ਪੇਰੀਆਰ ਦੇ ਕਥਨ 'ਤਰਕਕੀਣਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਲਾਮੀ ਨਿਕਲਣੀ ਹੈ ਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ' ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੇਰੀਆਰ ਤਰਕਕੀਣਤਾ,

ਕਿਸਮਤਵਾਦ, ਜੋਤਿਸ਼ ਅਤੇ ਥੋਥੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦਾ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ। ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਤੇ ਅਡੋਲ ਅਤੇ ਨਿਰਭੈਅ ਹੋ ਕੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਪੇਰੀਆਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਪ੍ਰਸਿੱਧਿਕ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਗੁਰੂਆਂ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਫੂਲੇ, ਅੰਬੋਡਕਰ, ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁਗੋਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਤੋਰਦੇ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਕੰਗਣੀਵਾਲ ਨੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਤੀਜੇ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਚੱਲੀਆਂ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਪੇਰੀਆਰ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਭਾਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਮਿੰਗਤ ਰਾਮ ਪਾਸਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ ਪਰ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਜੋੜ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਹਿਬਰਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਰੋ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ਸੰਖੇਪ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ। ਪੁਸਤਕ ਲੋਕ-ਅਰਪਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਮੌਕੇ

ਪਾਰਟੀ ਆਰ.ਐਮ.ਪੀ.ਆਈ. ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦੀ ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਰਾਹੀਂ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦੇ ਸੁਧ ਚਾਰਵਾਕ ਪੇਰੀਆਰ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬੁਧ, ਸਮਾਜ, ਸਿੱਖਿਆ, ਔਰਤ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਬਾਰੇ ਪੇਰੀਆਰ ਦੇ ਕਥਨ ਗੌਲਣਯੋਗ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੇਰੀਆਰ ਬਾਰੇ ਹੋਈ ਗੌਲਣ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰਥਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਬੀ ਮਹੀਪਾਲ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅੰਬੋਡਕਰੀ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਏ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਕੱਢ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਹਸਤੀਆਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਚਿਪੋਰਟ: ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ (9815825999)

ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ 26 ਨੂੰ

ਜਲੰਧਰ- ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਚਮਕਦੇ ਸਿਤਾਰੇ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ (26 ਦਸੰਬਰ 1899) ਮੌਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ 26 ਦਸੰਬਰ ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ 11:30 ਵਜੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਦੇ ਰੀਡਿੰਗ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਤੀਮੇਘਾ, ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿੰਗ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਲਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ 'ਚ ਨਿਰੰਤਰ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਵਾਲੇ, ਸਮਾਜਕ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੰਗਰਾਮੀ ਜੀਵਨ ਸਫ਼ਰ, ਲਿਖਤਾਂ, ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧਿਕਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਸਾਰਥਕ ਉਦਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਜਨਤਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸਾਹਿਤਕ/ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ 'ਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਐਸ. ਸੀ., ਐਸ. ਟੀ. ਅਤੇ ਓਬੀਸੀ ਦਾ ਗਲਾ ਘੋਟਣ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਇਕੋ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ: ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਰੇਸ਼

ਊਨਾ-ਹਿਮਾਚਲ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲ ਗਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ 2061 ਪੋਸਟਾਂ ਭਰਨ ਦੇ ਲਈ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਪੋਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਐਸ. ਸੀ., ਐਸ. ਟੀ. ਅਤੇ ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਕੇ ਰੋਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦੇ ਕੇ ਅਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਜੋ 45 ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, 'ਤੇ ਵੀ ਐਸ. ਸੀ., ਐਸ. ਟੀ. ਅਤੇ ਓਬੀਸੀ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਟਰ ਲਗਾ ਕੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਿੱਤੇ, ਕਹਿ ਕੇ ਕੇਸ ਬੰਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹਿਮਾਚਲ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਅਤੇ ਡੀ. ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਐਸ. ਸੀ. ਦੇ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਹਿਮਾਚਲ ਸਰਕਾਰ 15 ਫੀਸਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਨਾਰੇ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਰੂਲਿੰਗ ਬਣਾ ਕੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸਮਾਜ ਦਾ ਗਲਾ ਘੋਟਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਰੇਸ਼ ਸੈਂਸਰਵਾਲ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਕਹੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਡੇਰਾ ਪਿੱਟ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਿਮਾਚਲ ਸਰਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ

ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਕੇ ਐਸ. ਸੀ., ਐਸ. ਟੀ. ਅਤੇ ਓਬੀਸੀ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਸਥਾ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਹ ਵੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹੀ ਮਾਪਦੰਡ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਜਿਵੇਂ ਪੀ. ਟੀ. ਏ., ਪੈਟ, ਐਸ. ਐਸ. ਸੀ., ਸਿੱਖਿਆ ਉਪਾਸਕ ਵਰਗੇ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਵਰਗ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗਲਾ ਘੁੱਟਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਹਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਜੋਬੀਟੀ, ਟੀਜੀਟੀ, ਪੀਜੀਟੀ, ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਆਦਿ ਡਿਗਰੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਉਚਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਭੱਠਾ ਬਿਠਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ

ਨੀਤੀ ਅਪਣਾ ਕੇ ਗੈਸਟ ਟੀਚਰਭਰਤੀ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਵਿਭਾਗ ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ, ਪੀ. ਡਬਲਿਊ. ਡੀ. ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਰੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸ. ਸੀ., ਐਸ. ਟੀ. ਅਤੇ ਓਬੀਸੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਹੀ ਪਰ ਜੋ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਕੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸਮਾਜ ਦਾ ਗਲਾ ਘੋਟਣ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬੜੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੈਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ, ਮੰਤਰੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਹਿੰਤ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਰੇਸ਼ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਰਿਜ਼ਰਵ ਸਮਾਜ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ 'ਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਆਗਾਮੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਬਣੇ ਬਾਰ ਕਲਰਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੰਦਨ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਐਲਾਨਿਆ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ.ਕੇ. ਰੱਤੂ) ਬਾਰ ਕਲਰਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਗਵਾੜਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬਾਰ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ

ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਹੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਦੇਵ

ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੰਦਨ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਭਰੋਸਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ

ਸ਼ਰਮਾ, ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਰਾਵਤ, ਸੁਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਚੱਤਾ, ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਕਰਾਂਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ, ਧੀਰਜ ਕੁਮਾਰ, ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਹਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਹਰੀਓਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਪਰਵੀਨ ਮਾਹੀ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਭਿੰਦਾ, ਰੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ, ਵਿੱਕੀ ਵਾਲੀਆ, ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਕਰਮਵੀਰ, ਨੀਲਮ ਸਿੰਘ, ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਪਰਵੀਨ ਚੰਬਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਗੋਪੀ, ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਨੀ, ਉੱਕਾਰ ਲੋਈ, ਸਤਪਾਲ, ਹਰੀਸ਼ ਪਲਟਾ, ਅਮਿਤ ਜੋਸ਼ੀ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ ਦੇ ਸਦੀਵੀਂ ਵਿਛੋੜੇ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਫਗਵਾੜਾ 19 ਦਸੰਬਰ (ਬੀ.ਕੇ. ਰੱਤੂ) ਪ੍ਰੀਤ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਉੱਘੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਆਗੂ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ ਜੀ ਅਚਨਚੇਤ ਵਿਛੋੜੇ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸਕੇਪ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾ, ਅਦਬੀ ਸਾਗਰ ਵਿਰਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸਾ ਟਰੱਸਟ, ਕੋਮਲ ਕਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੋਆਬਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸਾ ਟਰੱਸਟ ਦੇ

ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਵਲੋਂ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੱਸਲ ਸੰਗਰਾਮੀ ਅਤੇ ਜੁਝਾਰੂ ਯੋਧੇ ਵਾਂਗੂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਲੋਕਹਿੰਤ ਲਈ ਨਿਯਤਕ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਰਵਿੰਦਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਕੇਪ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾ, ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਕੋਮਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਦਬੀ ਸਾਗਰ ਵਿਰਕ, ਰਵਿੰਦਰ ਰਾਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੋਆਬਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੇਂਦਰ, ਹਰਚਰਨ ਭਾਰਤੀ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੀਤ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ, ਮਨੋਜ ਫਗਵਾੜਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੋਮਲ ਕਲਾਵਾਂ, ਰਵਿੰਦਰ ਚੋਟ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਕਮਲੇਸ਼ ਸੰਧੂ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਨਾਮ ਬਾਵਾ, ਉਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਵਿੰਦਰ ਜੱਸਲ, ਬਚਨ ਗੁੜਾ, ਸੀਤਲ ਬੰਗਾ ਆਦਿ ਨੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।

ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਫ਼ ਦਿ ਪਾਰਟੀਜ਼-28 ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ

ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਫ਼ ਦਿ ਪਾਰਟੀਜ਼-28 ਯੂਨਾਈਟਡ ਅਰਬ ਆਫ਼ ਐਮੀਰੇਟਸ (ਯੂ.ਏ.ਈ.) ਦੇ ਦੁਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ 13 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੇ 30 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 12 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਚੱਲਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਇਬਾਰਤ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚਲੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਬਣਨ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੇਰ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨਫਰੰਸ 1995 ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵੱਲੋਂ ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਫ਼ ਦਿ ਪਾਰਟੀਜ਼-28 ਵਿੱਚ ਪੈਰਿਸ ਮੌਸਮੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਤੋਂ 1.5 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੱਕ ਦੇ ਵਾਧੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣ ਦੇ 2015 ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਾਅਦਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣਾ, ਕੋਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘਟਾਉਣਾ, ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ, ਮਿਥੇਨ ਅਤੇ ਗਰੀਨ ਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ, ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਆ ਰਹੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਫੰਡ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨੀ ਆਦਿ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਉਲੀਕਣਾ ਸੀ।

ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਫੰਡ ਲਈ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਪਹਿਲ ਹੈ। ਇਸ ਫੰਡ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੱਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਫ਼ ਦਿ ਪਾਰਟੀਜ਼-27 ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਫੰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਹਾਮੀ ਭਰ ਲਈ ਸੀ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਫ਼ ਦਿ ਪਾਰਟੀਜ਼-28 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਫੰਡ ਇੱਕੱਠੇ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫੰਡ ਹੁਣ ਤੱਕ 792 ਮਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕਨ ਡਾਲਰ ਇੱਕੱਠੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਦੂਜਾ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ (ਕੋਲਾ, ਤੇਲ, ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ) ਤੋਂ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਰਮਬੱਧ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਧੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ 2050 ਤੱਕ ਕਾਰਬਨ ਨਿਕਾਸੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਜ਼ੀਰੋ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਇਬਾਰਤ ਦੇ ਲਹਿਜੇ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਲਬਧੀ ਹੈ ਕਿ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ 2030 ਤੱਕ 11000 ਗੀਗਾਵਾਟ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਊਰਜਾ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵੱਜੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ 160 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਗਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ 140 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਬੇਹਤਰੀ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਉੱਤੇ ਪੈ ਰਹੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ

ਅਤਿ ਦੀ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਸਰਦੀ, ਫੂਤ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ (ਮਲੇਰੀਆ, ਹੈਜ਼ਾ, ਡੇਂਗੂ), ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਆਦਿ ਉੱਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ 9 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਹਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਾਲ ਮਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 189 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਤੋਂ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪੜ੍ਹਾਅਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਨੇਚਰ ਜਰਨਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਮੈਗਡੇਲੇਨਾ ਸਕੀਪਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ "ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਗਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਬਾਲਣ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ

ਵਾਧਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਇਸ ਜਨਰਲ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਵਾਧੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਖੁੰਝਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦਿ ਕਲਾਈਮੇਟ ਕਰਾਸਿਸ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਯੂ.ਕੇ. ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਬਹੁਤ ਕੰਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਖਾਮੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਸਮੀ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਫ਼ ਦਿ ਪਾਰਟੀਜ਼-28 ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਦਾ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਬਾਰ ਬਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਕੇ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੂਰਪ ਦੀ ਕੋਪਰਨਿਕਸ ਕਲਾਈਮੇਟ ਚੇਂਜ ਸਰਵਿਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 2023 ਵਿੱਚ ਜੂਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਔਸਤ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਤੋਂ 1.75 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਅਤੇ 2023 ਦੇ 11 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ 1.46 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਵੱਧ ਗਰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ 2023 ਦੀ ਅਮੈਸਿਨ ਰੈਪ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ 86 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਧਰਤੀ ਦਾ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਤੋਂ 1.5 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਂਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

2015 ਵਿੱਚ ਪੈਰਿਸ ਮੌਸਮੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਕੇ 2050 ਤੱਕ ਧਰਤੀ ਦੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਨਾਲੋਂ 1.5 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦੇ ਵਾਧੇ

ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਾਂਜੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ 2015 ਵਿੱਚ ਪੈਰਿਸ ਮੌਸਮੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 1.5 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੱਕ ਤਾਪਮਾਨ ਦਾ ਵਾਧਾ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੱਥੋਂ ਖਿਸਕਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ 2023 ਦਾ ਸਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਗਰਮ ਸਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦਾ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ 1.5 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਵਾਧਾ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਰਲਡ ਇਕੋਨੋਮਿਕ ਫੋਰਮ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਗਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਲਗਾਤਾਰ 1.5 ਡੀਸਦ ਪ੍ਰਤਿ ਸਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੈਰਿਸ ਮੌਸਮੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਵਿੱਚ 2019 ਤੋਂ 2030 ਤੱਕ ਹਰ ਸਾਲ 7 ਡੀਸਦੀ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੰਟਰਗਵਰਨਮੈਂਟਲ ਪੈਨਲ ਔਨ ਕਲਾਈਮੇਟ ਚੇਂਜ ਦੀ ਇੱਕ

ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਅਦਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਦਾਨ ਤਹਿਤ ਗਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ 2019 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 2030 ਤੱਕ ਸਿਰਫ਼ 2 ਡੀਸਦ ਦੀ ਕਮੀ ਆਵੇਗੀ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਵਾਧੇ ਨੂੰ 2050 ਤੱਕ 1.5 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਗਰੀਨ-ਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦੇ 2025 ਤੱਕ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 2030 ਤੱਕ 43 ਡੀਸਦ ਅਤੇ 2030 ਤੱਕ 60 ਡੀਸਦ ਤੱਕ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਫ਼ ਦਿ ਪਾਰਟੀਜ਼-28 ਵਿੱਚ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਤੋਂ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਇਹ ਟੀਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਧਰਤੀ ਦੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਨਾਲੋਂ 1.1 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਉਤਪਾਦਕ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਮਲਟੀਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ, ਚੀਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਭੰਡਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਹੜੇ ਕੋਲੇ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਦੇ ਲੁਕਵੇਂ ਦਾਅ-ਪੇਚਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਲਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੁਬਈ ਦੀ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 2500 ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ, 475 ਕਾਰਬਨ ਕੈਪਚਰ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਅਤੇ 100 ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਨ।

ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਫ਼ ਦਿ ਪਾਰਟੀਜ਼-28 ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸੁਲਤਾਨ ਅਲ-ਜਬਰ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਪ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਤੇਲ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਨੇ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਦੇ ਉਰਜਾ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪੜ੍ਹਾਅਵਾਰ ਨਿਕਾਲੇ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ-ਪਰੋਖੇ ਕਰ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਅਤੇ

ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਚੀਨ (63 ਡੀਸਦ) ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ (59 ਡੀਸਦ) ਊਰਜਾ

ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵੀ 75 ਡੀਸਦ ਊਰਜਾ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਦੇਸ਼ ਕਰਮਵਾਰ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਗਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵੇਲੇ ਹਾਜ਼ਰ 198 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 130 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਤੋਂ ਊਰਜਾ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਫੰਡ ਇੱਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨਾ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। 2022 ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ 16 ਬਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕਨ ਡਾਲਰਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਯੂਨਾਈਟਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਾਰਨ ਆ ਰਹੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਲਈ 2030 ਤੱਕ ਹਰ ਸਾਲ 300 ਬਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕਨ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਫੰਡ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਥਾਂ ਗਰਾਂਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਜਿਸ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੱਛੋਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੈਸਾਂ ਛੱਡੀਆਂ ਹਨ ਉਸ ਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 17.5 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।

2009 ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ 100 ਬਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕਨ ਡਾਲਰ ਕਲਾਈਮੇਟ ਫੰਡ ਲਈ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਰਕਮ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਦੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਰ ਇੱਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਵਾਅਦੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉ ਲਈ ਪਾਰਟੀਜ਼ ਆਫ਼ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ 1995 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਦਾ ਆ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਗਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕੋਈ ਆਸਾਰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਫ਼ ਦਿ ਪਾਰਟੀਜ਼-28 ਤੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਗਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਕਟੌਤੀ ਵਰਗੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ (ਕੋਲੇ, ਤੇਲ ਆਦਿ) ਤੋਂ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਉਹ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਣਗੇ, ਪਰ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਦਾ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਜੈਵਿਕ ਬਾਲਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲਚਕੀਲਾ ਅਤੇ ਨਰਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਨੀ, ਮਾਲੀ, ਅਤੇ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਦੁੱਖੀ ਹੋਣੇ ਮਾਰਸ਼ਲ ਟਾਪੂਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜੌਨ ਸਿਲਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੀੜੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ
001-408-493-9776

ਹਾ.. ਈ... ਈ, ਹਾਂਜੀ ਅਤੇ ਮਾਫੀ !

ਕਹਿੰਦੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕਲਾਸ ਨੂੰ ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਕਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੀਰ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਸੈਦੇ ਖੇਡੇ ਦੀ ਡੋਲੀ ਬਹਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ! ਇਸਲਾਮੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ-“ਸਰ, ਨਿਕਾਹ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਜੀ ਵਿਆਹ ਲਾਏ ਅਤੇ ਲਾੜੀ ਤੋਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਆਪਸੀ ਰਜ਼ਾਮਤੀ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ! ਦੋਹਾਂ ਵਲੋਂ ‘ਹਾਂ’ ਸੁਣਕੇ ਹੀ ਉਹ ਨਿਕਾਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਵੇਂ ਜਦ ਹੀਰ ਨੂੰ ਕਾਜੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਹੋਵੇ ਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਖੇਡੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਐਂ ? ਤਾਂ ਹੀਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ‘ਹਾਂ’ ਸੁਣਕੇ ਹੀ ਉਸਨੇ ਨਿਕਾਹ ਕਰਾਇਆ ਹੋਵੇ ਗਾ ??”

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕਹਿੰਦਾ-“ਅਸਲ ‘ਚ ਜਦ ਕਾਜੀ ਨੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਏਦਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਐਨੂੰ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਕੋਲ ਬੈਠੀ ਹੀਰ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਹੀਰ ਦੀ ਵੱਖੀ ‘ਚ ਚੁੱਚੀ ਵੱਢ ਦਿੱਤੀ ! ਸਾਲੂ ‘ਚ ਲਪੇਟੀ ਬੈਠੀ ਹੀਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ‘ਹਾਈ...ਈ’ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ! ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਰੌਲਾ ਪਾ ਕੇ ਹੀਰ ਦੀ ਇਸ ‘ਹਾ।ਈ...ਈ’ ਨੂੰ ‘ਹਾਂਜੀ’ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ !”

- ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ 'ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ'

ਗਲੂਤੀਆਂ ਕਿ ਬੱਜਰ ਗੁਨਾਹ

ਕਰਦਾ 'ਨਾਟਕ' ਨਵੇਂ ਅੱਖੀ ਘੱਟਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ-ਮਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਖੇ ਦਿਨੇ ਦਿਨ ਲਹੀ ਜਾਂਦਾ।

ਢੀਠਾ ਤੇ ਮੱਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਕਰੇ ਨਿੱਤ ਬਿਆਨਬਾਜੀ 'ਕਿਲਾ' ਹੰਕਾਰ ਵਾਲਾ ਭਾਵੇਂ ਸਾਹਵੇਂ ਢਹੀ ਜਾਂਦਾ।

'ਕੱਖੋਂ ਹੌਲਾ' ਕਰ ਜਿਵੇਂ ਬਾਪ ਤਾਈਂ 'ਤੇਰਿਆ' ਸੀ ਓਦਾਂ ਹੁਣ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਫੇਰੀ 'ਯਹੀ-ਤਹੀ' ਜਾਂਦਾ।

ਆਉਂਦੀਆਂ ਅਵਾਜਾਂ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀਆਂ ਸੁਣਦਾ ਨਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਿਆਂ 'ਮੋਢਿਆਂ' 'ਤੇ ਬਹੀ ਜਾਂਦਾ।

ਮੰਨਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਦਿਲੋਂ 'ਦਲ' ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਨੂੰ 'ਜੀ-ਹਜੂਰੀਆ' ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਚੁੱਕ ਮੰਨੀ ਸਹੀ ਜਾਂਦਾ।

'ਰਾਜ-ਭਾਗ' ਵੇਲੇ ਕੀਤੇ 'ਬੱਜਰ ਗੁਨਾਹ' ਤਾਈਂ 'ਜਾਣੇ ਅਣਜਾਣੇ' ਹੋਈ 'ਗਲੂਤੀ' ਹੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦਾ!

- ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ 'ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ'
91-78146-92724

ਜਿਹਦੀ ਲਾਠੀ ਉਹਦੀ ਮੱਝ

ਲਿਖਿਆ ਕੰਧਾਂ 'ਤੇ 'ਸੱਤਯ ਮੇਵ ਜਯਤੇ' ਐਪਰ ਝੂਠ ਦੇ ਮੋਹਰੇ ਸੱਚ ਢਈ ਜਾਂਦਾ।

ਮੂੰਹ-ਜੋਰ ਦੀ ਹੈਕਤ ਹੀ 'ਪੁੱਗਦੀ' ਐ ਭਾਵੇਂ ਜੁਨ ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਉਹ 'ਮਈ' ਜਾਂਦਾ।

ਅਫਸਰ 'ਉਪਰਲੇ' ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਕੇ ਜੀ ਖੜੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਉਹ 'ਕਈ' ਜਾਂਦਾ।

ਲੱਗੇ ਮੁਨਸਫ ਵੀ ਹੋਇਆ ਕਮਜ਼ੋਰ ਯਾਰੇ ਗਲ ਵਿੱਚ 'ਗੁਨਾ' ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਈ ਜਾਂਦਾ।

ਜਿੱਤ ਸੱਚ ਦੀ ਲਗਦੀ ਵੀ ਹਾਰ ਮਿਲਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਦਾ 'ਜੋਰ' ਹੀ ਪਈ ਜਾਂਦਾ।

ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਏ ਹੱਥ ਮਲਦਾ 'ਲਾਠੀ ਵਾਲਾ' ਹੀ ਮੱਝ ਨੂੰ ਲਈ ਜਾਂਦਾ !

ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

"ਗੁਰੂ ਕੇ ਬੇਟੇ" ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਅਮੁੱਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਭਾਈ ਕਲਿਆਣਾ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਤੱਕ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਸਹਿਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।

ਭਾਈ ਕਲਿਆਣਾ ਜੀ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸੁਕੋਤ ਮੰਡੀ ਤੋਂ ਲੱਕੜ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉੱਘਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਆਪ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਸੁਕੋਤ ਮੰਡੀ ਦਾ "ਰਾਜਾ ਹਰੀ ਸੈਨ" ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਸਰਧਾਲੂ ਬਣਿਆ। ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਖੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਕਲਿਆਣਾ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਬਹਿਲੋ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਭਗਤੂ ਜੀ ਪਰਮੁੱਖ ਸਨ। ਭਾਈ ਕਲਿਆਣਾ ਜੀ ਦੇ ਸੱਚ ਖੰਡ ਪਿਆਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਲੋਂ ਰਮਦਾਸ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੀ ਸਮਾਧ ਦੇ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਸਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ।

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਦੀ 91-98721-55120

ਭਾਈ ਕਲਿਆਣਾ ਜੀ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਸੁਖਭਾਨ ਜੀ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ "ਭਾਈ ਕਲਿਆਣਾ ਜੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ" ਬਣਵਾਈ। ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਗੀਤ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਜਸਭਾਨ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰ ਘਰ ਦੇ ਅਨਿੰਨ ਭਗਤ ਵਜੋਂ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ।

ਭਾਈ ਜਸਭਾਨ ਜੀ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਆਗਿਆ ਰਾਮ ਤੇ ਭਾਈ ਸਦਾ ਨੰਦ ਜੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਭਾਈ ਸਦਾ ਨੰਦ ਜੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ 13 ਅਕਤੂਬਰ 1657 ਈ: ਨੂੰ ਭਾਈ ਸਦਾ ਨੰਦ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਕੋਇਲ ਨਗਰ (ਮੌਜੂਦਾ ਅਲੀਗੜ੍ਹ) ਨਿਵਾਸੀ ਪੰਡਿਤ ਸ਼ਿਵ ਨਰਾਇਣ ਜੀ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਲਾਜਵੰਤੀ ਜੀ ਨਾਲ ਆਪ ਕਰਵਾਈ। ਬੀਬੀ ਜੀ ਬੜੇ ਕੀਰਤਨ ਰਸੀਏ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਨ। ਜੋ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰੇਮੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਏ। ਭਾਈ ਸਦਾ ਨੰਦ ਜੀ ਯੁਧ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੀਨ, ਸੰਤ-ਸਿਪਾਹੀ, ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਸੰਗੀਤ ਅਚਾਰੀਆ ਸਨ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਭਾਈ ਸਦਾ ਨੰਦ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰੇਮੇ ਜੀ ਦੀ ਸੁਲੱਖਣੀ ਕੁੱਖੋਂ 2 ਸਤੰਬਰ 1661 ਈ: ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਣਹਾਰ ਬਾਲਕ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਬਾਲਕ ਦਾ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਜਯਤਾ (ਜੈਤਾ) ਰੱਖਿਆ। ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਦਾ ਬਚਪਨ ਬੜੇ ਚਾਵਾਂ ਮਲਾਰਾਂ ਨਾਲ

ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਰਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਵਿੱਚ ਗੱਤਕਾ ਖੇਡਣਾ, ਜੰਗੀ ਮਸ਼ਕਾਂ, ਕੁਸ਼ਤੀ, ਤੈਰਾਕੀ ਨੇਜੇਬਾਜੀ, ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਚੋਖੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਈ। ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ, ਬ੍ਰਿਜ ਭਾਸ਼ਾ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਹਿੰਦੀ, ਫਾਰਸੀ, ਅਰਬੀ ਆਦਿ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਗੀਤ ਅਚਾਰੀਆ ਭਾਈ ਸਦਾ ਨੰਦ ਜੀ ਤੋਂ ਆਪ ਨੇ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਤੀਸਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ 23 ਦਸੰਬਰ 1666 ਈ: ਨੂੰ ਭਾਈ ਸਦਾ ਨੰਦ ਜੀ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਬੇਟੇ ਸੰਗੋਤ ਦਾ ਜਨਮ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ।

ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦਹਿਸ਼ਤਜ਼ਦਾ ਮਹੌਲ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸੀਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਬੇਅਦਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ 322 ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ ਲੰਬਾ ਤੇ ਬਿਖੜਾ ਪੈਂਡਾ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁਚਾਉਣ ਦਾ ਮਹਾਨ ਜੁਅਰਤ ਤੇ ਦਲੇਰੀ ਭਰਿਆ ਕਾਰਨਾਮਾ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ। ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਬਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਗਲਵਕਤੀ ਵਿੱਚ ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਘੁਟਾਇਆਂ "ਰੰਘਰੇਟੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬੇਟੇ" ਆਖ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ। ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗੁਰਿਆਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤੇ 57 ਸਲੋਕ ਵੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪੁਚਾਉਣ ਦਾ ਉੱਤਮ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ।

"ਬੇਗਮਪੁਰੇ ਤੇ ਹਲੇਮੀ ਰਾਜ" ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਸਾਹਿਬ-ਇ-ਕਮਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਲੋਂ ਲੜੇ ਧਰਮ ਯੁੱਧਾਂ (ਭੰਗਾਣੀ ਤੋਂ ਚਮਕੌਰ ਤੱਕ) ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ, ਬੀਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਂ-ਮਰਦੀ ਦੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਮਤ ਅਤੇ ਅਸਮਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਸਦਕਾ 30 ਮਾਰਚ 1699 ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਰੱਖਿਆ।

19-20 ਦਸੰਬਰ 1704 ਈ: ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਈਧਾਰ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਹੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਵਾਅਦੇ ਮੁਆਹਿਦੇ ਤੇ ਕਸਮਾਂ ਤੋੜ ਕੇ ਸਰਸਾ ਦੇ ਕੰਡੇ ਅਚਾਨਕ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਮ ਮਿੱਤਰ ਭਾਈ ਉਦੈ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਏਥੇ ਹੀ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰੇਮੇ ਜੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਰਾਜ ਕੌਰ ਅਤੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਬੇਟੇ ਭਾਈ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਬੀਰਤਾ ਦੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਘੋੜੇ ਦੀਆਂ ਲਗਾਮਾਂ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਦੋਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤਲਵਾਰਾਂ ਚਲਾਉਂਦਿਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਸੱਬਰ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਸ਼ਗਿਰਦ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਵੈਰੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆਉਣ

ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ।

21 ਦਸੰਬਰ 1704 ਈ: ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ 40 ਕੁ ਬੱਕੇ ਟੁੱਟੇ ਤੇ ਭੁੱਖਣ ਭਾਣੇ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਕੱਚੀ ਗੜ੍ਹੀ (ਹਵੇਲੀ) ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ। ਏਥੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਅਸਾਵੀਂ ਜੰਗ ਹੋਈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਤੋਂ ਪਿਆਰੇ ਸਿੰਘ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਬੇਮੋਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਸਹੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਬੇਟੇ ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਚਮਕੌਰ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਚ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਣੀ ਕਲਗੀ, ਸਸਤਰ ਤੇ ਬਸਤਰ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ। ਦਰਬਾਰੀ ਕਵੀ ਕੰਕਣ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ :--

ਨਿਜ ਕਲਗੀ ਸਿਰ ਦਈ ਸਜਾਇ।
ਦਈ ਪੇਸ਼ਾਕ ਆਪਣੀ ਪਹਿਰਾਇ।
ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਕੋ ਬੁਰਜ ਬੈਠਿਓ।
ਤਜ ਗੜ੍ਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜਾਇ। (ਸੰਛੇਪ ਦਸ ਗੁਰ ਕਥਾ -ਕਵੀ ਕੰਕਣ
ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ: ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ., ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ. ਖੋਜ ਅਫਸਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾ ਪੰਜਾਬ)।
ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸ: ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ :--
ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਰੰਘਰੇਟੋਂ ਬੰਦੂਕੀ ਖੂਬ ਅਖਵਾਇ।
ਏਕ ਬੁਰਜ ਮਧ ਸੇ ਬਹਯੋ, ਏਕਲ ਹੀ ਸੇ ਬਾਇ। (ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ)

ਅੰਤ ਚਮਕੌਰ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋ ਬੰਦੂਕਾਂ ਨਾਗਣੀ ਤੇ ਬਾਘਣੀ ਨਾਲ ਬੁਰਜ ਤੋਂ ਆਖਰੀ ਦਮ ਤੱਕ ਲੜਦਿਆਂ ਲੜਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ "ਸਦਾ ਲੱਖ ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਊ"। ਤਬੈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਕਹਾਊ"।" ਬਚਨ ਸੱਚ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ।
ਦਰਬਾਰੀ ਕਵੀ ਕੰਕਣ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ :--
ਅੰਤ ਅਕੇਲਾ ਗੜ੍ਹੀ ਮੇਂ ,
ਬੰਦੂਕੀ ਪ੍ਰਬੀਨ।
ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਰੰਘਰੇਟੋਂ,
ਜੂਝ ਗਇਓ ਸੰਗ ਦੀਨ।
ਵਜੀਰਾ ਅਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਯੋ,
ਮਾਰ ਲੀਓ ਗੋਬਿੰਦ।
ਦਿੱਲੀ ਧਾਇਓ ਸੀਸ ਲੈ,
ਖੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਨਰਿੰਦ।"

ਚਮਕੌਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕਲੇ ਬਾਬਾ

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯਾਦਗਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਸਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਉਮਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸੱਤ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤਾਮੀਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਜ਼ਾਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪ੍ਰੇਤ ਛਾਇਆ ਦੇ ਅਸਰ ਹੇਠ ਅਖੌਤੀ ਪੰਥਕ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਿਰਤੋੜ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਸਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ? ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਵਲੋਂ ਕੌਮੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਪਾਏ ਨਿਗਰ ਯੋਗਦਾਨ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਨਾਲ ਅਟੱਟ ਸਾਂਝ ਤੇ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਜਾਣੇ ਅਣਜਾਣੇ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਥ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੰਡਾਂ, ਕਰੀਰਾਂ, ਟਾਹਲੀਆਂ, ਬੇਰੀਆਂ ਆਦਿ ਦਰੱਖਤਾਂ ਅਤੇ ਤਿੱਤਰਾਂ, ਬਾਜਾਂ, ਘੋਗੜਾਂ ਆਦਿ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਤੇ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਨਿਗੁਣੀ ਐ।

ਸੁੱਚੀ ਮਾਨਵੀ ਸੋਚ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਉਲਟ ਪੰਥਕ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਅੱਜ ਵੀ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਉਮਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ-ਕਮੀਣ, ਲਾਗੀ-ਵਗਾਰੀ, ਨੀਚ-ਨਿਮਾਣੇ, ਸੀਰੀ-ਪਾਲੀ ਤੇ ਗੱਲੂ-ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਟੀਚਾ "ਇਨ ਗਰੀਬ ਸਿਖਨ ਕਉ ਦੇਉ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ" ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਸਪਾ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ "ਸਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਸਾਡੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਰੋੜੇ ਅਟਕਾਉਣਾ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਾਨੂੰ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਚਾਹੇਗਾ, ਬਹਿਕਾਉਣਾ ਚਾਹੇਗਾ, ਰਸਤੇ 'ਚ ਰੋੜੇ ਵੀ ਅਟਕਾਏਗਾ, ਲਾਲਚ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣਾ ਤਹਿ ਹੋਇਆ ਸੀ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਭਵਾਨੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਜਪਾਈ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦਿਉ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਸੀ ਫਿਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਕਿਉਂ ਦੇ ਰਹੇ ਓ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਬਸਪਾ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੋਣ ਲੜਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ 400 ਤੋਂ ਵਧ ਸਾਂਸਦ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਆਪ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਓ। ਮਾਇਆਵਤੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਂਦੀ ਰਹੇ।

ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਭਾਈ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਟੀਚਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੈ ਆਪ ਇਸ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਪਰ ਹੱਲਾ ਗੁੱਲਾ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਹਿੰਦੂਤਵ ਆਖਦੇ ਹੋ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਦੁਜਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਮਨੁੱਖਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਟਿਕਾਕੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਟਿਕਾਕੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬਿਨਾ ਬੋਲੇ। ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ., ਸੀ. ਪੀ. ਐਮ. ਵੀ ਟਿਕਾਕੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਲੇਕਿਨ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਖੁਲ੍ਹੇ ਆਮ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖਵਾਦੀ

ਸਮਾਜਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਟਿਕਾਏ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬੋਲਬਾਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਓਥ ਲਿਆ (ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ) ਉਸੇ ਦਿਨ ਲਖਨਊ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਚੋਕ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪ Status quo ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਬਣਾਏ ਰਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੇ। ਅਗਰ 'ਟੈਟਸ ਤੋਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਬਦਲਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ Status ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਦੋਨੋਂ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਸਪਾ (ਬਹੁਜਨ

Sahib Shri Kanshi Ram 15 March 1934 - 9 October 2006

ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ) ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੋਟ ਹਥਿਆ ਕੇ, ਖਰੀਦ ਕੇ ਲੁੱਟ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲੇਕਿਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਏਜੰਡਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਏਜੰਡਾ ਹੈ ਚੋਂਜ ਦਾ, ਪਰਵਰਤਨ ਦਾ, ਬਦਲਾਅ ਦਾ। ਅਗਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਏਜੰਡਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਲੇਕਿਨ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣੀ ਹੈ, ਸਰਸਵਤੀ ਸਰਸਵਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਰਸਵਤੀ ਸਰਸਵਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦੇ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਸਰਸਵਤੀ

ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਉਹ ਕੀ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣਗੇ ਲੇਕਿਨ ਉਹਦੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਉਹਨੂੰ ਸਰਸਵਤੀ ਸਰਸਵਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਵਰਗੀ ਔਰਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਸਵਤੀ ਸਰਸਵਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦੀ ਤਾਂ ਮਾਇਆਵਤੀ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਹੈ। ਅਗਰ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣੀ ਹੈ, ਹੁਕਮਰਾਨ ਬਣਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਟੀਚਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਏਜੰਡਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ ਅਗਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਐਸੀ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ।"

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ਸਾਫ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਬਸਪਾ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਨੀਅਤ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਬਸਪਾ ਆਪਣੇ ਏਜੰਡੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਭਿੰਨ ਤੇ ਅਡੌਲ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਬਸਪਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬਸਪਾ ਸੁਪ੍ਰੀਮੋ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਰਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਢਿੱਡੋਰਾ ਪਿੱਟ ਕੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਬਦਲਾਓ ਦੇ ਅਜੰਡੇ ਨੂੰ ਲਾਭੇ ਰੱਖਕੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਗੁੱਟ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੱਤਾ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਦੀ 91-98721-55120

ਪਿਛਲੱਗੂਪੁਣਾ ਛੱਡ ਕੇ ਹੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣੇਗਾ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ 1995 ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਮੌਕੇ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਜਾ ਕੇ ਮੋਰਚਾ ਮੱਲ ਲੈਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਆ ਗਏ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇਕ ਸਾਥੀ ਸਜੋਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਜਨਵਰੀ 1995 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰੀ ਖਿੱਚ ਲਈ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਲਾਖਾ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਉੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁੱਜ ਗਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਦੱਖਣੀ ਨਾਗਪੁਰ 'ਚ ਨਾਰੀ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਬਸਪਾ ਦਫਤਰ ਜਾ ਝੰਡੇ ਗੱਡੇ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਵਿਧਾਇਕ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦੋ ਗੰਨਮੈਨ ਲੈ ਕੇ ਆ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਸੁਲਹਾਣੀ ਦੇ ਕੁੱਝ ਮਿਸਤਰੀ ਪ੍ਰਵਾਰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਇਕਾਈ ਦੀ ਬਸਪਾ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਕੁੰਤੀ ਕੁਰਚੇ ਵੀ ਨਾਲ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਜੋ ਬੜੀ ਉੱਚੀ ਲੰਮੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਤੇ ਸਲੀਕੇ ਵਾਲੀ ਪਤੀ ਲਿਖੀ ਆਗੂ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋ ਕੁ ਸਾਬਣਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਜਥੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਬੀਬੀ ਹਰਭਜਨ ਲਾਖਾ ਜੀ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸੀ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਲੋਕਲ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਅਸੀਂ ਨੁੱਕੜ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉੱਭਰ ਰਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਉਧਰ ਕਮੀ ਨਹੀਂ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਦਮ ਕੱਦ ਬੁੱਤ ਹਰ ਪਾਸੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟੋਲੇ ਮਿਲਦੇ, ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਪਰ ਕਮੀ ਸੀ ਤਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੀ। ਕਮੀ ਸੀ ਮਨੋਬਲ ਦੀ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਗਰੁੱਪਾਂ 'ਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਆਰ. ਪੀ. ਆਈ.) ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਪੈਂਬਰ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਕਈ ਗਰੁੱਪ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਖਹਿਬਾਜ਼ੀ ਸਿਖਰ ਤੇ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਸਲੀ ਅਨੁਆਈ ਤੇ ਵੱਡੀ ਧਿਰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਸਨ ਸਾਰੇ ਗੁੱਟ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪਿਛਲੱਗੂ। ਇਉਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਤੇ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਟੁੱਕ ਤੇ ਡੋਲੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਨਾਗਪੁਰ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਰਮਭੂਮੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦੱਖਣੀ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਬਸਪਾ ਦਾ ਸੂਬਾਈ ਦਫਤਰ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾਂ ਹੇਠ ਮਰਾਠੀ ਵਿੱਚ ਆਫੀਸਲ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਅਖਬਾਰ 'ਬਹੁਜਨ ਨਾਇਕ' ਇਕ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਰਾਹਟੇ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਬਸਪਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਲੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸੁਬਾ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਓਬਾਲੇ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੀਵੀ ਸਮੇਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਨ।

ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਇਕ ਅਤੇ ਦੋ ਫਰਵਰੀ 1995 ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਨਾਗਪੁਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਸਪਾ ਸੁਪ੍ਰੀਮੋ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਤਿਆਰੀ 'ਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਾਂ।

"ਹਾਂ ਬਈ ਪੰਜਾਬ ਵਾਲਿਓ ਆਪ ਦੇ ਰਹਿਣ ਬਹਿਣ ਦਾ, ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਠੀਕ ਹੈ।" - ਸਾਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਈ ਪੁੱਛਿਆ।

ਹਾਂ ਸਰ ਸੱਭ ਠੀਕ ਠਾਕ ਐ ਇਧਰ ਲਾਖਾ ਜੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹਨ - ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ।

ਅੱਛਾ! ਫੇਰ ਠੀਕ ਐ, ਲਾਖਾ ਤਾਂ ਜਾਣਕਾਰ ਹੈ ਇਧਰ ਦਾ। ਉਹ ਸੱਭ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲਾਖਾ ਜੀ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਜਿਤਾਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ। ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਉਹ ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਸੱਤ ਵਜੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਚੋਣ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ। ਕਮਲ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਚੋਣ ਸਭਾ ਨੂੰ (ਹਿੰਦੀ 'ਚ) ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ-

ਸਾਥੀਓ! ਮੈਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਤੇ ਕੇਡਰ ਕੈਂਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲਾਂ ਤੋਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਹੋ। ਹੁਣ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਚੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਚੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਆਪ ਆਰ. ਪੀ. ਆਈ. ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਤੋਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹੋ। ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੂਵਮੈਂਟ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਨਾਗਪੁਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਰਮਭੂਮੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮੈਂ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਾਇਮ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਆਪ ਸੱਭ ਜਾਣਕਾਰ ਲੋਕ ਹੋ ਪਰ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਮਰਾਵਤੀ ਤੋਂ ਵਾਪਿਸ ਆਉਂਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਓਬਾਲੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਧਰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਧਿਐਨ ਅਭਿਆਨ ਚਲਾਇਆ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ? ਅਧਿਐਨ ਕਿਸੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਅਧਿਐਨ ਹੀ ਮਕਸਦ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ? ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਇਕ ਖੋਲੀ (ਕੋਠਾ) ਹੋਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਆਪਣੇ

ਇਕ ਹੋਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ। ਬਈ ਖੋਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਕਿਆ ਜਰੂਰਤ ਹੈ? ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਅੰਗ ਕਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। ਅਧਿਐਨ ਇਸ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਮਕਸਦ ਅਧੂਰਾ ਹੈ, ਮਕਸਦ ਅਜੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਬਾਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾਗਪੁਰ ਮੈਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਆਇਆ। 1960 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਪੂਨਾ 'ਚ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1964-65 'ਚ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ 'ਚ ਜਾਣ ਲੱਗਾ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਮੀਟਿੰਗਾਂ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ -

"ਦਲਿਤੋ ਆਪਣੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਿਖ ਲਵੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸੀ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਬਣਨਾ ਹੈ।"

ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਲੋਕ ਇਸ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਭੁਲਾ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਯਾਦ

ਕਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਖੱਦਰ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦਾਦਾ ਸਾਹਿਬ ਰੂਪਵਤੋ ਇਕ ਨੇਤਾ ਸੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਕਿਹਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਖੱਦਰ ਪਾਕੇ ਉਹ ਐਮ.ਐਲ. ਸੀ. ਬਣ ਗਏ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਬਣੇ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਮਿਸ਼ਨ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪਿਛਲਗੂ ਬਣ ਗਏ ਹੋ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਏ ਟੀਮ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਨੂੰ ਟਿਕਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਿੰਨਾ ਕੰਮ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਉਤਨਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ "Ani-laiton of Caste" ਤੇ "What Congress and Gandih has done for scheduled castes" ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਏ ਟੀਮ ਹੈ। ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਬੀ ਟੀਮ ਹੈ। ਆਪ ਆਰ. ਪੀ. ਆਈ. ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜੋ ਹੋ ਗਏ ਓ। ਕਾਂਗਰਸ ਮਜਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਹਟ ਜਾਓ ਤਾਂ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜਿਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥਾਂ ਕਾਰਨ, ਆਪਣੇ ਲਾਲਚਾਂ ਕਾਰਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਮਿਸ਼ਨ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਮਕਸਦ ਵੀ ਵਧੀਆ ਹੈ ਪਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਐਮ. ਐਲ. ਏ./ ਐਮ.ਪੀ. ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਸਮਾਜ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਹੈ, ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਜਾਣਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰਕੇ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਮਿਸ਼ਨ

ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀ ਬਾ ਫੂਲੇ ਅਰ ਸ਼ਾਹੂ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦਾ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਹੋਏ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ ਔਹ ਕੀਤਾ। ਫੂਲੇ, ਸ਼ਾਹੂ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ ਔਹ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਬਈ ਕਹਾਣੀ ਤਾਂ ਅੱਛੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਹਾਣੀ ਤਾਂ ਅੱਛੀ ਹੈ ਪਰ ਅਧੂਰੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਰੂਰ ਹੈ ਪਰ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸਬਰ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਦਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਅਸੰਬਲੀ ਦੀਆਂ 425 ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 233 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਟਿਕਟ ਤਾਂ ਲਖਨਊ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਲਖਨਊ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਟਿਕਟ ਹੈ ਸਾਡਾ ਇਕ ਲਾਈਨ ਦਾ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਹੈ- "ਹਮ ਟਿਕਟ ਬਨਾਨਾ ਸੀਖੋਗੇ"

ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਬਰ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਦਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸਬਰ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। 90 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਛੱਡ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਮੰਨਦੇ ਗਏ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਗਈ ਤੇ ਬਸਪਾ ਮਜਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਗਈ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਐਨ. ਡੀ. ਤਿਵਾੜੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਤਾਕਤ ਵਧਦੀ ਗਈ। ਕਾਂਗਰਸ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਗਈ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਮੰਨਕੇ ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜ੍ਹਦੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ ਗੰਗਾ ਜਮਨਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਟਿਕਾਣੇ ਲਗਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਕਾਂਗਰਸ ਕੋਲ ਦਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 425 ਵਿੱਚੋਂ 328 ਸੀਟਾਂ ਸਨ ਤੇ 85 ਵਿੱਚੋਂ 83 ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ

ਸਨ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ 28 ਐਮ ਐਲ. ਏ. ਹਨ। 300 ਕਿੱਥੇ ਗਏ? ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਕੋਲ। ਦਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਕੇ ਸਬਰ ਕੀਤਾ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਦੇ ਗਏ। ਚੁਣਾਓ ਹੋਇਆ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 96 ਰਹਿ ਗਏ, ਫਿਰ ਚੁਣਾਓ ਹੋਇਆ 46 ਰਹਿ ਗਏ, ਪਿਛਲੇ ਚੁਣਾਓ 'ਚ ਸਿਰਫ 28 ਰਹਿ ਗਏ। ਜੇ ਅੱਜ ਚੁਣਾਓ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ 8 ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ। ਇਤਨੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੱਭ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ? ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਸਪਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣ ਗਈ। ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਮਕਸਦ "ਸਮਾਜਕ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਤੇ ਆਰਥਕ ਮੁਕਤੀ" ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੱਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੇ ਅੰਦੋਲਨ ਚਲਾਉਂਦੀ ਸੀ, ਧਰਨੇ ਲਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਅੰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਧਰਨੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਅੱਜ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਅੱਜ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਐਨ. ਡੀ. ਤਿਵਾੜੀ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ 'ਚ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਲਖਨਊ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਧਰਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਬੈਠੀ ਹੈ।

ਇਧਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਲੋਕ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਲੋਕ ਮਹਾਠਵਾਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲਿਲਕਤੀਆਂ ਕੱਢਦੇ ਰਹੇ। 16 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੰਬਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ

ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ। 16 ਸਾਲ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਿਤ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਆਪ ਲੋਕ ਚਿਲਾਤੇ ਰਹੇ, ਰੋਤੇ ਰਹੇ, ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹਾਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੋਮਬੱਤੀ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਛੱਡਕੇ, ਉਸਦਾ ਮਕਸਦ ਭੁਲਾ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜੇ ਹਨ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਪਿਛਲੱਗੂ ਲੋਕ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਖਨਊ ਵਿੱਚ 542 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦ ਕੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗਣਾ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਲਾਲਚ ਛੱਡ ਕੇ ਅੱਜ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਛੱਡਕੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਚ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਮਕਸਦ ਵੀ ਵਧੀਆ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਐਮ.ਐਲ. ਏ./ ਐਮ.ਪੀ. ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ। ਸਟੇਜ ਤੇ ਬੈਠੇ ਲਾਖਾ ਜੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ-- ਇਧਰ ਲਾਖਾ ਬੈਠਾ ਹੈ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਚੁਣ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਲਾਗਿਓ ਹਾਥੀ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੇ ਚੁਣਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਹਾਥੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਹਾਥੀ ਪਕੜ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਲੈ ਆਇਆ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਹੈ ਉਧਰ ਵੀ ਹਾਥੀ ਹੈ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਾਥੀ ਹੈ, ਇਧਰ ਵੀ ਹਾਥੀ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਪਿਛਲੱਗੂ ਬਣਨਾ ਛੱਡਕੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਬਣਾ ਲਵੇ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਇਕ ਦੋ ਜਾਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ 6000 ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕਠ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਤਮਾਂ ਫੂਲੇ ਸ਼ੁਦਰ ਅਤਿ ਸ਼ੁਦਰ ਆਖਦੇ ਸਨ। ਇਧਰ ਸਾਡਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਓ. ਬੀ. ਸੀ. (ਪਛੜੀ ਜਾਤੀ) ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੱਧ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਵਲੋਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਹਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਅਜੇ ਅਧੂਰਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਅਪਮਾਨਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਪਟੇਲ ਹੈ ਜੋ ਕੁਰਮੀ (ਪਛੜੇ) ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਹੈ। ਅਸੰਬਲੀ ਵਿੱਚ ਨੇਤਾ ਵਰਮਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਕੁਰਮੀ ਹੈ। ਕੁਰਮੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਪਰ ਹਰ ਸੀਟ ਤੇ ਚਮਾਰ ਦਾ 95 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਥੋੜੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਚਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ। ਚਮਾਰਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੀ 23 ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਏ ਹਨ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲਖਨਊ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾਈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਾਜਪਾਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਚਮਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। 11 ਸਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਚਮਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਾ ਹਟਣ। ਪਰ ਚਮਾਰਾਂ ਨੇ ਉਹਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ। 1993 ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਚਮਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਉਹਨੂੰ 45000 ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅਰ ਫੂਲੇ ਸ਼ਾਹੂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਜਿਸ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਹਟਾਓ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਉਸ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਮੁਨੀਆਂ ਤੇ ਗੰਗਾ ਜਮਨਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹੁਤ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਲੱਖ ਲੋਕ ਲੁਟਾਈ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਿਸ਼ੀ-ਮੁਨੀ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਗੰਗਾ ਜਮਨਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਸਿੱਤ-ਮਹਾਤਮਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਏਥੇ ਗੋਦਾਵਰੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੁਟਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਆਸਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗੰਗਾ ਜਮਨਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਫੂਲੇ, ਸ਼ਾਹੂ ਅਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੇ ਤਿੰਨ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਅਸੰਬਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ 16 ਸਾਲ ਅਪਮਾਨਿਤ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਹੂ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਖੁਦ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਫੂਲੇ, ਸ਼ਾਹੂ

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ
91-98721-55120

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਪ੍ਰੰਦ ਕਾਰਨ ਹਾਦਿਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸੜਕਾਂ ਉੱਪਰ ਚਿੱਟੀ ਪੱਟੀ ਜਰੂਰੀ

ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਪ੍ਰੰਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਦਿਸਿਆਂ ਕਾਰਨ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਚਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆਂ ਸੱਤ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਜੇ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖਸਤਾ ਰੂਪ 'ਚ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖੋਂ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਕਾਰਣ ਚਾਰ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਡਲ ਐਨੇ ਆਧੁਨਿਕ ਆ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲਣ ਲਈ ਉਸ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਯੋਗ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨਿੱਤ ਹੀ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਹਰੇਕ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਟੇਜਾਂ ਤੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਵਾਅਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਫੋਟੋ ਜਿਹੇ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਵਿਕਾਸ ਦਿੱਖ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਕਰਵਾ ਤਾਂ ਲਿਆ ਪਰ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਰੂਰੀ ਸੇਫਟੀ ਕਾਰਜ ਅਧੂਰੇ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਪਾਸਾ ਵੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਕੱਚੀ ਥਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਸਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਅਵਾਰਾ ਡੰਗਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਾਤ / ਜੰਗਲੇ ਦਾ ਹੀ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਜਾਨਵਰ ਵਾਹਨਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕਿ ਗਲ ਸੜਕੇ ਬਦਲੂ ਫੈਲਾ ਕੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਟੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਟੋਲ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ ਆਮ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਬੰਧਤ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ

ਹੈ ਜਿਥੇ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਸੜਕ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਤੁਰੰਤ ਉੱਥੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਡਾ ਟੋਆ ਨਾ ਪਵੇ, ਜੇ ਵੱਡਾ ਟੋਆ ਸਰਕਾਰ ਪੈਚ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹੈ ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਸ ਦੁਆਲੇ ਚਿੱਟੀ ਪੱਟੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਹਨੇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੰਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਚਾਅ ਹੋ ਸਕੇ। ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਮ ਕਮਜ਼ੋਰ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੜਕ ਟੁੱਟ ਕੇ ਟੋਏ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਕਈ ਵਾਰ ਹਾਦਿਸੇ ਵਾਪਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਦਰਖਤਾਂ

ਜਾਂ ਝਾੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੜਕ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਟਾਹਣੀ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਰਵਿਘਨ ਚਲਦੀ ਰਹੇ। ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੀ ਸੜਕਾਂ ਵੱਲ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਮੇਨ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਉਚਿਤ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਚਿੱਟੀਆਂ, ਪੀਲੀਆਂ, ਕਾਲੀਆਂ, ਪੱਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਧੂਰੇ ਪਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਲਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਗਲਤ ਥਾਂ ਜਾਂ ਰਸਤੇ ਤੇ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਮਾੜਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਸੰਘਣੀ ਪ੍ਰੰਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿੱਟੀ ਪੱਟੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਉੱਪਰੋਂ ਲੰਘਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੜਕਾਂ ਉੱਪਰ ਚਲ ਰਹੇ ਵਾਹਨਾਂ ਉੱਪਰ ਉਚਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਪਰ ਰਿਫਲੈਕਟਰ, ਲਾਈਟਾਂ ਆਦਿ ਜਰੂਰ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੇਜ਼ ਸਪੀਡ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਸਪੀਡ ਪ੍ਰੰਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਤੁਰੰਤ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ 'ਚਲੋ ਆਪਾਂ ਕੀ ਲੈਣਾ' ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਣਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਟੈਕਸ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਪੂਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਟੈਕਸ ਕਾਰਦਾ। ਜੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਟੈਕਸ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੜਕ ਤੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਸੜਕ ਵੀ ਸਾਫ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਰਹਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ
91-94635-53962

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਖਰਚਣਾ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਜੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਆਸ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਸੁਧਰ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਆਵੇਗਾ। ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਮਾੜਾ ਹਾਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਖਸਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਮਹਿਕਮੇ ਵਾਲੇ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਨੇ। ਟੈਕਸ ਦੇਣੇ ਔਖੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਜਾਣ ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕੋਲ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ / ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਆਪ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪ੍ਰੰਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹਾਦਿਸੇ ਨਾ ਵਾਪਰਨ।

ਬਿਨਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਤੋਂ ਕਨੂੰਨੀ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝੇ ਮਜਦੂਰ

ਲੇਖਕ - ਮਾਨਵ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
ਪੇਸ਼ਕਸ਼ - ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ
ਮਜਦੂਰਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਹੱਕ ਜਿੱਤੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਵਾਈ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੰਮ ਦੇ ਤੈਅਸੁਦਾ ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤਾਂ ਦਾ ਤੇ ਜਾਂ ਬੋਨਸ, ਗਰੈਚੂਟੀ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਆਦਿ ਜਿਹੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਮਜਦੂਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਖਿੰਡਾਅ ਨੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਮਾਲਕਾਂ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਕਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੱਥ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਹਲਾਤ ਅੱਜ ਅਜਿਹੇ ਬਣੇ ਹਨ ਕਿ ਕਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੱਕ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਮਜਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰ-ਦਰ ਦੇ ਧੱਕੇ ਖਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਜਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼, ਕਨੂੰਨੀ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸਦੀਆਂ ਦੋ ਮਿਸਾਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਮਜਦੂਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਦੇਖੀਆਂ।
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮਜਦੂਰ ਇਲਾਕੇ ਹੱਲੇਮਾਜਰੇ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮਿਲੇ। ਇੱਕ ਨੇਕੁ ਭਰੇ ਗੰਧਲੇ ਜਿਹੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਮਜਦੂਰ ਅਜੇ ਯਾਦਵ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋਈ ਜਿਹੜਾ 26 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਪੀ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਇਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੇ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਇੱਕ ਟੂਟੀ ਬਣਾਉਣ ਆਲੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, 2012 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਰਖਾਨਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਗਰੈਚੂਟੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਨੂੰਨ 1972 ਮੁਤਾਬਕ ਹਰ ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਜਿੱਥੇ ਵੀਹ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਜਦੂਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹਰ ਉਸ ਮਜਦੂਰ ਨੂੰ ਖਾਸ ਰਕਮ ਗਰੈਚੂਟੀ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਰਕਮ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਾਲ ਮਗਰ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਾਣੀ ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਮਜਦੂਰ ਅਜੇ ਯਾਦਵ ਨੇ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਟੂਟੀ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਦਰਾਂ ਗੁਣਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਜਾਣੀ 225 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਜਾਣੀ ਤਕਰੀਬਨ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ

ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਬਤੌਰ ਗਰੈਚੂਟੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਕਰੀਬ 90,000 ਬਣਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਮਾਲਕ ਨੇ ਉਸ ਵਰਗੇ ਪੱਚੀ ਹੋਰ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਰੁਪਿਆ ਦੱਬ ਲਿਆ। ਮਜਦੂਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਨਾ ਸਰਦਾ ਦੇਖ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਬੂਹਾ ਖੜਕਾਇਆ ਪਰ ਐਥੇ ਵੀ ਕੀ ਮਿਲਿਆ? ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਧੱਕੇ ਹੀ ਮਿਲੇ ਨੇ। ਇਹਨਾਂ ਵੀਹ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦਾ ਗਰੈਚੂਟੀ ਦਾ ਕੇਸ ਚੱਲਣੇ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਨੇ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮਾਮਲਾ ਨੇੜੇ ਲੱਗਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।
ਟੂਟੀ ਕਾਰਖਾਨਾ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜੇ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਓਵਰਟਾਈਮ ਲਾ ਕੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 12,000 ਰੁਪਏ ਹੀ ਬਣਦੇ ਹਨ ਜੋ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤੈਅਸੁਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਉਮਰ ਦੇ ਪੰਜਾਹਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹੁੰਚਕੇ ਹੁਣ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬਿਹਤਰ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੰਮ ਟੋਲਦਾ ਫਿਰੇ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਇੱਕ ਨੇ ਵੱਖਰਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਨੇੜਲੇ ਕਸਬੇ ਬਰਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਮਾਲਕ ਇਸ ਝਗੜੇ ਕਾਰਨ ਵੰਡੀ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਕਰਕੇ ਡੇਢ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੱਬੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਬਕਾਏ ਦੀ ਤਾਕ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਅਜੇ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਮਜਦੂਰਾਂ ਕੋਲ ਇਸੇ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਕੰਮ

ਕਰਨ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਉਸਦਾ ਤਾਂ ਇੰਝ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਐਥੇ ਇਕੱਲਾ ਹੈ, ਪਰਿਵਾਰ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੇ ਬੋੜਾ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਹੀ ਚਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਉਮਰ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਬਹੁਤੀ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।
ਦੂਜਾ ਮਾਮਲਾ ਉਸੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਿੱਛੋਂ ਹਰ-ਦੋਈ (ਯੂਪੀ) ਤੋਂ ਐਥੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਾਫੀ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੀ ਔਰਤ ਸੀ, ਪਤੀ ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ ਕੁੱਝ ਸਮਾਨ ਲੈਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਔਰਤ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਭੱਠੇ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਓਨੀ ਸੱਤਿਆ ਈ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਘਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਔਰਤ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਔਰਤ ਐਥੋਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਦਾਰੂ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤ 12,600 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਹੈ। ਪਰ ਤਿੰਨ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਣਦੇ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਭੱਜ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸ ਔਰਤ ਦਾ ਵੀ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਿਆ।
ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰੋ, ਉਹਨੇ ਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ-ਦੋ ਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਮਜਦੂਰ

ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਦੁਬਾਰਾ ਵੀ ਗਏ ਪਰ ਉਹਦਾ ਇਹੀ ਜਵਾਬ ਸੁਣ ਸਭ ਨੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ ਵੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਪੈਸਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਸ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਔਰਤ ਸਿਰਫ 2,000 ਰੁਪਏ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਕੋਠੀ ਵਿੱਚ ਝਾੜੂ ਪੱਚੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੁੰਡਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ 13-14 ਸਾਲਾਂ ਦਾ, ਸੱਤ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਹੁਣ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕਿਸੇ ਢਾਬੇ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ, ਮੁੰਡਾ ਜਿਸਨੇ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਸੱਤ ਜਮਾਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਖਰ ਜੋੜਦਾ ਸੀ। ਢਾਬੇ ਉੱਤੇ ਉਹ ਸਵੇਰੇ 7 ਤੋਂ ਰਾਤ 11 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 8,000 ਰੁਪਏ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।
ਯਾਣੀ ਜਿਹਨਾਂ ਢਾਬਿਆਂ, ਰੈਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਲੋਕ ਚਾਅ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਓਥੇ ਬਹੁਤੇ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਐਨੀ ਭਿਆਨਕ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਢਾਬੇ, ਹੋਟਲ ਕੰਮ ਹਾਲਤਾਂ ਪੱਖੋਂ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦੀ ਭਿਅੰਕਰ ਲੁੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਦੇ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਐਧਰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਗਈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਭ ਨਿਯਮ-ਕਾਇਦੇ ਦੀਆਂ ਇਹ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਹਾਂ ਮਾਮਲੇ ਇਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਕਿਉਂ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਪੈਸਾ ਹੀ ਮਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਮਜਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੰਬੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਕਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਕੋਈ ਤਨਖਾਹ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਪੱਕੀ ਕਰਾਉਣ ਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਸਗੋਂ ਇਹ ਤਾਂ ਤੈਅ ਹੱਕ ਲੈਣ ਦਾ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੂਨੀਅਨ, ਆਪਣੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਫੌਰੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹਨਾਂ ਹਾਸਲ ਕਨੂੰਨੀ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾ ਸਕੇ ਸਗੋਂ ਮਜਦੂਰਾਂ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਲੋਟੂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਹੱਕ ਖੋਹ ਸਕੇ।

ਪਿਛਲੱਗੂਪੁਣਾ ਛੱਡ ਕੇ ਹੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣੇਗਾ

(ਸਫਾ 21 ਦੀ ਬਾਕੀ)
ਤੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਸੀ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ, ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪਿਛਲੱਗੂ ਬਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਬਣਾ ਕੇ ਇਹ ਮਕਸਦ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਇਕ ਵੋਟ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਵੋਟ ਦੀ ਇਕ ਕੀਮਤ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਦਾ ਸਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋ ਪਰ ਜਿੱਤਦੇ ਨਹੀਂ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਬਣਾ ਕੇ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜੇ

ਉਥੇ ਅਸੀਂ 85 ਫੀਸਦੀ ਨਹੀਂ ਕੇਵਲ 15 ਫੀਸਦੀ ਸਮਾਜ ਹੀ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਸਕੇ ਹਾਂ। ਰਾਜ ਪਾਟ ਲਈ 85 ਦੀ ਵੀ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ 51 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਹੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ। ਚੰਦ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਸੱਭ ਕੌਮੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ (ਕਾਂਗਰਸ, ਭਾਜਪਾ, ਜਨਤਾ ਦਲ, ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ। ਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ.) ਇਕ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਸਾਡਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੀਆਂ। 15 ਫੀਸਦੀ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 85 ਫੀਸਦੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।
ਆਪ ਬੋਧ ਬਣ ਗਏ ਹੋ ਤੇ ਆਖਦੇ ਹੋ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਤਾਂ ਐਸ। ਸੀ।/ ਐਸ। ਟੀ। ਸਨ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਘੱਟ ਧੋਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਆਪ

ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕ ਬੋਧ ਬਣ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਗਰ ਬੋਧ ਵੀ ਬਣਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 15-20 ਕਰੋੜ ਤਾਂ ਬਣੇ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਇਧਰ ਬੋਧ ਬਣੇ ਸਨ। ਇਹ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਬਣਦੀ ਐ। ਆਪਣੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਮਝ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੋਧ ਵੀ ਹੈ, ਕੁਨਬੀ ਵੀ ਹੈ, ਸੈਂਟਰਲ ਨਾਗਪੁਰ ਤੋਂ ਕੋਸ਼ਟੀ ਹੈ।
ਸੱਭ ਨੇ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਗਠਤ ਕਰਕੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਲੋਕ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਕੇ ਚਮਾਰ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਚਮਾਰ ਤੇ ਯਾਦਵ ਰਲਕੇ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾ

ਰਹੇ ਹਨ। ਘੜੀ ਵੱਲ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਹੁਣ ਦਸ ਵੱਜਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਹਾਥੀ ਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਵਿਦਾ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ।
ਕੁਝ ਦਿਨ ਰੁਕ ਕੇ ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਸਜੋਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਦੂਜੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਾਂਗ ਵਾਪਸੀ ਕਰ ਲਈ। ਲੋਕ ਕਾਰਜ ਕਰਤਾਵਾਂ ਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਸੀਂ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਉਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਉਥੇ ਮੇਰਾ ਪਰਮ ਮਿੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਡਰੇਲੀ ਭਾਈ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਸੱਚ ਖੰਡ ਪੱਤਰ ਤੈਨਾਤ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲ ਲਵਾਂਗੇ।

ਵਿਜੈ ਗਰਗ (ਪੀ.ਈ.ਐਸ.)
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ

ਹਰ ਚਾਹਵਾਨ "ਨੀਟ ਯੂਜੀ" ਨੂੰ ਇਸ ਉੱਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਹੁਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਨੀਟ ਯੂਜੀ 2024 ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟੈਸਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਚਾਹਵਾਨਾਂ

ਸਰਵਉੱਚ ਹਨ।

ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਯੋਗਤਾ

ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਭੌਤਿਕ, ਜੈਵਿਕ, ਅਤੇ ਅਜੈਵਿਕ ਰਸਾਇਣ। ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣਕ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਵਾਂ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਦੇ ਰੁ-ਝਾਨਾਂ, ਅਣੂ ਬਣਤਰਾਂ, ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਠੋਸ ਸਮਝ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਸੰਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਵਿਜ਼ੁਅਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਹੁਨਰ

ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਜ਼ੁਅਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਤਰਾਂ, ਗ੍ਰਾਫਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਫਾਰਮੂਲੇ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਫਾਰਮੂਲੇ ਕਦੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨੇ ਹਨ।

ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ

ਰੱਟ ਯਾਦਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਸਮਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਣਿਤ, ਭੌਤਿਕ

ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰੀਵ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਾਟਾ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹੁਨਰ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰਾਫ, ਟੇਬਲ ਅਤੇ ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੇਟਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਡੇਟਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਾਇਦਾ ਹੈ।

ਸਮੱਸਿਆ-ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ

ਨੀਟ ਯੂਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆ-ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨ ਸਮੱਸਿਆ-ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ-ਅਧਾਰਿਤ ਸਿਖਲਾਈ

ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ-ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਹਾਰਕ ਉਪਯੋਗ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝ ਅਤੇ ਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਿਰੰਤਰ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ

ਨਿਯਮਤ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ, ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਟੈਸਟ ਲੈਣ ਨਾਲ ਡੋਮੇਨ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਡੋਮੇਨ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਨੀਟ ਯੂਜੀ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਾਬਲੀਅਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਇਹ ਹੁਨਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਮ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਸਫਲ ਡਾਕਟਰੀ ਕਰੀਅਰ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਲਈ 5 ਮਈ 2024 ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਬੋਧਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਤਰਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉੱਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਖਾਸ ਡੋਮੇਨ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਚੋਟੀ ਦੇ 10 ਹੁਨਰ ਹਨ ਜੋ ਹਰ ਨੀਟ ਯੂਜੀ 2024 ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਗਣਿਤਿਕ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਸੂਝ

ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸੀਕਲ ਮਕੈਨਿਕਸ, ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਚੁੰਬਕਤਾ, ਥਰਮੋਡਾਇਨਾਮਿਕਸ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮੱਸਿਆ-ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪਿਕ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਇਸ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਉਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ

ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੀਬੀਐਸਈ /ਆਈਸੀਐਸਈ /ਸਟੇਟ ਬੋਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਸੀਬੀਐਸਈ/ਆਈਸੀਐਸਈ/ਸਟੇਟ ਬੋਰਡਾਂ ਦੀ 10ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਦੀਆਂ ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਵਿਧੀ ਹੈ, ਇਹ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਆਉ ਅਸੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰੀਏ ਜੋ ਮਾਪੇ ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣਾ

ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ

ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਕਦਰ ਅਤੇ ਕਦਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਕਸਰ ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਅਧਿਐਨ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਾਪੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੋ

ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਸਮੇਤ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤਮੰਦ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ, ਖੇਡਾਂ, ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਵਰਗੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ

ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬੋਲੋੜਾ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚੋ

"ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਮੀਦਾਂ ਨਾਲ ਬੋਝ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬੋਝ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਰਹੋ

ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ CBSE ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਕਦਮ ਪੱਥਰ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ।

ਦਿਆਲੂ ਹੋਣਾ

ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੀ

ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ।

ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ

ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੋਰਡ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ 'ਤੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਬਚੋ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਤੁਲਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ

ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਜਾਂ ਭੈਣਾਂ-ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ, ਸਿੱਖਣ ਪ੍ਰਤੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ, ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਕੇ, ਮਾਪੇ ਬੋਰਡ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਬੋਲੋੜਾ ਦਬਾਏ ਬਿਨਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- ਵਿਜੈ ਗਰਗ

ਮਨਰੇਗਾ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਰਜੋਰ ਮੰਗ - ਬਲਦੇਵ ਭਾਰਤੀ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰਹੰਗੜਾ)- ਮਨਰੇਗਾ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਰਜੋਰ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨੈਸ਼ਨਲ

ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 100 ਦਿਨ ਦਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਮਨਰੇਗਾ ਤਹਿਤ ਉਸਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 90 ਦਿਨ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਭਲਾਈ ਬੋਰਡ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ

ਲੇਬਰ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ (ਐਨ.ਐਲ.ਓ.) ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਵਲੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹਿਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਰਾਹੋਂ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਭਰਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਐਨ.ਐਲ.ਓ. ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਬਲਦੇਵ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਕੌਮੀ ਪੇਂਡੂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਗ੍ਰੰਟੀ ਕਾਨੂੰਨ-2005 ਤਹਿਤ ਮਨਰੇਗਾ ਔਰਤ/ਪੁਰਸ਼ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ

ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਿਰਤੀ ਤਬਕੇ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਰੇਗਾ ਇੱਕ ਕਾਰਗਰ ਹਥਿਆਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨ.ਐਲ.ਓ. ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਮੇਤ 6 ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਰੇਗਾ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਪੁਰਜੋਰ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਖੇਡ ਕਿੱਟਾਂ ਵੰਡੀਆਂ

ਬਲਾਚੌਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰਹੰਗੜਾ)- ਭਗਵੰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਅਪਣੇ

ਮਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹਲਕੇ, ਸੂਬਾ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨਵੀਰ ਕਟਾਰੀਆ ਯੂਥ ਨੇਤਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਵੈਲਫੇਅਰ ਕਲੱਬ ਪਿੰਡ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪੋਰਟਸ ਕਿੱਟਾਂ ਵੰਡਣ ਵੇਲੇ ਕੀਤਾ। ਕਰਨਵੀਰ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਲਕਾ ਬਲਾਚੌਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸੰਤੋਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਜੀ ਵਲੋਂ ਵੀ ਖੇਡ ਕਿੱਟਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ

ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਜੋਡੀ ਹਲਕਾ ਬਲਾਚੌਰ ਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਮਨ ਦਾ ਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇਕਰ ਨੌਜਵਾਨ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਡਿਤ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਮਦਨ ਲਾਲ, ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ, ਦੀਪੂ, ਮੇਨੂੰ, ਬਿੰਦੀ, ਅਮਰਜੀਤ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਹਾਜਰ ਸਨ।

ਉੱਚੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨੇ ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਚਾਰ

ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ
91-98150-18947

ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਕੇ ਜਿਨਾ ਚਿਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਚੁੱਪ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕੁੱਝ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸਭ ਪਰਤਾਂ ਖੁਲ੍ਹਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਣੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਸ ਮਾਲਕ ਪਾਸੋਂ ਉੱਚੀ ਮੱਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ 'ਜੇਹਾ ਖਾਈਏ ਐਨ ਤੇਹਾ ਹਵੇ ਮਨ'। ਸੋ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਭੋਜਨ ਜਾਵੇਗਾ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਉਸਰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ ਨੇ ਕਿਰਤ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਪੂਜਾ ਸਮਝਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਰਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲਾਲਚਵਸ ਹੋ ਕੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਤੇ ਹੱਕ ਜੰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਨ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ ਦੋਨੋਂ ਮਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਖਾਣਾ ਤਾਂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਰਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁੱਚੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਪੱਕਾ ਅਤੇ ਨਰੋਆ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਕਈਆਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਤਾਂ ਸੱਚ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਆਚਾਰ, ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਕਿਰਦਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਗੁਣਾ ਵਾਲਾ ਇਨਸਾਨ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜੋਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ

ਲਾਲਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕੇ ਸਭ ਕਾਸੇ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਦਾਅ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਜਿਨਾ ਦਾਅ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਲਾਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਹੀ ਗੰਧਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਿਆਮਤਾਂ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀਆਂ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਤਿਆਨਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਧਰਤੀ, ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਸਾਰੇ ਮਲੀਨ ਹੋਏ ਪਏ ਨੇ। ਮਲੀਨ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਅਨਾਜ ਸ਼ੁੱਧ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬਕ ਹੀ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਭ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਮਾਣ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪੋ ਧਾਧੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਹੀ ਭੁੱਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉੱਚੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦੇਣ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਲੜ ਘੁੱਟ ਕੇ ਫੜ ਰੱਖੋ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲ ਨਿਭਾਓ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਰਾ ਲਾ ਕੇ ਉਸਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ। ਜਿੰਨੀ ਔਕਾਤ ਹੈ ਉੰਨੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਗੱਪਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਫਸਾਓ। ਇਹ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹਾਂ ਕਿ ਝੂਠ ਦੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਕਦੀ ਵੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਈਰਖਾ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਵੋ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਔਗੁਣ ਸਾਡੀ ਮੱਤ ਨੂੰ ਮਲੀਨ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਕਸ ਖਰਾਬ ਕਰ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਸਭ ਨਾਲ ਮੁਹੱਬਤ ਭਰਿਆ ਰਵਈਆ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਜੇਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਕੰਮ ਪਿਆਰ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬੜਾ ਸੁਖਾਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਸੱਚ ਤੇ ਖੜਦੇ ਹਨ ਉਹੀ ਸਦਾ ਅਗੋਰੇ

ਵਧਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਈ ਵਾਰ ਇੰਜ ਵੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚਾਈ ਵਰਗੇ ਗੁਣ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਟੋਲਿਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਸਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਚਾਈ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਉਹਨਾਂ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ 'ਹੱਕ ਪਰਾਇਆ' ਨਾਨਕ ਉਸ ਸੁਆਰ ਉਸ ਗਾਏ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਰਤ ਵਿੱਚ ਅਨੋਖਾ ਆਨੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਨਿਮਰਤਾ, ਹਿੰਮਤ, ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ, ਪਰਉਪਕਾਰ ਅਤੇ ਸਚਾਈ ਵਰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀ ਬੁਲੰਦੀ ਵਾਸਤੇ ਇਹਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹਰ ਹਾਲ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਆਂ ਮਿਲਾਵਟਾਂ ਨੇ ਜਿਥੇ ਸਾਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਬਣਾਇਆ ਉਥੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਲਗਦੀ ਵਾਰ ਸ਼ੁੱਧ ਖਾਣੇ ਖਾਣ ਦੀ ਆਦਤ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤਕੜੀ ਰਹਿ ਸਕੇ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਮਨ ਦੇ ਜਿੱਤੇ ਜਿੱਤ ਤੇ ਮਨ ਦੇ ਹਾਰੇ ਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ੁੱਧ ਆਹਾਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਣਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਰਮਾ ਸੰਦਤਾ ਖੇਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਜੋ ਬੀਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਫਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਅੰਝ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕੀ ਰੰਗ ਦੇ ਮਹਿਕਦੇ ਰਸੀਲੇ ਫਲ ਅਤੇ ਕਿੱਕਰ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਵਾਸਤੇ ਕੰਡੇ ਤਿਆਰ

ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਵਾਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇ ਕਿ ਇਸ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਮੈਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਉਹ ਤਹਾਡੇ ਸਿੱਤਰ ਮੰਡਲ ਦਾ ਪੱਕਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਤਦ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਡਾ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ, ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਬਾਰਾ ਸਾਡੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸਗੋਂ ਕਈ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਚੰਗੇਰਾ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਸਭ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸਭ ਲਈ ਸ਼ਾਬਾਸ ਦੇ ਕਤਕਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਾਸ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਨਰੋਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੰਜੂਸੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਦਰਿਆ ਦਿਲ ਨਾਲ ਸਭ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਲਈ ਆਤਮਾ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਸਮਝੋ ਉਹ ਕੰਮ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਨ ਮਰਜੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸੁਣਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਜਾਵੋ। ਸਾਡੇ ਸ਼ੁੱਧ ਜਾਂ ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਸਾਡੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਨਰੋਆ ਅਤੇ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਹਿਮ ਤਤ ਹਨ।

ਪੁਸਤਕ ਸਮੀਖਿਆ

ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਏ.ਸੀ.

ਰੀਵਿਊਕਾਰ: ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ 98150-18947

ਕਹਾਣੀਕਾਰ: ਰਘੁਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕਲੋਆ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ: ਯੂਨੀਸਟਾਰ ਬੁਕਸ ਮੁਹਾਲੀ, ਪੰਨੇ: 52, ਮੁੱਲ: 150/-

ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਾਲ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਠੀ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਧਾਰਣ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਰਚਦੇ। ਉਹ ਹੁਣ ਕੋਰੀ ਸਲੇਟ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦਿਮਾਗ ਅੰਦਰ ਇਹਨਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਯੰਤਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਅਣਭੋਲ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਛਾਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਬੱਚੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਬਾਪ ਬਣਕੇ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਖਾਸ ਕਰ ਲੇਖਕਾਂ ਸਿਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆ ਪਈ ਹੈ। ਬਾਲ ਮਨ ਨੂੰ ਟੋਟੋਲਣ ਅਤੇ ਤਰਾਸ਼ਣ ਵਾਸਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਕੋਲ ਕਲਾ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਈ ਕਲਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਗਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਉਹ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਲਾਂ ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਬਾਲ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਕ ਰਘੁਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕਲੋਆ ਦੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਏ.ਸੀ.' ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਉਹ ਸਾਇੰਸ ਦਾ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਰ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਸਾਣ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਸ਼ਬਦੀ ਦੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਠੋਠ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰਸੀਲੀ ਅਤੇ ਫੁਰਤੀਲੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ

ਸਫਲਿੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮਿੱਠੀ ਕਹਾਣੀ ਵਾਂਗ ਝੱਟ ਦੁਖਦੀ ਰਗ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਲੇਖਕ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਬਾਲ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨਾ ਤੇ ਸੁਆਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਰਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਲੋਆ ਹੁਣ ਤਕ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਨੂੰ ਭਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੁਸਤਕ 'ਬਾਤਾਂ ਬੀਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ' ਮੌਕੇ ਉਸਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੁਝਾਅ ਐਨਾ ਕੰਮ ਆਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੈੜਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਉਸਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਛਾਪਦੇ ਹਨ ਕਿਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਅਤੇ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵੀ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਅਸਲ ਖਜ਼ਾਨਾ', 'ਮੱਛੀਆਂ', 'ਕਾਵ ਰੈਲੀ', 'ਗੋਗਲਿਆ ਦਾ ਮੀਂਹ' ਅਤੇ 'ਅਨੋਖਾ ਸਨਮਾਨ' ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਦਕਾ ਉਹ ਮਾਤਾ ਭਜਨ ਕੌਰ ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਰੂਬਲਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆ ਦਾ ਚਹੇਤਾ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਫਲਿੱਖ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਉਸਦੀ ਹਰ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਸੁਪਨੇ ਸੰਜੋਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਬਾਲ ਮਨ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤਕ ਪੁੱਜਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਸਭ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਵਿਹਾਰ, ਨਿਮਰਤਾ, ਆਦਰ, ਮਿਹਨਤ, ਮੋਹ ਪਿਆਰ, ਬਹਾਦਰੀ, ਵੇਲ ਬੂਟੇ, ਪੰਛੀ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰ, ਮਹਾਨਤਾ, ਨਿਵੇਕਲੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਚੇਤਨ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਸਮੇਤ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜੇ ਹਨ। ਰੰਗਦਾਰ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿੰਗਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਲੇਖਕ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜ ਅਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਵੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਕਿਸੇ ਸੌਂਗਾਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ।

ਗਜ਼ਲ

ਨਿੱਤ ਸੈਲਫੀਆਂ ਲੈਂਦਾ ਏ ਚੰਨ ਨਾਲ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ।
ਰੱਬੀ ਰੂਹਾਂ ਭਰਨ ਗਵਾਹੀ ਬਹਿ ਕੇ ਨਾਲ ਢਾਰਿਆਂ ਦੇ।

ਕਰਨ ਇਸ਼ਾਰੇ ਕਿਰਨਾਂ ਜਦ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ,
ਖਹਿ-ਖਹਿ ਕੇ ਫਿਰ ਲੰਘਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਦੇ।

ਜਦ ਕੋਈ ਤਾਰਾ ਟੁੱਟ ਕੇ ਆਪਣਾ ਰੋਸ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਏ,
ਅੰਬਰ ਬੈਠਾ ਦਿਸਦਾ ਏ ਫਿਰ ਵਾਂਗ ਉਧਾਰਿਆਂ ਦੇ।

ਰਾਤ ਨੇ ਆਵਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਨਾਲ ਜੁਗਨੂੰ ਦੇ,
ਕੌਣ ਕਹੇਗੇ ਨਾਲ ਭੇਦ ਤਪੱਸਵੀ ਦੱਸਦਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ।

ਦਿਨ ਦੀ ਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਛੀਆਂ ਖੰਭ ਸਮੇਟ ਲਏ,
ਸਾਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਬਰੀ ਭਟਕਦੇ ਤੱਕਿਆ ਵਿਚ ਗੁਬਾਰਿਆਂ ਦੇ।

ਕੁਝ ਖੜੇ ਕੁਝ ਝੁਕ ਗਏ ਛਾਵਾਂ ਖੈਰ ਮਨਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ,
ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੱਥਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਿਆ ਏ ਨਾਲ ਆਰਿਆਂ ਦੇ।

ਮਲਕੀਤ ਜੋੜਾ
91-98725-34278

'ਏਕਲਵਯਾ ਬਨਾਮ ਦਰੋਣਾਚਾਰੀਆ'

ਜੰਗਲਾਂ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਦਿ ਵਾਸੀ 'ਭੀਲ'
ਹੁੰਦੇ ਖਾਨਦਾਨੀ ਤੀਰ-ਅੰਦਾਜ਼ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤੋਂ।

ਬੋੜੀ ਉਮਰੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਾਂਦੇ,
ਤੀਰ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ 'ਰਾਜ' ਮੇਰੇ ਦੋਸਤੋਂ।

'ਏਕਲਵਯਾ' ਵੀ ਸੀ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਮੁੰਡਾ,
ਜੀਹਦੀ ਤੀਰ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੇ ਸੀ ਨਾਜ਼ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤੋਂ।

ਜੋ ਸੂਦਰਾਂ ਦੇ ਪਰਛਾਵਿਆਂ ਤੋਂ ਭਿੱਟੇ ਜਾਂਦੇ,
ਕਿਉਂ ਉਹਦੇ ਅੱਗੇ ਕਰੂ ਫਰਿਆਦ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤੋਂ ?

'ਏਕਲਵਯਾ' ਦਰੋਣਾਚਾਰੀਆ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਦਿਉ ਅਗੁੰਠਾ?
ਇਹਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੀ ਘਾਟ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤੋਂ ?

'ਦੱਕਸਣਾਂ' 'ਚ 'ਅਗੁੰਠੇ' ਵਾਲੀ ਲੱਗੇ ਝੂਠ ਕਹਾਣੀ,
ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਰਕ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤੋਂ।

- ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੁਢਲਾਡਾ
94176 42327

ਮਿੱਠੀ ਕਹਾਣੀਆਂ

ਲੇਖਕ - ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ

ਟੁੱਟੀ ਪੁਲੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

ਸੜਕ ਤੋਂ ਮੁਹੱਲੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਗਲੀ ਉੱਪਰ ਮੁੱਢ ਹੀ ਪੁਲੀ ਲਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਤਕਰੀਬਨ ਟੁੱਟੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਿਰ ਤੇ ਆ ਗਈਆਂ। ਪੁਲੀ ਉੱਪਰ, ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਬੋਝਖੀ ਮੋਟੀ ਪੱਚਾਪਾਚੀ ਕਰਕੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ-ਭਾਵਨਾ ਦਿਖਾ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਦਾ ਯਤਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤਾ। ਵੋਟਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਰੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਘਰ ਮੁਹੱਲੇ ਵੱਡਿਆਂ ਪੁਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੀ। ਪੁਲੀ ਟੁੱਟੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਕਸਰ ਪਾਣੀ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਖੜਕਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਪਟਵਾਰੀ ਅਕਸਰ ਹੀ ਦਾਦੂ ਪੀ ਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ, ਦਾਦੂ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੱਲੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਟਵਾਰੀ ਕਈ ਵਾਰ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਤਿਲਕ ਕੇ ਡਿੱਗਿਆ ਸੀ। ਲਿਬੜੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਪਟਵਾਰਨ ਦੀਆਂ ਗਾਲ਼ਖ਼ਾਂ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ।

ਇਕ ਦਿਨ ਪਟਵਾਰੀ ਸਾਹਬ ਖੁੱਦਕ 'ਚ ਆ ਕੇ ਪੁਲੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਮੁਹੱਲੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਦਸਖਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦਰਖਾਸਤ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇਣ ਚਲੇ ਗਏ। ਸੰਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖ ਕੇ ਦੱਸਿਆ, ਇਸ ਪੁਲੀ ਦੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬਾਰਾਂ ਵਾਰੀ ਇਸ ਸਾਲ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਆਹ ਅੱਜ ਹੀ ਮਤਾ ਤੋਰਵੀਂ ਵਾਰ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ, ਲਿਆਓ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਜਾਓ।

ਇਹ ਹੁਣੇ ਮੁਰੰਮਤ ਹੋਜੇਗੀ।

ਪਟਵਾਰੀ ਸਾਹਿਬ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਨਾਮੀ ਨੂੰ ਨਾਮੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕੋਸਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਤਾਂ ਪਿਛਾਂਹ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ, ਇਹ ਲੋਕ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ।

ਦੋਗਲੀ ਨੀਤੀ

ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਕਲ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਹੇਠਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਸ ਦਾ ਯੂਨੀਅਨ ਕਰਕੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਚੰਗਾ ਅਸਰ-ਰਸੂਖ ਸੀ। ਅਕਸਰ ਹੀ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਉਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ 'ਫਲਾਈੰਗ ਸਕੂਏਡ' ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਵਾ ਹੀ ਲੈਂਦਾ।

ਏਸ ਵਾਰ ਮਨਜੀਤ ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਉਸ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਨਜੀਤ ਨੇ ਅੱਜ ਫਲਾਈੰਗ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਉਸਦਾ ਖਾਸ ਬੰਦਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਦਾ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਗਵਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਾਂਦਾ ਹੋਇਆ ਮਨਜੀਤ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਹਿ ਰਹਿਆ ਸੀ। ਮਨਜੀਤ ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਬੋਝੇਫ਼ ਨਕਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕਬੂਤਰ ਵਾਂਗ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰੀਂ ਸਮਾਂ ਲੰਘਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਖੇਤੀ ਚਣੌਤੀਆਂ, ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ

ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੰਦੀ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 'ਚ ਮੰਦੀ ਆਏਗੀ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ 'ਚ ਕਮੀ ਆਏਗੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਵਧਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਦ, ਖੇਤੀ ਸੰਦ ਖਰੀਦਣ ਸਮੇਤ ਖੇਤੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਦੀ ਹਾਲਤ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਮੌਸਮ ਦੀ ਮਾਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਤੇ-ਬੱਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਚੱਕਰ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਵਜ਼ਾਰਤ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਮੰਗਿਆ ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਨਵਾਰਡ ਵਲੋਂ ਉਪਲੱਬਧ ਅੰਕੜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਲਗਭਗ 16 ਕਰੋੜ ਕਿਸਾਨਾਂ ਸਿਰ ਇੱਕੀ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ 16 ਕਰੋੜ ਕਿਸਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਵੰਡ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਕਰਜ਼ਾ 1.35 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਾਈ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਹਨ। ਉਥੋਂ ਦੇ 99.97 ਲੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 1.47 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਹੈ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਉਥੋਂ ਦੇ 1.51 ਕਰੋੜ ਕਿਸਾਨ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ 1.71 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ 47.51 ਲੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵਧ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਭਾਵੇਂ ਛੋਟੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਥੋਂ ਦੇ 99 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਛੋਟੀ-ਵੱਡੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀਆਂ ਖੁਰਾਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰੋਤ ਹੈ।

ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਜਦੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਖੇਤੀ ਅਧਾਰਤ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਖੇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੰਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਅਧਾਰਤ ਵਪਾਰ ਚੋਪਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

2004-05 ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਆਦਿ ਦਾ ਕੁਲ ਮਿਲਕੇ ਜੀਡੀਪੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ 21 ਫੀਸਦੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ 18 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘਟਕੇ ਇਹ 16 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਸਿਮਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਾ ਰਹੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨਹੀਂ ਘਟੀ। ਖੇਤੀ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 55 ਫੀਸਦੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਲਗਭਗ ਕੁੱਲ 26 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਲਗਭਗ 55 ਤੋਂ

57 ਫੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਖੇਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਖੇਤੀ, ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨਿੱਤ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤ ਨਿੱਘਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ 'ਚ ਖੇਤੀ ਵੱਡੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰਨ ਢਾਂਚਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਫ਼ਸਲਾਂ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਲੈਜਾਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਘੱਟ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ

ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਵਪਾਰੀ, ਵਿਚੋਲੇ, ਆੜਤੀਏ ਪੂਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਉਸਨੂੰ ਮੁੱਲ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮਿਲੇ? ਉਸਦੀ ਜਿਸਮਾਨੀ ਮਿਹਨਤ ਉਹਦੇ ਪੱਲੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪਵੇ? ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਭੰਡਾਰਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਕਰਨਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਧੱਕਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ 'ਚ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸੰਜੀਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਗੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਚ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਮਾਰੂ ਨੀਤੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜੇਕਰ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਅਨਿਸ਼ਚਤਾਵਾਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਢੰਗ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹੁੰਦੇ। ਸਾਂਝੀ ਖੇਤੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੀਡੀਪੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਅਧਾਰ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਸੌਖਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਖੇਤਰ ਦੇ ਧੰਨ ਕੁਬੇਰਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਬੇਅੰਤ ਚਣੌਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਚਾਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ 'ਚ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਕਰਜ਼ਾ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਕਮ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਚਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੋ-ਪਰੱਖੇ ਕਰਕੇ ਤੁਰਨਗੇ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਗਰੀਬੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਜਿਹੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਡੇਰਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਏਗਾ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਅੰਦੋਲਨ ਹੋਏ। ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਉਠਿਆ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਇੱਕ ਛਾਪ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਦੋਲਨ ਛਿੱਤਿਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਕਾਮੇ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ

ਅਤੇ ਲੋਕ ਮਾਰੂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਖੜੇ ਹੋਏ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਮੰਗਾਂ ਸਨ ਕਾਲੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਿਸ ਹੋਣ, ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਨੀਅਤ ਹੋਣੇ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਮੁੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 'ਚ ਨਿਰੰਤਰ ਮੰਦੀ, ਪਿਛਲੀਆਂ 18 ਤਿਮਾਹੀਆਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਜੋ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਪੂਰਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਚੱਲਿਆ। ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਲ ਮਿਲਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਸੁਚੇਤ ਹੋਕੇ ਲੋਕ ਧਰਮ ਅਧਾਰਤ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਆਏਗਾ। ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ, ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਅੱਗੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਦਰਦਸਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣੇਗਾ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਸੁਧਰੇਗੀ ਪਰ ਦੋ ਵਰ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖੇਰੂ-ਖੇਰੂ ਹੋਇਆ ਦਿਸਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਖਿਲਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਏਕਾ ਕਿਧਰ ਗਿਆ? ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ,

ਦਿਖਾਏ ਸੁਪਨੇ ਜਿਵੇਂ ਬਿਖਰ ਹੀ ਗਏ।

ਕਿਸਾਨਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਦੇਕੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਬੁਰ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਤੋਰਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵਾਅਦੇ ਵਫਾ ਨਾ ਹੋਏ, ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਕਦੇ ਵੀ ਨੀਅਤ ਨਾ ਹੋਈ। ਹੁਣ

ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਦੀ, ਭੈੜੀ ਹਾਲਾਤ ਉੱਤੇ ਕੀਰਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ 'ਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਝਲਕਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

"ਸਿਆਸਤ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਹੂਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਚੋਣਤਾ ਖੋਹਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਤੇ ਸੌਤਾਪਨ ਭਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ" ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਚਿੰਤਕ ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਲਿਖਦਾ ਹੈ-" ਅਸਲ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਆਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਸ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸਾਨ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕਣ ਕਾਰਨ, ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਚ ਅਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਵੀ ਪਕੇਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਇਸਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਦੇਸ਼ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਟਿੱਚ ਕਰਕੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, ਦਿੱਲੀ ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੇ ਜੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਬਾਅਦ ਇਕੱਲੇ-ਇਕੱਲੇ ਧੜਿਆਂ 'ਚ ਸਿਮਟਕੇ "ਹਾਕਮਾਂ ਦਾ ਮਨਾਂ ਦਾ ਡਰ" ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਏ।

ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅਸੰਗਠਿਤ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਚੋਣਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਹੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਫਾਇਦੇ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਭਟਕਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਲੋੜ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ, ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ, ਪੱਤਰਕਾਰ, ਚਿੰਤਕ, ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਮਹੂਰੀ ਲਹਿਰ ਉਸਾਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਲਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰਮੀਤ ਪਲਾਹੀ 91-98158-02070

ਆਈ.ਏ.ਪੀ. ਅਤੇ ਪੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈ ਐਨ. ਜੈਡ ਪੇਡੀਕੋਨ-2023 ਕਾਨਫਰੰਸ

ਫਗਵਾੜਾ 19 ਦਸੰਬਰ (ਬੀ.ਕੇ. ਰੱਤੂ) ਇੰਡੀਅਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪੀਡੀਆਟ੍ਰਿਕਸ ਜਲੰਧਰ (ਆਈ.ਏ.ਪੀ.) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ (ਪੀ.ਐਮ.ਸੀ.) ਵੱਲੋਂ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਐਨ.ਜੈਡ-ਪੇਡੀਕੋਨ 2023 ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਇੱਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਟੀ. ਐਸ. ਰੰਧਾਵਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾ: ਨਿਧੀ, ਡਾ: ਰੋਹਿਤ ਚੋਪੜਾ, ਡਾ: ਟੰਡਨ, ਡਾ: ਜਤਿੰਦਰ, ਡਾ: ਗੁਰਦੇਵ ਚੌਧਰੀ, ਡਾ: ਸੋਰਭ ਉਪਲ, ਡਾ: ਗੁਰਦੀਪ, ਡਾ: ਸੁਰਜੀਤ ਮਦਾਨ, ਡਾ: ਪੂਜਾ ਕਪੂਰ, ਡਾ: ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਾਂਸਲ, ਡਾ: ਰਚਿਤਾ ਚੋਪੜਾ, ਡਾ: ਸਲੋਨੀ ਬਾਂਸਲ, ਡਾ: ਅੰਜਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਤਰੀ ਖੇਤਰ, ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ 250/200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਡੋਲੀਗੇਟਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਾਲ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਲਾਹੇਵੰਦ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਏ ਡਾ: ਅਨੁਪਮ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਟਾਈਫਾਈਡ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਮੌਲਾਨਾ ਤੋਂ ਡਾ: ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੁਦ ਨੇ ਡੇਂਗੂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਪੀਜੀਆਈ ਤੋਂ ਡਾ: ਕਾਨਿਆ ਮੋਖੋਪਾਧਿਆਏ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਦੁੱਧ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਤਰੱਕੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਡਾ: ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤੇ ਦੱਸੇ।

ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਚਿਲਡਰਨ ਹਸਪਤਾਲ ਫਗਵਾੜਾ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰ ਚਿਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਫੈਕਲਟੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਨਾ ਉਤਰੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨਫਰੰਸ ਪੇਡਿਕਟਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਉਰਜਾ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੱਠੀ ਭੇਂਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਚਰਚਾ

- ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

ਕਰਨਵੀਰ ਪੂਰੀ-ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦੀ 'ਕਾਲੀ ਬਾਰ'

ਰੈਪਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਚਾਹਲ ਤੇ ਗਾਇਕ ਕਰਨਵੀਰ ਪੂਰੀ ਦੋਹਵੇਂ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਕਦੇ ਲੱਗੇ ਰੈਪਰ ਕਰਨਵੀਰ ਪੂਰੀ ਦੇ ਕਦੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਗਜ਼ਬ ਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਕਿ ਵੈਸਟਰਨ ਬੀਟ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤੇ ਚਾਹਲ ਦਾ ਗਾਣਾ 'ਕਾਲੀ ਬਾਰ' ਕੀਤਾ ਰਿਲੀਜ਼ ਤੇ ਪਈਆਂ ਧੁੰਮਾਂ। ਇੱਕ ਮਾਲਵੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਰਿਆੜਕੀ ਦਾ ਤੇ ਇਸ ਤਰਾਂ 'ਕਾਲੀ ਬਾਰ' ਨਾਲ ਟਾਊਨ ਬੋਏ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ

ਦਲੇਰ ਮਹਿਤਾ ਨਾਮ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ

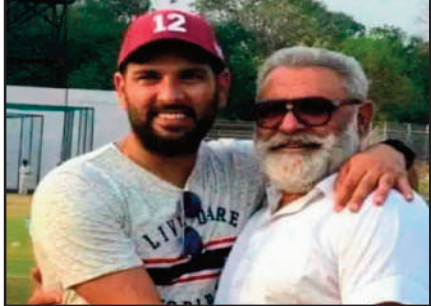
ਬਿਲਕੁਲ ਦਲੇਰ ਮਹਿਤਾ ਅਜਿਹਾ ਐਕਟਰ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਸਟਾਰ ਬਣਨ ਦਾ ਸਾਲ 2024 ਹੋਏਗਾ। ਸੰਗਰਸ਼ ਬਹੁਤ ਕੀਤਾ ਤੇ 'ਮਸੰਦ' ਫਿਲਮ 'ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ' ਸੀਰੀਜ਼ ਨੇ ਚਰਚਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੌਕੇ ਦਿਉ ਦਮਦਮ ਐਕਟਰ ਦਲੇਰ ਮਹਿਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ 'ਲੰਬਤਾਂ ਦਾ ਲਾਣਾ' 'ਆਖਰੀ ਗਾਉ' ਤੇ 'ਤਬਾਹੀ ਰੀਲੋਡਿਡ' 'ਚ ਦਲੇਰ ਦੀ ਦਲੇਰ ਐਕਟਿੰਗ ਨਜ਼ਰ ਆਏਗੀ। ਦਲੇਰ ਮਹਿਤਾ ਯਾਰਾਂ ਦਾ ਯਾਰ,

ਲੱਗਦੀ ਸੀ ਤੇ ਸਰਦੂਲ ਸਿਕੰਦਰ ਨਾਲ ਗਾਇਕੀ ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਜੋੜੀਦਾਰ ਬਣ ਨੂਰੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਨੂਰ ਇਹ ਉਸਦੀ ਤਸਵੀਰ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਵੇਖਿਆ ਹੀ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਅਲਾਪ ਤੇ ਸਾਰੰਗ ਸਿਕੰਦਰ ਦਾ ਕੈਰੀਅਰ ਬਣਦਾ ਦੇਖ ਨੂਰੀ ਦਾ ਨੂਰ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾਏਗਾ। ਚਾਹੇ 'ਨੂਰ' ਤਾਂ 'ਸਿਕੰਦਰ' ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਮਨ ਨੂੰ ਨਾਂ ਭਾਉਂਦਾ ਹੋਏ ਪਰ 'ਪਿੰਡ ਅਮਰੀਕਾ' ਦੇਖੇ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਅਮਰ ਨੂਰੀ ਦਾ 'ਨੂਰ' 'ਅਮਰ' ਹੀ ਰਹੇਗਾ।

ਤੇ ਮੂੰਗ ਉਸਦੇ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਪੁੱਤਰ ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਹੋਇਆ ਯੋਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੀਮ 'ਚ ਜਿਆਦਾ 'ਉਹਨਾਂ' ਨਾ ਖੇਡਣ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਯੁਵਰਾਜ

ਕਰਨਵੀਰ ਪੂਰੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਟਾਰ ਕਲਾਕਾਰ ਬਣ ਜਾਣ ਮੌਕੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੱਸ ਦੇਖ ਦੇ ਜਾਉ।

ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਕਿ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਉਸ 'ਡਾਹਡੇ' ਨੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਰਾਣੇ ਮਾਨ ਕਦੇ ਰਾਣੀ ਸੀ ਖੈਰ ਰਾਣੀ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਮਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੁਣ ਵੀ ਰਾਣੇ ਮਾਨ ਹੈ ਪਰ ਕਦੇ ਸੁਰਜੀਤ ਬਿਦਰਖੀਆਂ ਦੇ ਵੀਡਿਉ ਗਾਣੇ 'ਚ ਰਾਣੀ ਹੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਮੈਂਕੜੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਰਾਣੀ ਰਾਣੇ ਮਾਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ 'ਰਾਣੇ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਵੀ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ। ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਰਾਣੀ ਤੇ ਰਾਣੇ ਵੀ ਹੁਸਨ ਦੀ ਰਾਣੀ ਪਰਦੇ ਤੇ ਬੱਲੇ-ਬੱਲੇ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਹਸਮੁੱਖ ਤੇ ਮਿਲਣਸਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਚੰਗਾ ਐਕਟਰ।

ਅਮਰ ਨੂਰੀ ਦਾ ਨੂਰ ਜਦ ਦਿਦਾਰ ਸੰਧੂ ਨਾਲ ਗਾਉਣ ਲੱਗੀ ਨਿਰੀ 'ਪਟੋਲਾ'

ਯੋਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬੋਟਾ ਯੁਵਰਾਜ ਔਲਾਦ ਸਾਰੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਪਿਆਰੀ ਏ ਯੋਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾਰੀ ਵੱਲ ਜਾਈਏ ਤਾਂ 'ਕਈਆਂ' ਦੀ ਹਿੱਕ

ਅਨੁਜਾ ਤੇ ਸਵਰਆਂਸੀ ਰਾਮ ਰੀਆਂ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਦੇ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੀ ਗਾਇਕੀ 'ਚ ਵਾਅ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਨੁਜਾ ਸਿਨਹਾ ਤੇ ਸਵਰਆਂਸੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ। ਰਾਮ ਭੋਗ-ਪੁਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਬਾਬਾ ਕਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਤੇ ਰੋਹਿਤ ਬੌਬੀ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਦੋ ਹਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ 'ਚ 'ਜਾਪ' ਕਰਵਾ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾ ਸਾਗਰ 'ਚ ਤਾਰੀ ਲਾਈ ਹੈ ਤੇ ਆਰ.ਜੇ.ਬੀਟਸ ਲਈ ਦੋਹਵੇਂ ਸਟਾਰ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਹਨ।

ਖੇਡ ਦੁਨੀਆਂ

ਹਾਰਦਿਕ ਬਣਿਆ ਸਾਲ ਸਾਈ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਨਸ਼ੀ ਜੂਨੀਅਰ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਸਰਵੋਤਮ ਖਿਡਾਰੀ

ਲੁਸਾਨੇ (ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ): ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਮਿਡਫੀਲਡਰ ਹਾਰਦਿਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੀ ਕਪਤਾਨ ਸਵਿਤਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਐਫਆਈਐੱਚ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਐਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸਾਲ ਦਾ ਸਰਵੋਤਮ ਖਿਡਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਵੋਤਮ ਮਹਿਲਾ ਗੋਲਕੀਪਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਰਦਿਕ ਸਿੰਘ ਦੇਸ਼ ਲਈ 114 ਮੈਚ ਖੇਡ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਹ ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ 'ਚ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਦੀ ਖੇਡ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਰਦਿਕ ਦਾ ਇਸ ਸਾਲ ਦਾ ਇਹ ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਐਵਾਰਡ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਕੀ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਹਾਰਦਿਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਾਲ 2022 ਲਈ ਸਰਵੋਤਮ ਖਿਡਾਰੀ ਲਈ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਹਿਲਾ ਗੋਲਕੀਪਰ ਸਵਿਤਾ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਸਰਵੋਤਮ ਗੋਲਕੀਪਰ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜਲੰਧਰ- ਸਾਈ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਨੇ ਰਾਊਂਡ ਗਲਾਸ ਹਾਕੀ ਅਕੈਡਮੀ ਨੂੰ 3-0 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ 23ਵਾਂ ਓਲੰਪੀਅਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਨਸ਼ੀ ਜੂਨੀਅਰ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪੀਏਪੀ ਹਾਕੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਏ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਮਾਲਵਾ ਹਾਕੀ ਅਕੈਡਮੀ ਨੇ ਫੇਰਰਾਟਾ ਅਕੈਡਮੀ ਨੂੰ 3-2 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਓਲੰਪੀਅਨ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਨਾਮ ਵੰਡੇ ਜਦਕਿ ਓਲੰਪੀਅਨ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ ਨੇ ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ। ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਟਰਾਫੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਜੇਤੂ ਟਰਾਫੀ ਅਮਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਪ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਦੀ ਟਰਾਫੀ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੰਧੂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਗਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ (ਹੁੰਦਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਸਰੀ ਕੈਨੇਡਾ) ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ,

ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਤੇਜਾ ਸ਼ੌਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਖਿਡਾਰੀ ਰਾਊਂਡ ਗਲਾਸ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 11,000 ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਨਕਦ ਇਨਾਮ 1975 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਜੇਤੂ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਮਰਹੂਮ ਓਲੰਪੀਅਨ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਵੋਤਮ ਗੋਲਕੀਪਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਸਾਈ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪੰਚਾਲ ਨੂੰ, ਸਰਵੋਤਮ ਫੁੱਲ ਬੈਕ ਦਾ ਇਨਾਮ ਰਾਊਂਡ ਗਲਾਸ ਦੇ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ, ਸਰਵੋਤਮ ਹਾਰ ਬੈਕ ਦਾ ਇਨਾਮ ਮਾਲਵਾ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ, ਸਰਵੋਤਮ ਫਾਰਵਰਡ ਦਾ ਇਨਾਮ ਫੇਰਰਾਟਾ ਅਕੈਡਮੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 5000-5000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਿਡਾਰੀ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਈਆਰਐਸ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਆਸਟਰੇਲਿਆਈ ਮਿਸ਼ੇਲ ਸਟਾਰਕ ਆਈਪੀਐੱਲ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾ ਖਿਡਾਰੀ, 24.75 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਪਿਆ

ਦੁਬਈ- ਆਸਟਰੇਲਿਆ ਦਾ ਮਿਸ਼ੇਲ ਸਟਾਰਕ ਹਮਵਤਨ ਪੈਟ ਕਮਿਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਆਈਪੀਐੱਲ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾ ਖਿਡਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਨਾਈਟ ਰਾਈਡਰਜ਼ ਨੇ 24.75 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਸਟਰੇਲਿਆਈ ਕਪਤਾਨ ਪੈਟ ਕਮਿਸ ਆਈਪੀਐੱਲ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੇ ਖਿਡਾਰੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਰਾਈਜ਼ਰਜ਼ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਨੇ 20.50 ਕਰੋੜ

ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਥੇ ਆਈਪੀਐੱਲ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਨਰਾਈਜ਼ਰਜ਼ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਨੇ ਚੌਠੀ ਸੁਪਰ ਕਿੰਗਜ਼ ਨਾਲ ਬੋਲੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਸਟਰੇਲਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਫਾਈਨਲ ਦੇ ਹੀਰੋ ਟ੍ਰੈਵਿਸ ਹੈਂਡ ਨੂੰ 6180 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰੀਦ ਲਿਆ, ਜਦਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਇਲਜ਼ ਨੇ ਵੈਸਟ ਇੰਡੀਜ਼ ਦੇ ਰੋਵਮੈਨ ਪਾਵੇਲ ਨੂੰ 7140 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ 'ਚ ਖਰੀਦਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਮੂਲ ਕੀਮਤ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ।

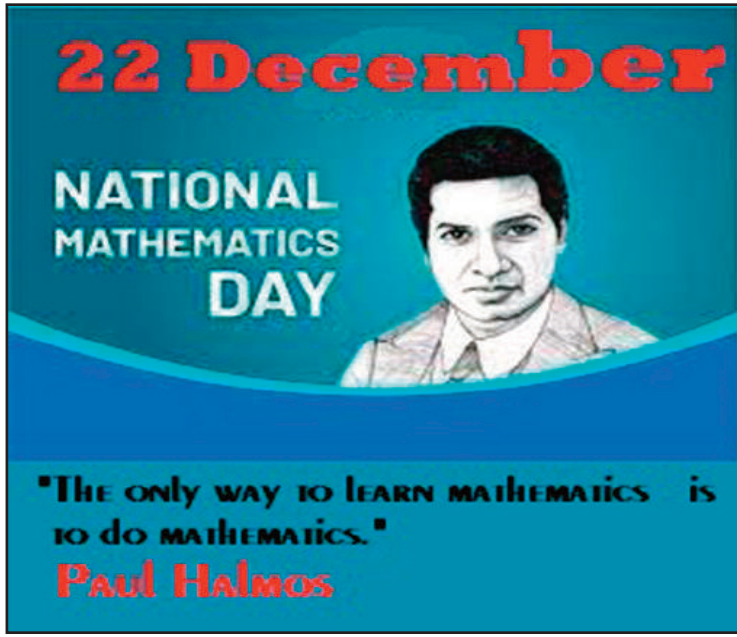
‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’
 ‘ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼’
 ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

22 ਦਸੰਬਰ-ਮਸ਼ਹੂਰ ਭਾਰਤੀ ਗਣਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਣਿਤ ਦਿਵਸ' ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਗਣਿਤ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 22 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਣਿਤ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਵਿਗਿਆਨੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨਵੀਂ ਉਚਾਈ ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਅੱਟੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗਣਿਤ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ੀਰੋ, ਨੈਗੇਟਿਵ ਨੰਬਰ, ਡੈਸੀਮਲ ਸਿਸਟਮ, ਅਲਜਬਰਾ, ਤਿਕੋਣਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਬ੍ਰਹਮਗੁਪਤ, ਆਰੀਆਭਟ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਵਰਗੇ ਕਈ ਮਹਾਨ ਗਣਿਤ ਵਿਗਿਆਨੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਣਿਤ ਦੇ ਕਈ ਫਾਰਮੂਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਰਸਮੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਨੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਤੇ ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਉਸਦੀ ਸੰਖਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਜਨੂੰਨ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਖਰਾਬ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅੱਧ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਣਿਤ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ। ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮੂਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਣਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਹਾਨ ਗਣਿਤ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਵਜੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਸਾਇੰਸ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਕਮਿਊਨਿਕੇਸ਼ਨ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2012 ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਦੇ ਜਨਮਦਿਵਸ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਦਾ ਜਨਮ 22 ਦਸੰਬਰ, 1887 ਨੂੰ ਇਰੋਡ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1920 ਨੂੰ ਕੰਭਨਮ ਵਿਖੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਰੀਬ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸੰਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਉਸਨੇ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਿਕੋਣਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੱਦਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਸਿਰਫ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਜਾਰਜ ਸ਼ੇਬਿਜ਼ ਕੋਰ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਿੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੋਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਮਿਲੀ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਣਿਤ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਬ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ ਅਤੇ ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਉਣਾ ਹੈ। ਗਣਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅੱਜ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਦਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੋਜੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੁਚੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ 11ਵੀਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਹ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਬੇਸ਼ੱਕ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਰਿਹਾ ਪਰ ਬਾਕੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਪਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੱਤਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੀ.ਏ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗਣਿਤ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਤਿਕੋਣਮਿਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਗਣਿਤ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜੀ.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.ਆਰ. ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ "ਦੇ ਸਿਨੋਪਿਸ ਆਫ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਰਿਜ਼ਲਟਸ ਇਨ ਪਿਊਰ ਐਂਡ ਅਪਲਾਈਡ ਮੈਥੈਮੈਟਿਕਸ" ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ 5000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਣਿਤ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਸਾਨ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਣਿਤ ਦੇ ਮਾਸਟਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਈ

ਸਿਧਾਂਤ ਅੱਜ ਤੱਕ ਗਣਿਤ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਣਸੁਲਝੀ ਬੁਝਾਰਤ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। "ਬਰਨੋਲੀ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ" ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲਾ ਉਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੇਪਰ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਥੇਮੈਟੀਕਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਜਰਨਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ ਥਿਊਰੀ ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਅਨੰਤ ਨਿਰੰਤਰ ਅੰਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਗਣਿਤ ਦੇ ਦੋ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਘਣ ਜੋੜ ਕੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸਿੱਖਿਅਤ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਗਣਿਤ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਧਾਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਲਗਭਗ 3900 ਨਤੀਜੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕਲਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਨਤੀਜੇ ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਨਾਵਲ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਪ੍ਰਾਈਮ, ਦਾ

ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਬੀਟਾ ਫੰਕਸ਼ਨ, ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਫਾਰਮੂਲੇ, ਅਤੇ ਮੌਕ ਬੀਟਾ ਫੰਕਸ਼ਨ ਆਦਿ। ਇਹਨਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਹੋਰ ਕਈ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ ਦੇ ਕਈ ਨਵੇਂ ਖੇਤਰ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਭਿੰਨ ਲੜੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ, ਰੀਮੈਨ ਲੜੀ, ਅੰਤਰਕਾਲ ਇੰਟੀਗਰਲ, ਹਾਈਪਰਜੀਓਮੈਟ੍ਰਿਕ ਲੜੀ, ਅਤੇ ਜੀਟਾ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। 1729 ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਹਾਰਡੀ-ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਨੰਬਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਗਣਿਤ ਸਿੱਖਣ ਪ੍ਰਤੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਰਵੱਈਆ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਰਵੱਈਆ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹਨਾਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਨੰਬਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਣਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਈ ਰਚਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਚੰਦ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਣਿਤ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮੁੱਚਾ ਭਾਰਤ ਇਸ ਦੇ ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਰਹੇ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਣਿਤ ਦਿਵਸ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 2012 ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਉੱਘੇ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 26 ਫਰਵਰੀ 2012 ਨੂੰ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਣਿਤ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਦਰਾਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 125ਵੀਂ ਜਯੰਤੀ ਮਨਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਹਰ ਸਾਲ 22 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਗਣਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਯਾਦ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੈਂਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗਣਿਤ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ

ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਲਈ ਅਧਿਆਪਨ ਸਿਖਲਾਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਣਿਤ ਦਿਵਸ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਦਿਅਕ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਗਣਿਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀਆਂ ਤੱਕ ਗਿਆਨ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ ਸਾਇੰਸ ਇੰਡੀਆ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਕੈਡਮੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਣਿਤ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਦੀਆਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਗਣਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬੁਲਾਰੇ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ-ਨਿਵਾਸ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 2015 ਵਿੱਚ, ਮੈਥਿਊ ਬ੍ਰਾਊਨ ਨੇ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ "ਆਦਮੀ ਜੋ ਅਨੰਤ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ" ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਵ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਜੇਰੋਮੀ ਆਇਰਨਜ਼ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਲਗੋਪਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਣੇ

ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੀਮ ਲੰਡਨ ਮੈਥੇਮੈਟੀਕਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਗਣਿਤਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ, ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਣਿਤ ਦਿਵਸ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਆਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਅਨੰਦਮਈ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਵਰਗੀਆਂ ਕਲਾਸਿਕ ਬੋਰਡ ਗੇਮਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਡਿਜੀਟਲ ਗੇਮਾਂ ਤੱਕ ਜੋ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਗਣਿਤ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਣਿਤ ਦੀਆਂ ਕਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਨੂੰ ਜੋੜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗਣਿਤਾਧਾਰਿਤ ਸੁਰਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਜ਼ਾਨਾ ਖੋਜ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੀਮ ਵਰਕ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਣਿਤ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅੱਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਿਤ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜੋ ਗਣਿਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ ਬਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਮੋਹਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਣਿਤ ਦੇ ਜਾਦੂ ਬਾਰੇ ਸੁਖਮਤਾ ਨਾਲ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਕਰਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਰਕ ਜਾਂ ਬਗੀਚੇ ਦੀ ਸੈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਮਰ-ਮੁਤਾਬਕ ਗਣਿਤ ਦੀਆਂ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਸੁਭੋਕ, ਕ੍ਰਾਸਵਰਡਸ, ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਟੀਜ਼ਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਗਣਿਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੰਦਮਈ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਅਨੁਭਵ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਦੁਆਰਾ ਰੁਚੀ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗਣਿਤ ਕਲਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਗਣਿਤ-ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਲਾਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖਿਆ-ਅਧਾਰਿਤ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਡਰਾਇੰਗਾਂ ਤੱਕ ਜੋ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀ ਗਣਿਤਿਕ ਮੋੜ ਦੇ ਨਾਲ ਰਚਨਾਤਮਕ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਣਿਤ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਜਾਦੂਈ ਗਣਿਤ ਦੀ ਧਰਤੀ ਬਾਰੇ ਕਹਾਣੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਹਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੋਵੇ, ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣਾ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਸਮਝ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਣਿਤ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਗਣਿਤ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਗਣਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੁਇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮਗੁਪਤਾ, ਆਰੀਆਭਟ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਗਣਿਤ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਗਣਿਤ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਬਲਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਣਿਤ ਦਿਵਸ ਮਨਾਕੇ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਣਿਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਗਣਿਤ ਦੀ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਾਂਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਣਿਤ ਨੂੰ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਣਿਤ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹੋਸਟਿੰਗਜ਼ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣੀ ਗਈ

ਐਕਲੈਂਡ, (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੋਸਟਿੰਗਜ਼ ਦਾ ਅੱਜ ਸਲਾਨਾ ਇਜਲਾਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅੰਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਵਿਛੜੇ ਦੇ ਫਾਉਂਡਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੋਨ ਰੱਖ ਕੇ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ। ਉਪਰੰਤ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਸ. ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ,

ਸ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਹਜ਼ਾਰਾ ਨੂੰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ. ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਜ ਨੂੰ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ

ਮੀਤ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਸ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ, ਜ।

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਮੀ, ਸ. ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਾ (ਬੁਕਿੰਗ), ਸ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਗਾ ਅਤੇ ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਸਾਹਿਯੋਗੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੋਸਟਿੰਗਜ਼ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ ਹੈ। ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

19 ਦਸੰਬਰ 23- ਕਾਕੋਰੀ ਕਾਂਡ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮਤਾਲ
91-94175-33060

ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਾਕੋਰੀ ਕਾਂਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਕਾਕੋਰੀ ਗੱਡੀ ਲੁੱਟਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਜੋ 9 ਅਗਸਤ 1925 ਨੂੰ ਘਟੀ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਰੀਪਬਲਿਕਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਜੁਝਾਰੂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਕੇ ਹਥਿਆਰ ਖ਼ੀਦਣ ਦਾ ਇੱਕ ਉੱਪਰਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਦੀ ਡਕੈਤੀ ਵਿੱਚ ਜਰਮਨ ਦੇ ਬਣੇ ਚਾਰ ਮਾਊਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਲਕੜ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੁੰਡਾ ਲਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਇਫਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਰੀਪਬਲਿਕਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਵਲ ਦਸ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਲਖਨਊ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੋਕੋਰੀ ਰੇਲਵੇ

ਸੈਨੇ ਰਹੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ 14 ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਪਾਸ ਰਾਇਫਲਾਂ ਸਨ ਤੇ ਦੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਫੌਜੀ ਅਸਲੇ ਸਮੇਤ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਡਕੈਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 20-25 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸੀ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਪਿੱਛੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਰੀਪਬਲਿਕਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁਲ 40 ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਸਮਰਾਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਯੁੱਧ ਛੇੜਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਲੁੱਟਣ ਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜੇਂਦਰ ਨਾਥ ਲਾਹਿਰੀ, ਪੰਡਿਤ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਿਸਮਿਲ, ਅਸ਼ਫਾਕ ਉੱਲਾ ਖ਼ਾਨ ਤੇ ਠਾਕੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ, ਬਾਕੀ ਦੇ 16 ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ।

ਦੇ ਵਾਅਦਾ ਮੁਆਫ਼ ਬਣ ਗਏ। ਕਾਕੋਰੀ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ: ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪ੍ਰਜਾਤੰਤਰ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇਸਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲੈ

ਬਿਸਮਿਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੁਲ 10 ਜਣੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਪੁਰ ਤੋਂ ਬਿਸਮਿਲ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਅਸ਼ਫਾਕ ਉੱਲਾ ਖ਼ਾ, ਮੁਰਾਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, ਬੰਗਾਲ ਤੋਂ ਰਾਜੇਂਦਰ ਲਹਿਰੀ, ਸਚਿੰਦਰ ਨਾਥ ਬਖਸ਼ੀ ਤੇ ਕੇਵਲ ਚਕਰਵਰਤੀ, ਬਨਾਰਸ ਤੋਂ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਆਜ਼ਾਦ ਤੇ ਮਨਮਥਨਾਥ ਗੁਪਤਾ ਤੇ ਔਰਿਆ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦੀ ਲਾਲ ਮਿਲਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ ਸਨ। ਉਹ 8 ਡਾਊਨ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਲਖਨਊ ਪੈਂਜ਼ਰ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਏ।

ਜਰਮਨ ਦੇ ਮਾਊਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਪਾਸ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਬਣੇ ਮਾਊਜ਼ਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਟ ਵਿੱਚ ਕੁੰਡਾ ਲਗਾ ਲੈਣ ਨਾਲ ਇਹ ਛੋਟੀ ਸਵੈਚਾਲਿਕ ਰਾਈਫਲ ਵਾਂਗ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਊਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਏਨੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਕੇ 47 ਰਾਈਫਲਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਲਖਨਊ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਕੋਰੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੁਕ ਕੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਗੱਡੀ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਚੰਨ ਖਿੱਚ ਕੇ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਉਹ ਗਾਰਡ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਬਕਸਾ ਰਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ

(ਐਚ ਆਰ ਏ) ਨੇਤਾ ਸਨ, ਉਸ ਦਿਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਤਾਂ 26 ਸਤੰਬਰ 1925 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਿਸਮਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ 40 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 40 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਨਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨ:- ਆਗਰਾ ਤੋਂ ਚੰਦਰਪਤ ਜੌਹਰੀ ਤੇ ਚੰਦਰਮਾਲ ਜੌਹਰੀ। ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਤੋਂ ਸ਼ੀਤਲਾ ਸਹਾਇ, ਜਓਤਿਸ਼ਕਰ ਦੀਖਸ਼ਤ ਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਨਾਥ ਸਾਨਿਆਲ। ਉਰਈ ਤੋਂ ਵੀਰ ਭਦਰ ਤਿਵਾੜੀ। ਬਨਾਰਸ ਤੋਂ ਮਨਮਥਨਾਥ ਗੁਪਤ, ਚਮੇਦਰ ਸਰੂਪ ਸੇਠ, ਰਾਮ ਨਾਥ ਪਾਂਡੇ, ਦੇਵਦੱਤ ਭਟਾਚਾਰੀਆ ਇੰਦਰ ਵਿਕਰਮ, ਮੁਕੱਦੀ ਲਾਲ। ਬੰਗਾਲ ਤੋਂ ਸਚਿੰਦਰਨਾਥ ਸਨਿਆਲ, ਯੋਗੇਂਦਰ ਚੰਦ ਚੈਟਰਜੀ, ਰਾਜੇਂਦਰਨਾਥ ਲਹਿਰੀ, ਸ਼ਰਤਚੰਦਰ ਗੁਪਤ ਤੇ ਕਾਲੀਦਾਸ ਬੋਸ। ਏਟਾ ਤੋਂ ਬਾਬੂਰਾਮ ਵਰਮਾ। ਹਰਦੋਈ ਤੋਂ ਭੈਰੋ ਸਿੰਘ। ਜਬਲਪੁਰ

Kakori Case Revolutionaries after execution

ਕੇ ਬੰਗਾਲ ਪਹੁੰਚੇ, ਦਲ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਨੇਤਾ ਸਚਿੰਦਰਨਾਥ ਸਾਨਿਆਲ ਬਾਕੁਰਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਜਦ ਉਹ ਵਿਗਿਆਪਨ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਡਾਕਖਾਨੇ ਪੋਸਟ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਚੈਟਰਜੀ ਕਾਨਪੁਰ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਹਾਵੜਾ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਉਤਰੇ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਰੀਪਬਲਿਕਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਐਚ ਆਰ ਏ) ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਬਕਸੇ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਡੇਗ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਬਕਸੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਜਦ ਬਕਸਾ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਤਾਂ ਅਸ਼ਫਾਕ ਉੱਲਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਾਊਜ਼ਰ ਮਨਮਥਨਾਥ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਹਥੌੜਾ ਲੈ ਕੇ ਤਾਲਾ ਤੋੜਿਆ।

ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੁਰਘਟਨਾ:- ਮਨਮਥਨਾਥ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਉਤਸੁਕਤਾ ਤੇ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮਾਊਜ਼ਰ ਦਾ ਟੈ ਗਰ (ਬਟਨ) ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਗੋਲੀ ਅਹਿਮਦ ਅਲੀ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾ ਲੱਗੀ ਤੇ ਉਹ ਥਾਂ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ। ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਕਿਆਂ ਅਤੇ ਨੋਟਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਚਮੜੇ ਦੇ ਥੈਲੇ ਚਾਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰ ਕੇ ਦੌੜਨ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਚਾਦਰ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੀ ਭਰੀ ਉੱਬੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ।

ਫੜੋ-ਫੜਾਈ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ: ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਡਕੈਤੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਾਕੋਰੀ ਡਕੈਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੌਰ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਛੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹੋ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਵੀ ਹੋਈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਇੱਕ ਪੈਸਿਆਂ ਵਾਲੀ ਚਾਦਰ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਧੋਬੀ ਦੇ ਲੱਗੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚਾਦਰ ਸ਼ਾਹਜਹਾਂਪੁਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਧੋਬੀ ਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਹਜਹਾਂਪੁਰ ਧੋਬੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਨਾਰਸੀ ਲਾਲ ਦੀ ਹੈ।

ਬਿਸਮਿਲ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਬਨਾਰਸੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਡਕੈਤੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਭੇਦ ਲੈ ਲਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ 9 ਅਗਸਤ 1925 ਨੂੰ ਸ਼ਾਹਜਹਾਂਪੁਰ ਤੋਂ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਿਸਮਿਲ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਕਦੋਂ ਵਾਪਿਸ ਆਏ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਖੁਫੀਆ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਿਸਮਿਲ ਜੋ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪ੍ਰਜਾਤੰਤਰ ਸੰਘ

ਤੋਂ ਰਾਮਦੁਲਾਰੇ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਗੋਪੀ ਮੋਹਨ, ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਗੋਤਮ। ਲਖੀਮਪੁਰ ਤੋਂ ਹਰਨਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ। ਲਖਨਊ ਤੋਂ ਵਿਜੇ ਗੋਵਿੰਦਚਰਣ ਕਾਰੀਂਦਰ, ਸਚੀਂਦਰਚਰਣ ਵਿਸਵਾਸ, ਮੇਰਠ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਣੂ ਸ਼ਰਣ ਦੁਬਿਲਸ, ਪੁਨਾ ਤੋਂ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਖੱਤਰੀ। ਰਾਇਬ੍ਰੇਲੀ ਤੋਂ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਤੋਂ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਿਸਮਿਲ।

ਸ਼ਾਹਜਹਾਂਪੁਰ ਤੋਂ ਬਨਾਰਸੀ ਲਾਲ, ਲਾਲਾ ਹਰਗੋਵਿੰਦ, ਪ੍ਰੇਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਖੰਨਾ, ਇੰਦੁਭੂਸ਼ਣ ਮਿਤਰਾ, ਠਾਕੁਰ ਰੋਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਰਾਮਦਤ ਸੁਕਲਾ, ਮਦਨ ਲਾਲ, ਰਾਮਰਤਨ ਸੁਕਲਾ। ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਅਸ਼ਫਾਕ ਉੱਲਾ ਖਾਂ ਤੇ ਭਾਗਲਪੁਰ ਤੋਂ ਸਚਿੰਦਰਨਾਥ ਬਖਸ਼ੀ ਉਪਰੋਕਤ 40 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਸਚਿੰਦਰਨਾਥ ਸਾਨਿਆਲ ਬਾਕੁਰਾ ਵਿੱਚ, ਯੋਗੇਸ਼ਚੰਦਰ ਚੈਟਰਜੀ ਹਾਵੜਾ ਵਿੱਚ ਤੇ ਰਾਜੇਂਦਰਨਾਥ ਲਹਿਰੀ ਦਕਸ਼ੀਨੇਸਵਰ ਬੰਬ ਵਿਸਫੋਟ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋ ਜਣੇ ਅਸ਼ਫਾਕ ਉੱਲਾ ਖਾਂ ਅਤੇ ਸਚਿੰਦਰਨਾਥ ਬਖਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਦ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਜਦ ਮੁੱਖ ਕਾਕੋਰੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਾਕੋਰੀ ਕਾਂਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੇਵਲ 10 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ 10 ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਆਜ਼ਾਦ, ਮੁਰਾਰੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੇਸ਼ਵ ਚਕਰਵਰਤੀ, ਅਸ਼ਫਾਕ ਉੱਲਾ ਖਾਂ ਤੇ ਸਚਿੰਦਰਨਾਥ ਬਖਸ਼ੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਨ, ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਉਪਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਿਸਮਿਲ ਤੇ ਹੋਰ ਦੋ ਨਾਂ ਕੇਸ ਚੱਲਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫਾਂਸੀ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਖੀਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 14 ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਨੂੰਸ਼ ਅੰਦਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰੀਏ। ਦੋਸ਼ ਅੰਦਰ ਫ਼ਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ, ਨਾ ਬਰਾਬਰੀ, ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਜਾਤ ਪਾਤ ਗਰੀਬੀ ਵਰਗੀਆਂ ਲਾਹਨਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰੀਏ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਟੌਰੰਗਾ ਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨੌਵਾਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 14 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ

ਐਂਕਲੈਂਡ, (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਟੌਰੰਗਾ ਸਿਟੀ (43, Currows Street "auranga" ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 4 ਜਨਵਰੀ 2013 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਵਾਰ 14 ਜਨਵਰੀ 2024 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ 357ਵੇਂ ਪਵਿੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਨੌਵਾਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਬੰਧੀ 12 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਠ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਆਰੰਭ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਗ 14 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਸਜੇਗਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 11 ਤੋਂ 3 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਜਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸੁੰਦਰ ਬਾਣੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ ਕੇਸਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣਗੇ, ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਵੱਡੇ ਟਰੱਕ ਦੇ ਵਿੱਚ

ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਰਹਿਣਗੇ। ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਹੀਂ ਭਾਈ ਤਜੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ (ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ) ਵਾਲੇ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਚਾਲੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਭਾਈ ਮੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਗਤਕਾ ਟੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪੜਾਅ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧਾਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਗਤਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ, ਏਥਨਿਕ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਲੀਸ਼ਾ

ਲੀਅ, ਕੌਸਿਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਆਗੂ ਵੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਥਕ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਵੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਜਲ ਅਤੇ ਫਲ ਫਰੂਟ ਹਾਜ਼ਿਰ ਰਹੇਗਾ। ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਪੁਲਿਸ ਆਵਾਜਾਈ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰੇਗੀ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸਰੀ ਦਸਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸਕੀ ਦੁਪੱਟੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵੱਡੇ ਅਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਵੇਗਾ: ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਟੌਰੰਗਾ ਸਿਟੀ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਨਵੇਂ ਅਸਥਾਨ 17 ਸ਼ੇਰਸਨ ਸਟ੍ਰੀਟ ਉੱਤੇ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਾਰੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ 4456 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਦਾ ਫਲੋਰ ਏਰੀਆ 1286 ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਇਥੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਮਰਿਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।